C/2024/7467

20.12.2024

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny k používání zjednodušeného vykazování nákladů v rámci fondů, na které se vztahuje nařízení (EU) 2021/1060 (nařízení o společných ustanoveních)

(C/2024/7467)

PROHLÁŠENÍ O VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI:

„Tento dokument je pracovním dokumentem, který vyhotovily útvary Komise. Na základě platného práva EU poskytuje kolegům a orgánům podílejícím se na monitorování, kontrole nebo provádění fondů, na které se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, technické pokyny. Těmito pokyny není dotčen výklad Soudního dvora ani Tribunálu Evropské unie.“

Obsah

Strana

Seznam zkratek 3

Preambule 3

Kapitola 1: Úvod do zjednodušeného vykazování nákladů 4

1.1 Co je zjednodušené vykazování nákladů a proč ho používat? 4

1.2 Kde lze zjednodušené vykazování nákladů nejlépe využít 4

1.3 Použití zjednodušeného vykazování nákladů na dvou úrovních úhrady 5

1.4 Nepovinné a povinné použití zjednodušeného vykazování nákladů 7

Kapitola 2: Druhy zjednodušeného vykazování nákladů 8

2.1 Přehled různých druhů zjednodušeného vykazování nákladů 8

2.2 Paušální financování 9

2.2.1 Obecné zásady 9

2.2.2 Paušální sazby pro stanovení nepřímých nákladů (článek 54 nařízení o společných ustanoveních) 12

2.2.3 Paušální sazba pro určení přímých nákladů na zaměstnance (čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních) 13

2.2.4 Paušální sazba pro stanovení všech ostatních nákladů operace jiných než přímých nákladů na zaměstnance (článek 56 nařízení o společných ustanoveních) 13

2.2.5 Paušální sazba pro náklady na cestování a ubytování (čl. 41 odst. 5 nařízení Interreg) 15

2.2.6 Zvláštní případ paušálních sazeb u technické pomoci (čl. 36 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních) 15

2.2.7 Zvláštnosti u podpory komunitně vedeného místního rozvoje 16

2.3 Jednotkové náklady 16

2.3.1. Obecné zásady 17

2.3.2. Náklady na zaměstnance vypočítané podle hodinové sazby (čl. 55 odst. 2 až 4 nařízení o společných ustanoveních) 19

2.4 Jednorázové částky 22

2.4.1 Obecné zásady 22

2.5 Kombinace forem zjednodušeného vykazování nákladů 24

Kapitola 3: Stanovení zjednodušeného vykazování nákladů 26

3.1 Zjednodušené vykazování nákladů musí být definováno předem 26

3.2 Metodiky 27
3.2.1 Přiměřená, spravedlivá a ověřitelná metoda výpočtu 27
3.2.2 Návrh rozpočtu 30
3.2.3 Použití zjednodušeného vykazování nákladů z politik Unie 33
3.2.4 Použití zjednodušeného vykazování nákladů z režimů pro granty financované výhradně členskými státy 33
3.2.5 Použití paušálních sazeb a zvláštních metod stanovených nařízením o společných ustanoveních nebo nařízeními o jednotlivých fondech nebo na jejich základě 34
3.2.6. Použití zjednodušeného vykazování nákladů z předchozích programových období 34
3.2.7. Opětovné použití / recyklace zjednodušeného vykazování nákladů stanoveného v rámci téhož členského státu nebo z jiných členských států 35
3.3 Procesní kroky ke schválení zjednodušeného vykazování nákladů v rámci programu („vyšší úroveň“) .35
3.4 Přizpůsobení zjednodušeného vykazování nákladů v čase (metoda úpravy) 36
Kapitola 4: Provádění zjednodušeného vykazování nákladů 36
4.1 Měna používaná pro zjednodušené vykazování nákladů stanovené na „vyšší úrovni“ 36
4.2 Časová působnost uplatnění zjednodušeného vykazování nákladů přijatého v rámci programu 37
4.3 Jak vykazovat zjednodušené vykazování nákladů v žádostech o platbu 37
4.4 Použití zjednodušeného vykazování nákladů stanoveného v aktech Komise v přenesené pravomoci ..38
Kapitola 5: Horizontální zásady 38
5.1 Veřejné zakázky a použití zjednodušeného vykazování nákladů 38
5.2 Slučitelnost zjednodušeného vykazování nákladů s pravidly státní podpory 38
5.3 EFRR a ESF+: křížové financování 41
5.4 Požadavky týkající se shromažďování, uchovávání a zveřejňování údajů 42
5.5 Zjednodušené vykazováni nákladů a období způsobilosti 43
Kapitola 6: Řídicí kontroly a audit 43
6.1 Obecný přístup při řídicích kontrolách a auditu 43
6.2 Ověření správného stanovení metodiky pro zjednodušené vykazování nákladů 44
6.3 Ověření prováděné řídicím orgánem a auditem a zaměřené na správné uplatňování metodiky během provádění 46
6.3.1 Ověření správného použití paušálních sazeb 46
6.3.2 Ověření správného použití jednotkových nákladů 47
6.3.3 Ověření správného použití jednorázových částek 48
6.4 Ověření neexistence dvojího financování při použití zjednodušeného vykazování nákladů 48
6.5 Ověření souladu s pravidly státní podpory v případě použití zjednodušeného vykazování nákladů jako formy úhrady 50
6.6 Případy podvodů a závažných nedostatků 51
6.7 Potenciální chyby nebo nesrovnalosti spojené s používáním zjednodušeného vykazování nákladů 51
Příloha 1: Příklady zjednodušeného vykazování nákladů 54
Příloha 2: Jak vyplnit dodatek 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních 58
Příloha 3: Příklad slučitelnosti zjednodušeného vykazování nákladů s pravidly státní podpory 66

Seznam zkratek

AMIF	Azylový, migrační a integrační fond
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EK	Evropská komise
ENRAF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond
ESF+	Evropský sociální fond plus
EÚD	Evropský účetní dvůr
FST	Fond pro spravedlivou transformaci
ISF	Fond pro vnitřní bezpečnost
MAS	Místní akční skupina
NSHV	Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky

Preambule

Tento dokument poskytuje technické pokyny k nákladům vykázaným na základě jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálního financování (dále jen „zjednodušené vykazování nákladů“), které jsou použitelné na fondy, na něž se vztahuje nařízení (EU) 2021/1060 ([1]) (dále jen „nařízení o společných ustanoveních“), a jeho cílem je sdílet osvědčené postupy, aby byly členské státy motivovány zjednodušené vykazování nákladů používat. Zabývá se možnostmi, které nabízí právní rámec nařízení o společných ustanoveních pro programové období 2021–2027, a zohledňuje legislativní změny zavedené nařízením (EU) 2021/1060 ve srovnání s programovým obdobím 2014–2020, zejména možnost proplácení příspěvku Unie na program formou zjednodušeného vykazování nákladů.

Po vstupu nařízení (EU) 2021/1060 v platnost se tyto pokyny týkají proplácení grantů poskytnutých příjemcům členskými státy formou zjednodušeného vykazování nákladů nebo formou kombinace různých způsobů úhrady podle čl. 53 odst. 1 písm. b), c), d) a e) nařízení o společných ustanoveních, jakož i proplácení příspěvku Unie na program formou zjednodušeného vykazování nákladů nebo kombinací různých forem podle čl. 51 písm. c), d), e) a f) nařízení o společných ustanoveních.

Tyto pokyny rovněž obsahují další upřesnění na základě otázek členských států a zúčastněných stran, které se týkají programového období 2021–2027 nebo jsou pro toto období relevantní.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

KAPITOLA 1: ÚVOD DO ZJEDNODUŠENÉHO VYKAZOVÁNÍ NÁKLADŮ

1.1 Co je zjednodušené vykazování nákladů a proč ho používat?

Zjednodušené vykazování nákladů jsou předem stanovené částky nebo procentní podíly, které představují nejlepší možný přibližný odhad skutečných (reálných) způsobilých nákladů, jež vzniknou v praxi při provádění operace. Jedná se tedy o alternativní způsob úhrady způsobilých nákladů operace, na rozdíl od tradičního způsobu, kdy se hradí náklady, které příjemci skutečně vznikly, byly zaplaceny a jsou doloženy fakturami nebo platebními stvrzenkami (čl. 53 odst. 1 písm. a) nařízení o společných ustanoveních, dále jen „skutečné náklady“).



Při zjednodušeném vykazování nákladů se u jednotlivých podkladů již nevyžaduje sledování každého eura spolufinancovaných výdajů; využívání zjednodušeného vykazování výdajů výrazně snižuje administrativní náklady a zátěž řídicích orgánů i příjemců.



Používání zjednodušeného vykazování nákladů znamená, že lidské zdroje a administrativní úsilí vynaložené při řízení fondů, na které se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, lze **zaměřit na dosažení cílů politiky**, neboť je zapotřebí méně zdrojů na shromáždění a ověření (finančních) dokladů.



Zjednodušené vykazování nákladů **usnadňuje přístup k fondům** i pro **malé příjemce** díky zjednodušení procesu řízení. Kromě toho příjemci zaznamenají zjednodušené a méně časově náročné procesy po celou dobu trvání svých projektů, od žádosti o financování až po úhradu výdajů (např. nižší náklady a kratší doba potřebná na přípravu žádosti o financování, méně potřebných podkladů, nižší riziko poskytnutí nesprávné dokumentace nebo toho, že by nebyla poskytnuta veškerá dokumentace, rychlejší úhrada výdajů).



Zjednodušené vykazování nákladů v neposlední řadě přispívá k účinnějšímu a správnějšímu využívání fondů, na které se vztahuje nařízení o společných ustanoveních (**nižší chybovost**). Evropský účetní dvůr mnoho let opakovaně Komisi doporučoval, aby prosazovala a rozšiřovala používání zjednodušeného vykazování nákladů zejména proto, že u něj dochází k nižší chybovosti ([2]). Tyto názory Evropský účetní dvůr potvrdil ve svém informačním dokumentu „Zjednodušení provádění politiky soudržnosti po roce 2020“, přičemž doporučil rozšířit možnost využívat zjednodušené vykazování nákladů také za účelem snížení administrativních nákladů a administrativní zátěže ([3]).

1.2 Kde lze zjednodušené vykazování nákladů nejlépe využít

Kromě případů, kdy je použití zjednodušeného vykazování nákladů povinné (viz kapitola 1.4 níže), se použití zjednodušeného vykazování nákladů důrazně doporučuje zejména pro operace, u nichž je splněno jedno nebo více z následujících kritérií proveditelnosti a relevance:

— u operací, u nichž je ověření skutečných nákladů obtížné a/nebo zatěžující (mnoho podpůrných dokladů k malým částkám, přičemž dopad na očekávaný výstup operací je malý nebo není mimořádný, složité rozdělovací klíče atd.),

— pokud jsou snadno dostupné spolehlivé historické nebo statistické údaje o finančním a kvantitativním provádění podobných operací jako základ pro vytvoření spolehlivých metod výpočtu,

— u operací, jež patří do standardního rámce, jako jsou opakující se činnosti se stabilními podmínkami a standardními formami provádění,

— pokud v rámci vnitrostátně financovaného režimu nebo v rámci politik EU již existují metody zjednodušeného vykazování nákladů u podobných druhů operací.

([2]) Viz například Evropský účetní dvůr – Zjednodušení provádění politiky soudržnosti po roce 2020, informační dokument, květen 2018; výroční zpráva Evropského účetního dvora za rozpočtový rok 2011, kapitola 6, bod 30; výroční zpráva Evropského účetního dvora za rozpočtový rok 2012, kapitola 6, bod 42; výroční zpráva Evropského účetního dvora za rozpočtový rok 2014, kapitola 6, bod 79; výroční zpráva Evropského účetního dvora za rozpočtový rok 2018, kapitola 6, bod 24; výroční zpráva Evropského účetního dvora za rozpočtový rok 2020, kapitola 5, bod 23; výroční zpráva Evropského účetního dvora za rozpočtový rok 2021, kapitola 5, bod 23.

([3]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_Cohesion_simplification/Briefing_paper_Cohesion_simplification_CS.pdf.

Stanovení zjednodušeného vykazování nákladů vyžaduje investici času a zdrojů. To je třeba vzít v úvahu při navrhování nové metodiky. Pokud je tato investice v rozporu s cíli zjednodušeného vykazování nákladů, jimiž je přinést zjednodušení, mohou být vhodnější alternativní způsoby proplácení.

1.3 **Použití zjednodušeného vykazování nákladů na dvou úrovních úhrady**

V souladu s právním rámcem pro programové období 2021–2027 lze zjednodušené vykazování nákladů využít na dvou úrovních úhrady:

— úhrada příspěvku Unie Komisí na programy členských států (dále jen „vyšší úroveň“) a

— proplácení grantů poskytnutých příjemcům členskými státy (dále jen „nižší úroveň“).

Použití zjednodušeného vykazování nákladů na „Vyšší úrovni“

Příspěvek Unie na program může být uhrazen ve formě zjednodušeného vykazování nákladů v souladu s čl. 51 písm. c), d) a e) nařízení o společných ustanoveních.

Zjednodušené vykazování nákladů musí být stanoveno:

1. rozhodnutím Komise o schválení programu nebo jeho změny (čl. 94 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních) nebo

2. aktem Komise v přenesené pravomoci (čl. 94 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních).

V prvním případě by členské státy měly předložit Komisi návrh v souladu s dodatkem 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních, jako součást předloženého programu nebo žádosti o jeho změnu. **Je nezbytné, aby auditní orgán tohoto programu poskytl kladné předběžné posouzení** ([4]) metody výpočtu a částek a opatření k zajištění ověření, kvality, sběru a uchovávání údajů.

Použití zjednodušeného vykazování nákladů na „vyšší úrovni“ není automaticky spojeno s použitím zjednodušeného vykazování nákladů na „nižší úrovni“. Je-li úhrada příspěvku Unie založena na zjednodušeném vykazování nákladů schváleném v rámci programu nebo v aktu v přenesené pravomoci, může mít úhrada příjemci jakoukoli formu podpory (čl. 94 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních).



K dosažení úplného zjednodušení se však doporučuje, aby se zjednodušené vykazování nákladů používané na „vyšší úrovni“ používalo také na „nižší úrovni“, tj. při proplácení grantů příjemcům.

Členské státy nejsou povinny používat zjednodušené vykazování nákladů na „vyšší úrovni“. Příspěvek Unie na program může být založen na jakékoli formě úhrady podpory poskytnuté příjemcům (čl. 51 písm. b) nařízení o společných ustanoveních).

Použití zjednodušeného vykazování nákladů na „Nižší úrovni“

Zjednodušené vykazování nákladů se smí použít pouze v případě operací financovaných prostřednictvím grantů (čl. 53 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních). Nelze je použít pro finanční nástroje a ceny. Zjednodušené vykazování nákladů používané k proplácení grantů poskytovaných příjemcům členskými státy není zahrnuto do programu prostřednictvím dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních a nepodléhá schválení Komise.



Předběžné posouzení auditním orgánem při zjednodušeném vykazování nákladů používaném na „nižší úrovni“ není povinné, ale **velmi se doporučuje**.



Zjednodušené vykazování nákladů je formou grantů podle článku 53 nařízení o společných ustanoveních. Ustanovení o grantech, včetně ustanovení o zjednodušeném vykazování nákladů, **se nevztahují na podporu poskytovanou formou grantů kombinovaných v rámci jediné operace finančního nástroje** podle čl. 58 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních; kombinovaná podpora se řídí pravidly finančního nástroje. Pokud je však grant kombinován s finančním nástrojem **ve dvou samostatných operacích**, lze pro část podpory, která je poskytována formou grantu, použít zjednodušené vykazování nákladů. Zjednodušené vykazování nákladů nelze použít v případě, že je podpora operace poskytnuta ve formě ceny.

([4]) Podle přílohy V (nebo VI) dodatku 1 oddílu C bodu 5 nařízení o společných ustanoveních.

Hlavní podobnosti a rozdíly mezi zjednodušeným vykazováním nákladů používaným na „Vyšší“ nebo pouze na „Nižší“ úrovni

	Zjednodušené vykazování nákladů používané na „vyšší úrovni“	Zjednodušené vykazování nákladů používané pouze na „nižší úrovni“
Druh použitého zjednodušeného vykazování nákladů	Jednotkové náklady, paušální financování a jednorázové částky	
Úloha Komise při stanovení zjednodušeného vykazování nákladů	Zjednodušené vykazování nákladů stanoví Komise: 1) v rozhodnutí o schválení programu nebo jeho změny na základě návrhu předloženého členskými státy v souladu s šablonou stanovenou v dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních (čl. 94 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních), nebo 2) prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci (čl. 94 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních).	Zjednodušené vykazování nákladů a metodiku vymezují členské státy bez povinného zapojení Komise.
Úloha auditního orgánu při stanovení zjednodušeného vykazování nákladů	Předběžné posouzení metodiky auditním orgánem je povinné pro zjednodušené vykazování nákladů stanovené rozhodnutím Komise o schválení programu nebo jeho změny (čl. 94 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních a příloha V (nebo příloha VI) dodatek 1 oddíl C bod 5 nařízení o společných ustanoveních)	Předběžné posouzení metodiky auditním orgánem není povinné, ale velmi se doporučuje.
Povolená metodika	Výpočet založený na přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metodě (např. statistické a historické údaje). Návrh rozpočtu. Použití stávajících režimů EU nebo vnitrostátních režimů pro podobné druhy operací.	Výpočet založený na přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metodě (např. statistické a historické údaje). Návrh rozpočtu (pokud celkové náklady na operaci nepřesáhnou 200 000 EUR). Použití stávajících režimů EU nebo vnitrostátních režimů pro podobné druhy operací. Použití sazeb a metodik stanovených nařízením o společných ustanoveních nebo nařízeními o jednotlivých fondech nebo na jejich základě.
Výše úhrady	Členský stát obdrží úhradu od Komise („vyšší úroveň“) na základě zjednodušeného vykazování nákladů schváleného rozhodnutím Komise o schválení programu nebo jeho změny nebo stanoveného v aktu v přenesené pravomoci.	Členský stát vyplatí příjemci úhradu („nižší úroveň“) ve formě zjednodušeného vykazování nákladů a tytéž výdaje vykáže Komisi.
Rozsah řídicích kontrol a auditu	Splnění podmínek pro úhradu stanovených v dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních.	Metodika použitá pro stanovení zjednodušeného vykazování nákladů ([1]) a uplatnění této metodiky.
Řídicí kontroly a audit se NEVZTAHUJÍ na:	Příslušné skutečné náklady (s výjimkou skutečných nákladů, které jsou použity jako základ pro výpočet paušálního financování). Metodiku použitou pro stanovení zjednodušeného vykazování nákladů, přijatou buď rozhodnutím Komise o schválení programu nebo jeho změny, nebo aktem v přenesené pravomoci. Viz také kapitola 6.	Příslušné skutečné náklady (s výjimkou skutečných nákladů použitých jako základ pro výpočet paušálního financování). Metodu výpočtu použitou pro stanovení „standardizovaných“ paušálních sazeb (s výjimkou čl. 54 prvního pododstavce písm. c) nařízení o společných ustanoveních). Viz také kapitola 6.

([1]) Další podrobnosti naleznete v kapitole 6 tohoto dokumentu týkající se řídicích kontrol a auditu.

1.4 **Nepovinné a povinné použití zjednodušeného vykazování nákladů**

Zásada: nepovinné použití zjednodušeného vykazování nákladů

Použití zjednodušeného vykazování nákladů je pro členské státy na „vyšší úrovni“ a „nižší úrovni“ nepovinné, s výjimkou čl. 53 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních popsanou níže v této kapitole. Na „vyšší úrovni“, jakmile Komise přijme rozhodnutí o schválení zjednodušeného vykazování nákladů v programu, je příspěvek Unie členskému státu proplacen v této formě a členský stát nemůže žádat o jeho proplacení na základě čl. 51 písm. b) nařízení o společných ustanoveních, tj. na základě podpory vyplacené příjemci. Na „nižší úrovni“ rozhodne řídicí orgán, nebo monitorovací výbor v případě programu Interreg, ve výzvě k předkládání návrhů o tom, zda bude zjednodušené vykazování nákladů použito či nikoli, a to tak, že vymezí kategorie nákladů a/nebo druhy operací, na které se toto zjednodušené vykazování nákladů vztahuje. Aby bylo zajištěno dodržování zásad transparentnosti a rovného zacházení s příjemci, mělo by být (ve výzvě k předkládání návrhů, pravidlech programu nebo vnitrostátních předpisech) stanoveno a zveřejněno, v jakém rozsahu lze zjednodušené vykazování nákladů použít, tj. kategorie nákladů nebo druhy operací, u kterých bude tato možnost k dispozici.

Výjimka: případy, kdy je použití zjednodušeného vykazování nákladů povinné

V souladu s čl. 53 odst. 2 prvním pododstavcem nařízení o společných ustanoveních platí, že pokud celkové náklady na operaci **nepřesáhnou 200 000 EUR**, měl by mít příspěvek poskytnutý příjemci z EFRR, ESF+, FST, AMIF, ISF a NSHV formu jednotkových nákladů, jednorázových částek nebo paušálních sazeb, **a to s níže uvedenými výjimkami**. Účelem tohoto ustanovení je omezit kontroly skutečných nákladů, protože takové kontroly by vzhledem k nízké hodnotě těchto operací nebyly nákladově efektivní.

V případě **malých projektů financovaných z fondů malých projektů v rámci programu Interreg** (čl. 25 odst. 6 nařízení Interreg ([5])) musí mít příspěvek z EFRR formu zjednodušeného vykazování nákladů, pokud **příspěvek z veřejných zdrojů konečnému příjemci, který malý projekt provádí, nepřesahuje 100 000 EUR**, s výjimkou operací, u nichž podpora představuje státní podporu.

Náklady, které je třeba zohlednit při použití čl. 53 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních, jsou náklady plánované při podpisu dokumentu stanovujícího podmínky podpory operace ([6]). Náklady skutečně vynaložené při provádění operace nebo malého projektu nejsou relevantní, protože již nejsou součástí metody výpočtu a úhrady nákladů operace nebo malého projektu.

Povinné používání zjednodušeného vykazování nákladů platí **na úrovni podpory poskytované členskými státy příjemcům, tedy na úrovni operace, která má být spolufinancována, a příjemce ve smyslu článku 2 nařízení o společných ustanoveních**. Pro fondy malých projektů v programech Interreg (viz výše) platí povinné používání zjednodušeného vykazování nákladů **na úrovni podpory, kterou příjemce spravující fond malých projektů poskytuje konečným příjemcům**.

Povinné používání zjednodušeného vykazování nákladů se vztahuje také na případy grantů poskytovaných členskými státy příjemcům v rámci operací technické pomoci, pokud celkové náklady na tyto operace nepřesáhnou 200 000 EUR. Proto neexistuje **žádná výjimka z povinného používání zjednodušeného vykazování nákladů v případě operací technické pomoci** ([7]).

Požadavek na povinné používání zjednodušeného vykazování nákladů se nevztahuje na tyto případy ([8]):

— **Operace, na které je poskytována podpora představující státní podporu**. *Podpora de minimis* nepředstavuje státní podporu, a na operace, které dostávají pouze *podporu de minimis*, se tedy vztahuje čl. 53 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních, tj. povinné používání zjednodušeného vykazování nákladů. V případě kombinace státní podpory a podpory *de minimis* v rámci téže operace však povinné používání zjednodušeného vykazování nákladů neplatí.

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1059 ze dne 24. června 2021 o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Evropská územní spolupráce (Interreg) podporovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj a nástrojů financování vnější činnosti (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 94).

([6]) V případě členských států, které nejsou členy eurozóny, by se přepočet na eura měl provést na základě částek určených v dokumentu stanovujícím podmínky podpory, a to za použití měsíčního směnného kurzu Komise (InforEuro) pro měsíc, v němž byl dokument podepsán.

([7]) Povinné používání zjednodušeného vykazování nákladů se vztahuje na případy, kdy je příspěvek Unie na technickou pomoc v členském státě poskytován v souladu s čl. 36 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních.

([8]) Při těchto operacích však zjednodušené vykazování nákladů lze použít, i když jeho použití není povinné. Ohledně použití zjednodušeného vykazování nákladů v operacích, na které je poskytována státní podpora a které spadají do oblasti působnosti obecného nařízení o blokových výjimkách, viz také kapitola 5.2.

— Řídicí orgán může souhlasit s vyjmutím **některých operací v oblasti výzkumu a inovací** z požadavků stanovených čl. 53 odst. 2 prvním pododstavci nařízení o společných ustanoveních za předpokladu předchozího souhlasu monitorovacího výboru s touto výjimkou. Nařízení o společných ustanoveních nestanoví kritéria pro takovou výjimku. Je proto na řídicím orgánu, aby takovou výjimku navrhl a zajistil její schválení monitorovacím výborem.

Pokud platí povinnost používat zjednodušené vykazování nákladů, týká se **všech kategorií nákladů na operaci** se dvěma výjimkami na základě čl. 53 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních:

1) Kategorie nákladů, na které se vztahuje paušální sazba, lze vypočítat na základě skutečných nákladů. Například v případě, že se použije paušální sazba až do výše 15 % pro nepřímé náklady stanovená v čl. 54 prvním pododstavci písm. b) nařízení o společných ustanoveních (přičemž základem, na který se použije paušální sazba, jsou způsobilé přímé náklady na zaměstnance), lze způsobilé přímé náklady na zaměstnance vykázat na základě skutečných nákladů (avšak na jiné přímé náklady než přímé náklady na zaměstnance se musí použít zjednodušené vykazování nákladů). V případě použití paušální sazby až do výše 7 % pro nepřímé náklady stanovené v čl. 54 prvním pododstavci písm. a) nařízení o společných ustanoveních lze způsobilé přímé náklady vykázat na základě skutečných nákladů.

2) Příspěvky a platy vyplacené účastníkům mohou být proplaceny na základě skutečně vynaložených nákladů.

Tyto výjimky jsou taxativní.

Možné příklady zajištění souladu s požadavky na povinné používání zjednodušeného vykazování nákladů prostřednictvím použití zjednodušeného vykazování nákladů, jež stanoví nařízení o společných ustanoveních

Použití čl. 54 prvního pododstavce písm. a) nebo c) nařízení o společných ustanoveních	Použití čl. 54 prvního pododstavce písm. b) nařízení o společných ustanoveních	Použití čl. 56 odst. 1 a 2 nařízení o společných ustanoveních
Nepřímé náklady = až 7 % způsobilých přímých nákladů (není vyžadována žádná metoda výpočtu) nebo až 25 % způsobilých přímých nákladů (je vyžadována přiměřená, spravedlivá a ověřitelná metoda výpočtu nebo paušální sazba stanovená podle čl. 67 odst. 5 písm. a) nařízení (EU) č. 1303/2013 pro podobnou operaci) Přímé náklady = skutečné náklady ([1])	Nepřímé náklady = až do výše 15 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance (není vyžadována žádná metoda výpočtu) Přímé náklady na zaměstnance = skutečné náklady ([2]) Všechny ostatní přímé náklady (je-li to relevantní) = zjednodušené vykazování nákladů	Přímé náklady na zaměstnance = skutečné náklady ([3]) Zbývající náklady (kromě platů a příspěvků vyplácených účastníkům) = až do výše 40 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance (není vyžadována žádná metoda výpočtu) Případně mohou být platy a příspěvky vyplácené účastníkům vyplaceny na základě skutečných nákladů (= dodatečné způsobilé náklady)

([1]) Přímé náklady mohou být hrazeny také formou jiného druhu zjednodušeného vykazování nákladů, např. jednotkových nákladů vypočtených na základě metody z čl. 53 odst. 3 písm. a) až d) nařízení o společných ustanoveních. Pro kombinace různých druhů zjednodušeného vykazování nákladů viz kapitola 2.5.
([2]) Přímé náklady na zaměstnance mohou být rovněž proplaceny formou jiného druhu zjednodušeného vykazování nákladů.
([3]) Přímé náklady na zaměstnance mohou být rovněž hrazeny formou jednotkových nákladů nebo jednorázové částky (nikoli však formou paušální sazby, viz kapitola 2.5).

KAPITOLA 2: DRUHY ZJEDNODUŠENÉHO VYKAZOVÁNÍ NÁKLADŮ

2.1 Přehled různých druhů zjednodušeného vykazování nákladů

Ustanovení článku 51 a čl. 53 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních zahrnují tři druhy zjednodušeného vykazování nákladů, které lze definovat takto:

— **PAUŠÁLNÍ FINANCOVÁNÍ**: Zvláštní kategorie způsobilých nákladů, které jsou předem jednoznačně stanoveny, se vypočítají s použitím předem stanovené procentní sazby na jednu či několik **jiných** kategorií způsobilých nákladů.

— **JEDNOTKOVÉ NÁKLADY**: Veškeré způsobilé náklady nebo jejich část se vypočítají na základě vyčíslených činností, vstupů, výstupů nebo výsledků, které se vynásobí jednotkovými náklady, jež jsou stanoveny předem.

— **JEDNORÁZOVÉ ČÁSTKY**: Veškeré způsobilé náklady nebo část způsobilých nákladů se vypočítají na základě předem stanovených částek, které se vyplácejí, pokud jsou dokončeny předem stanovené činnosti a/nebo výstupy.

Řídicí orgán může rozhodnout, zda bude použit jeden druh zjednodušeného vykazování nákladů, nebo zda budou v rámci jedné operace kombinovány různé druhy, pokud se vyloučí jakékoli případné překrývání nákladů hrazených různými druhy zjednodušeného vykazování nákladů, aby se zabránilo dvojímu financování (viz také kapitola 2.5 týkající se kombinace zjednodušeného vykazování nákladů).

2.2 **Paušální financování**

Paušální sazby lze použít na obou úrovních úhrady, tj. na vyšší úrovni pro úhradu příspěvku Unie (čl. 51 písm. e) nařízení o společných ustanoveních) a na nižší úrovni pro granty poskytované členskými státy příjemcům (čl. 53 odst. 1 písm. d) nařízení o společných ustanoveních).

Existují různé druhy paušálních sazeb, zejména:

— „standardizované“ paušální sazby, tj. sazby stanovené v nařízení o společných ustanoveních a v nařízeních o jednotlivých fondech, případně v aktu v přenesené pravomoci přijatém podle čl. 94 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních, pro které řídicí orgány nemusí stanovit metodu výpočtu k určení použitelné sazby,

— paušální sazby, pro které vypracovaly metodiku (včetně metody výpočtu) řídicí orgány.

2.2.1 *Obecné zásady*

Stanovení kategorií nákladů

V systému paušálního financování existují nejvýše tři typy kategorií nákladů:

— první typ: kategorie způsobilých nákladů, na jejichž základě se paušální sazba použije k výpočtu způsobilých částek (takzvané „základní náklady“),

— druhý typ: kategorie způsobilých nákladů, které budou pokryty pomocí paušální sazby,

— třetí typ: případně ostatní kategorie způsobilých nákladů (paušální sazba se na ně nepoužije a nejsou pokryty pomocí paušální sazby).

Pokud se používá systém paušálního financování, musí řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) stanovit kategorie nákladů spadající do jednotlivých typů: každá kategorie nákladů musí být jednoznačně zařazena do jednoho (jediného) ze tří typů. V některých případech může být jeden typ vymezen jako opak druhého typu nebo ostatních typů (např. v systému, v němž existují pouze přímé náklady (první typ) a nepřímé náklady (druhý typ), lze jako nepřímé náklady stanovit všechny způsobilé náklady, které nejsou přímými náklady). Při výběru operací by měl řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) ověřit, zda jsou kategorie nákladů, které jsou paušální sazbou pokryty, pro danou operaci nezbytné, a to na základě činností potřebných k provedení operace podrobně uvedených v žádosti o financování.

Nařízení o společných ustanoveních nijak neomezuje kategorie způsobilých nákladů, které lze při paušálním financování použít. Vzhledem k tomu, že hlavním cílem používání paušálních sazeb je zjednodušení, jsou paušální sazby nejvhodnější u nákladů, které jsou relativně nízké a jejichž ověření je nákladné (např. paušální sazba na pokrytí nákladů na zaměstnance nebo nepřímých nákladů).



Je možné použít různé paušální sazby pro různé kategorie nákladů, které se vztahují ke stejnému základu ([9]). Například pro výpočet nepřímých nákladů lze použít paušální sazbu ve výši 13 % přímých nákladů na zaměstnance. Stejný základ (tj. přímé náklady na zaměstnance) lze použít i pro výpočet nákladů na cestování a ubytování v rámci operace s paušální sazbou 15 %.

([9]) Ne všechny paušální sazby však lze kombinovat. Zejména nelze kombinovat paušální sazbu podle čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních s paušálními sazbami podle článku 54 nebo čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních, viz kapitola 2.2.4. Více informací o kombinaci druhů zjednodušeného vykazování nákladů naleznete v kapitole 2.5.

Paušální sazbu je možné vypočítat na základě skutečných nákladů nebo nákladů uhrazených za použití zjednodušeného vykazování nákladů. (viz kapitola 2.5)
Aby se zabránilo dvojímu financování, měla by být při koncepci metodiky zjednodušeného vykazování nákladů věnována zvláštní pozornost zajištění toho, aby kategorie nákladů, které budou paušální sazbou pokryty, nebyly zahrnuty do základních nákladů.

Zvláštní paušální sazby pro výpočet kategorií nákladů, které jsou podrobně stanoveny v nařízení o společných ustanoveních a v nařízeních o jednotlivých fondech

V právním rámci jsou stanoveny určité zvláštní paušální sazby. Tyto paušální sazby mohou být použity pro vyplácení grantů poskytnutých členskými státy příjemcům (čl. 53 odst. 3 písm. e) nařízení o společných ustanoveních).

Pouze v případech, kdy to nařízení o společných ustanoveních výslovně stanoví, lze použít paušální sazby, aniž by řídicí orgán musel stanovit metodu výpočtu pro určení použitelné sazby („standardizované“ zjednodušené vykazování nákladů). Tyto paušální sazby se uplatňují na určitou kategorii nákladů (tj. na základní náklady), aby bylo možné vypočítat jiné kategorie nákladů (pokryté paušální sazbou). Řídicí orgán může použít jakoukoli sazbu až do výše sazby uvedené v příslušném článku a nebude muset zdůvodňovat, proč byla zvolena sazba nižší než sazba uvedená v nařízení, pokud jsou náklady, které jsou sazbou pokryty, relevantní pro konkrétní operaci. Pokud je zvolena nižší sazba, není třeba provádět žádný výpočet.

Řídicí orgán však může stanovit vyšší sazbu než sazby stanovené v článcích 54 až 56 nařízení o společných ustanoveních (s výjimkou čl. 54 prvního pododstavce písm. c) nařízení o společných ustanoveních) na základě jedné z metodik uvedených v čl. 53 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních.

Při rozhodování, jaká paušální sazba má být použita, je třeba dodržet zásadu rovného zacházení s příjemci. S příjemci, kteří jsou podporováni z určité výzvy a nacházejí se v podobné situaci, tedy nelze zacházet odlišně, aniž by to bylo odůvodněné.

„Standardizované“ paušální sazby jsou následující:

Článek	„Standardizované“ paušální sazby
Čl. 54 první pododstavec písm. a) nařízení o společných ustanoveních	Až 7 % způsobilých přímých nákladů na úhradu nepřímých nákladů
Čl. 54 první pododstavec písm. b) nařízení o společných ustanoveních	Až 15 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance na úhradu nepřímých nákladů
Čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních	Až 20 % [způsobilých] přímých nákladů ([1]) na úhradu přímých nákladů na zaměstnance
Čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních	Až 40 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance na úhradu zbývajících nákladů operace ([2])
Čl. 39 odst. 3 písm. c) nařízení Interreg	Až 20 % [způsobilých] přímých nákladů na úhradu přímých nákladů na zaměstnance
Čl. 41 odst. 5 nařízení Interreg	Až 15 % [způsobilých] přímých nákladů na zaměstnance na úhradu nákladů na cestování a ubytování
Čl. 22 odst. 1 písm. b) nařízení o ESF+	1 % nákladů uvedených v písmenu a) ([3]) na pokrytí nákladů, které nese nákupní subjekt a které se týkají přepravy potravinové nebo základní materiální pomoci do skladů nebo k příjemcům, a nákladů na skladování
Čl. 22 odst. 1 písm. c) nařízení o ESF+	7 % nákladů uvedených v písmenu a) nebo 7 % hodnoty potravin, s nimiž se nakládá v souladu s článkem 16 nařízení (EU) č. 1308/2013, na pokrytí správních nákladů a nákladů na přepravu, skladování a přípravu, které nesou příjemci podílející se na distribuci potravinové a/nebo základní materiální pomoci nejchudším osobám

Článek	„Standardizované“ paušální sazby
Čl. 22 odst. 1 písm. e) nařízení o ESF+	7 % nákladů uvedených v písmenu a) na pokrytí nákladů na doprovodná opatření podniknutá příjemci nebo jejich jménem a vykázaná příjemci poskytujícími potravinovou nebo základní materiální pomoc nejchudším osobám

([1]) Za předpokladu, že přímé náklady operace nezahrnují veřejné zakázky na stavební práce nebo zakázky na dodávky či služby, jejichž hodnota přesahuje finanční limity stanovené v článku 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU nebo v článku 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU. V případě AMIF, ISF a NSHV se navíc tato paušální sazba použije pouze na přímé náklady operace nepodléhající veřejné zakázce.
([2]) Platy a příspěvky vyplácené účastníkům se považují za dodatečné způsobilé náklady nezahrnuté do paušální sazby.
([3]) Ustanovení Čl. 22 odst. 1 písm. a) nařízení o ESF+: náklady na nákup potravinové nebo základní materiální pomoci včetně nákladů spojených s přepravou potravinové nebo základní materiální pomoci příjemcům, kteří potravinovou nebo základní materiální pomoc dodají koncovým příjemcům.

Kromě toho **čl. 54 první pododstavec písm. c) nařízení o společných ustanoveních** stanoví strop paušální sazby pro nepřímé náklady na 25 % způsobilých přímých nákladů za předpokladu použití přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metody výpočtu, kterou stanoví řídicí orgán podle čl. 53 odst. 3 písm. a) nařízení o společných ustanoveních.

Využití některé z výše uvedených možností vyžaduje, aby řídicí orgán (nebo monitorovací výbor programu Interreg) **vymezil kategorie nákladů, které jsou paušální sazbou kryty, a kategorie nákladů, na něž se daná paušální sazba uplatní**, tj. přímé a nepřímé náklady a přímé náklady na zaměstnance. Za jednotné, jednoznačné a nediskriminační vymezení jednotlivých kategorií nákladů a zajištění toho, že nedojde k dvojímu financování, odpovídají členské státy.

Definice kategorií nákladů by měla být jednoznačně stanovena v pravidlech programu nebo ve výzvách k předkládání návrhů.

Obecně lze kategorie nákladů definovat takto:

— **Přímé náklady** jsou ty náklady, které **přímo souvisejí s prováděním operace nebo projektu**, u nichž lze prokázat přímou souvislost s touto jednotlivou operací nebo projektem.

— **Nepřímé náklady jsou náklady, které jsou nezbytné pro provedení operace a** které **nejsou nebo nemohou být přímo spojeny s prováděním dané operace** nebo které s prováděním operace souvisejí, ale představují pomocné výdaje, které přímo nepřispívají k dosažení jejích ukazatelů/výsledků/cílů. K těmto nákladům mohou například patřit správní výdaje / režijní náklady, u nichž je obtížné přesně určit částku, kterou lze přičíst konkrétní operaci nebo projektu (obvyklé správní výdaje / výdaje na zaměstnance, jako jsou: náklady na řízení, výdaje na nábor pracovníků, náklady na účetní nebo uklízečku atd.; výdaje na telefon, vodu nebo elektřinu atd.).

— **Náklady na zaměstnance** jsou vymezeny ve vnitrostátních pravidlech a obvykle jde o náklady, které vyplývají ze smlouvy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem nebo ze smlouvy o poskytování služeb uzavřené s externími zaměstnanci (jsou-li tyto náklady jednoznačně identifikovatelné). Náklady na zaměstnance obvykle zahrnují celkovou odměnu, včetně věcných dávek v souladu s kolektivními smlouvami, která je pracovníkům vyplacena za práci související s danou operací. Tyto náklady zahrnují rovněž daně a příspěvky zaměstnanců na sociální zabezpečení (například v případě důchodů první a druhý pilíř; třetí pilíř pouze v případě, je-li to stanoveno v kolektivní smlouvě nebo v pracovní smlouvě) a veškeré způsobilé dobrovolné příspěvky zaměstnanců, jakož i povinné a dobrovolné příspěvky zaměstnavatele na sociální zabezpečení. Náklady na zaměstnance mohou být **přímé** nebo **nepřímé**, v závislosti na analýze jednotlivých případů a na úloze zaměstnanců v operaci.

Zvláštnosti definice nákladů na zaměstnance

Pro účely použití paušálních sazeb podle čl. 54 prvního pododstavce písm. b) a čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních a čl. 41 odst. 5 nařízení Interreg (nebo jakékoli jiné paušální sazby stanovené řídicím orgánem na základě čl. 53 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních, která se má použít na přímé náklady na zaměstnance) lze celkovou hodnotu odměny vymezené ve vnitrostátních pravidlech považovat za náklady na zaměstnance, protože představuje skutečnou odměnu za práci této osoby při operaci, a proto by měla být zohledněna při určení dalších druhů nákladů na operaci (které se vypočítávají použitím paušální sazby na přímé náklady na zaměstnance).



To platí také pro případy, kdy je plat (částečně) hrazen nebo financován třetími stranami (např. přímí zaměstnanci byli najati s příspěvkem na podporu zaměstnávání; paušální sazba se použije na celkovou hodnotu odměny, i když část této odměny vyplácí třetí strana). Pokud náklady na externí zaměstnance vycházejí ze smlouvy o poskytování služeb, musí být tyto náklady na zaměstnance jednoznačně identifikovatelné. Pokud příjemce například pořizuje pro podniková školení služby externího školitele, musí být ve faktuře určeny jednotlivé typy nákladů. Plat školitele se považuje za přímé náklady na externí zaměstnance. Jestliže náklady na zaměstnance týkající se školitele nelze identifikovat jako samostatnou kategorii odlišnou od jiných kategorií nákladů, například na učební materiály, nelze je použít jako základ paušálních sazeb, například paušální sazby ve výši 40 % stanovené v čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních.

Definice přímých nákladů na zaměstnance nesouvisí s tím, zda mají náklady na zaměstnance formu **věcného příspěvku**, či nikoli. Proto lze hodnotu dobrovolné práce ve formě věcného příspěvku zahrnout do základu pro výpočet paušálních sazeb, pokud je dodržen čl. 67 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních.



Náklady na cestování se nepovažují za náklady na zaměstnance, kromě výdajů na dojíždění na pracoviště, pokud vnitrostátní pravidla stanoví, že jsou součástí hrubých mzdových nákladů.
Příspěvky nebo platy vyplácené ve prospěch účastníků operací podporovaných z EFRR, ESF+, FST, AMIF, ISF a NSHV se rovněž nepovažují za náklady na zaměstnance (viz čl. 56 odst. 1 a 2 nařízení o společných ustanoveních). Například v případě operace zaměřené na nábor nových osob se mzdy nově najatých pracovníků nepovažují za „náklady na zaměstnance“ pro účely článku 56 nařízení o společných ustanoveních, protože tyto osoby nevykonávají žádný úkol v rámci provádění operace – považují se za platy vyplácené ve prospěch účastníků. Proto je nelze započítat do základu paušální sazby definované v čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních.



V kontextu článku 56 nařízení o společných ustanoveních má být význam pojmu **příspěvek** chápán jako finanční podpora poskytovaná účastníkům na případné výdaje související s cílem dané operace.
Například příspěvky na vzdělávání v rámci Evropského sociálního fondu plus (ESF+) se týkají finanční podpory poskytované osobám, které se účastní vzdělávacích programů. Tyto příspěvky jsou určeny na pokrytí různých nákladů spojených s odbornou přípravou, jako jsou cestovní výdaje a náklady na pobyt. Cílem je více zpřístupnit vzdělávání.

2.2.2 *Paušální sazby pro stanovení nepřímých nákladů (článek 54 nařízení o společných ustanoveních)*

V čl. 54 prvním pododstavci nařízení o společných ustanoveních se uvádí, že pokud provádění operace vede ke vzniku nepřímých nákladů, lze je vypočítat na základě jedné z paušálních sazeb stanovených v písmenech a) a b) prvního pododstavce. V čl. 54 prvním pododstavci písm. a) nařízení o společných ustanoveních se pro výpočet nepřímých nákladů zavádí paušální sazba **až do výše 7 % způsobilých přímých nákladů**. Ustanovení čl. 54 prvního pododstavce písm. b) nařízení o společných ustanoveních obsahuje pro výpočet nepřímých nákladů paušální sazbu **až do výše 15 % přímých nákladů na zaměstnance**. Obě paušální sazby může použít řídicí orgán přímo, bez jakéhokoli zdůvodnění výpočtu sazby, je-li to v rámci limitu stanoveného nařízením.

Článek 54 nařízení o společných ustanoveních neobsahuje úplný výčet metod, jak stanovit paušální sazby pro nepřímé náklady operace, a umožňuje členským státům použít paušální sazbu pro nepřímé náklady stanovenou na základě jiných metod, tj. metod uvedených v čl. 53 odst. 3 písm. b) až e) nařízení o společných ustanoveních.



Na paušální sazbu na pokrytí nepřímých nákladů stanovenou na základě přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metody uvedené v čl. 53 odst. 3 písm. a) nařízení o společných ustanoveních se však **vztahuje strop ve výši 25 % způsobilých přímých nákladů** stanovený v čl. 54 prvním pododstavci písm. c) nařízení o společných ustanoveních. Na paušální sazby, které nejsou stanoveny na tomto základě, ale na základě jiné metody z těch, které jsou uvedeny v čl. 53 odst. 3 písm. b) až e) nařízení o společných ustanoveních, se strop nevztahuje.

2.2.3 *Paušální sazba pro určení přímých nákladů na zaměstnance (čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních)*

Ustanovení čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních stanoví, že přímé náklady na zaměstnance v rámci operace lze vypočítat paušální sazbou **ve výši až 20 % jiných přímých nákladů, než jsou náklady na zaměstnance** v rámci operace, aniž by se od členského státu vyžadovalo provedení výpočtu ke stanovení použitelné sazby.



Pokud však **přímé náklady v rámci operace zahrnují veřejné zakázky na stavební práce nebo na dodávky nebo služby**, které překračují finanční limit stanovený ve směrnici EU o zadávání veřejných zakázek, zejména v článku 4 směrnice 2014/24/EU ([10]) a v článku 15 směrnice 2014/25/EU ([11]), standardizovaná paušální sazba uvedená v čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních by nemohla být použita a paušální sazba pro přímé náklady na zaměstnance by musela být určena na základě metody stanovené v čl. 53 odst. 3 písm. a) až e) nařízení o společných ustanoveních.. V této situaci nelze na danou operaci použít paušální sazbu ve výši až 20 % bez provedení výpočtu. To platí pro všechny zakázky na stavební práce / dodávky / služby, které překračují uvedené finanční limity a spadají do oblasti působnosti těchto směrnic, včetně zakázek zadávaných jinými zadavateli než veřejnými zadavateli v případě směrnice 2014/25/EU. Při určování, zda byly překročeny finanční limity stanovené ve směrnicích, se bere v úvahu celá hodnota veřejné zakázky, a to bez ohledu na to, na jaké části může být zakázka rozdělena ([12]).



Pokud jde konkrétně o **AMIF, NSHV a ISF**, je třeba ze základu pro výpočet paušální sazby vyloučit veškeré náklady podléhající veřejné zakázce (tj. náklady na subdodávky / externí služby), viz čl. 55 odst. 1 druhý pododstavec nařízení o společných ustanoveních.

V případě programů Interreg mohou být náklady na zaměstnance uhrazeny na základě paušální sazby až do výše 20 % způsobilých přímých nákladů bez omezení, **zda přímé náklady zahrnují veřejné zakázky, či nikoli**, v souladu s čl. 39 odst. 3 písm. c) nařízení Interreg.

Přímé náklady na zaměstnance stanovené na základě paušální sazby mohou být základem pro použití paušální sazby uvedené v čl. 54 prvním pododstavci písm. b) nařízení o společných ustanoveních (paušální sazba až do výše 15 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance pro výpočet nepřímých nákladů). Přímé náklady na zaměstnance vypočtené na základě paušální sazby však nemohou sloužit jako základ pro paušální sazbu podle čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních (paušální sazba až do výše 40 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance pro výpočet zbývajících způsobilých nákladů operace), viz čl. 56 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních.

2.2.4 *Paušální sazba pro stanovení všech ostatních nákladů operace jiných než přímých nákladů na zaměstnance (článek 56 nařízení o společných ustanoveních)*

Podle čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních je možné, aby byly přímé náklady na zaměstnance použity k výpočtu všech ostatních zbývajících způsobilých nákladů operace, a to na základě paušální sazby **až do výše 40 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance**. Operace využívající tuto paušální sazbu mohou zahrnovat pouze:

— přímé náklady na zaměstnance – základní náklady pro paušální sazbu,

— paušální sazbu až do výše 40 % pokrývající zbývající náklady na operaci

— a platy a příspěvky vyplacené účastníkům.

V případě EFRR, ESF+, FST, AMIF, ISF a NSHV jsou platy a příspěvky vyplacené účastníkům z nákladů, které jsou touto paušální sazbou kryty, vyloučeny. [Mohly by tedy být hrazeny jinou formou uvedenou v čl. 53 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních.] Pokud jde o definici příspěvků a platů, viz kapitola 2.2.1.



Použití této paušální sazby je vhodné u operací, kde přímé náklady na zaměstnance představují významnou část rozpočtu. Pro použití paušální sazby stanovené v čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních jsou tedy nejvhodnější projekty s vysokým podílem lidské práce, projekty v oblasti výzkumu a vývoje, malé projekty a projekty malého rozsahu s mnoha náklady nízké hodnoty a vysokého objemu jinými než náklady na zaměstnance, malé inovační projekty, projekty v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a projekty zaměřené na tzv. měkké aktivity.

([10]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

([11]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

([12]) Článek 4 směrnice 2014/24/EU odkazuje na „veřejné zakázky, jejichž [...] hodnota bez daně z přidané hodnoty (DPH)“ se rovná konkrétním finančním limitům v něm obsaženým nebo je vyšší. Stejné ustanovení je uvedeno v článku 15 směrnice 2014/25/EU.

Řídicí orgán může tuto paušální sazbu použít na typy operací, které jasně rozlišují mezi těmito kategoriemi nákladů: přímé náklady na zaměstnance, ostatní přímé náklady a nepřímé náklady. Paušální sazba definovaná v čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních by měla pokrýt jak ostatní přímé náklady, tak nepřímé náklady, a nikoli pouze nepřímé náklady.

Pokud operace zahrnuje pouze nepřímé náklady a přímé náklady na zaměstnance, neměl by řídicí orgán paušální sazbu uvedenou v čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních použít, může však použít paušální sazbu definovanou v čl. 54 písm. b) nařízení o společných ustanoveních.

Paušální sazbu v čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních nelze kombinovat s paušální sazbou pro nepřímé náklady (např. možnosti uvedené v článku 54 nařízení o společných ustanoveních), neboť by byla dvakrát pokryta stejná kategorie nákladů (tj. nepřímé náklady).

V souladu s čl. 56 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních nelze tuto paušální sazbu až do výše 40 % použít u operace, kdy jsou celkové přímé náklady na zaměstnance v rámci této operace vypočteny na základě paušální sazby (například paušální sazby podle čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních). Tuto paušální sazbu však lze uplatnit na přímé náklady na zaměstnance, které jsou samy o sobě koncipovány jako zjednodušené vykazování nákladů, pokud toto zjednodušené vykazování nákladů není paušální sazbou (viz kapitola 2.5).

Příklad č. 1:

Řídicí orgán chce pokrýt všechny zbývající způsobilé náklady operace uplatněním paušální sazby na způsobilé přímé náklady operace na zaměstnance ve výši 150 000 EUR. V souladu s čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních se řídicí orgán rozhodne použít sazbu ve výši 35 %. Znamená to, že celkové způsobilé náklady operace budou 150 000 EUR + (150 000 EUR x 0,35) = 202 500 EUR.

Příklad č. 2:

Odhad nákladů na vzdělávací kurz činí:

Celkové přímé náklady	**52 000 EUR**
Přímé náklady na zaměstnance	30 000 EUR
Náklady na prostory	3 000 EUR
Náklady na cestování	4 000 EUR
Strava	1 000 EUR
Informování/publicita	4 000 EUR
Příspěvky vyplacené školeným osobám veřejnými službami zaměstnanosti	10 000 EUR

Celkové nepřímé náklady	**5 000 EUR**
Nepřímé náklady na zaměstnance	4 000 EUR
Elektřina, telefon	1 000 EUR

Celkové způsobilé náklady	**57 000 EUR**

Řídicí orgán může rozhodnout, že se na tento projekt použije ustanovení čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních, a stanoví paušální sazbu na úhradu zbývajících nákladů operace ve výši 40 %. V tomto případě by dokument stanovující podmínky podpory operace měl jako maximální přidělenou částku stanovit:

Přímé náklady na zaměstnance: 30 000 EUR

Ostatní náklady: 30 000 x 40 % = 12 000 EUR

Vzhledem k tomu, že vedle přímých nákladů na zaměstnance a paušální sazby lze vykázat i příspěvky vyplacené školeným osobám veřejnými službami zaměstnanosti, budou celkové způsobilé náklady činit:

Celkové způsobilé náklady
30 000 (přímé náklady na zaměstnance) + 12 000 (ostatní náklady) + 10 000 (příspěvky vyplacené školeným osobám veřejnými službami zaměstnanosti) = 52 000 EUR



Při provádění operací s využitím paušální sazby podle čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních je důležité od počátku pečlivě plánovat přímé náklady na zaměstnance a pozorně a průběžně sledovat výdaje v této kategorii nákladů. Vzhledem k povaze 40 % paušální sazby bude jakékoli nedočerpání přímých nákladů na zaměstnance automaticky znamenat méně peněz na úhradu ostatních nákladů.

Příklad:

Původní rozpočet operace přidělil na kategorii přímých nákladů na zaměstnance částku 350 000 EUR a na kategorii zbývajících nákladů 140 000 EUR (40 % x 350 000 EUR). Během provádění programu byly vykázány přímé náklady na zaměstnance pouze ve výši 230 000 EUR. To znamená, že na ostatní zbývající náklady se proplácí pouze 92 000 EUR (40 % x 230 000 EUR).

2.2.5 *Paušální sazba pro náklady na cestování a ubytování (čl. 41 odst. 5 nařízení Interreg)*

Ustanovení čl. 41 odst. 5 nařízení Interreg stanoví paušální sazbu pro náklady na cestování a ubytování v rámci operace **ve výši až 15 % přímých nákladů na zaměstnance**, aniž by členské státy musely provádět výpočet ke stanovení použitelné sazby. Tato paušální sazba se při operacích Interreg použije přímo.

2.2.6 *Zvláštní případ paušálních sazeb u technické pomoci (čl. 36 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních)*

Podle čl. 36 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních se částka příspěvku Unie na technickou pomoc poskytuje buď jako úhrada podpory poskytnuté příjemcům v souladu s příslušnými pravidly nařízení o společných ustanoveních (čl. 51 písm. b) nařízení o společných ustanoveních), nebo jako paušální částka (čl. 51 písm. e) nařízení o společných ustanoveních) (použití paušální částky je v určitých situacích povinné – viz níže v této kapitole).

Oblast působnosti

Rozhodnutí, zda má být použito paušální financování, je na uvážení členských států. V souladu s čl. 36 odst. 3 druhým pododstavcem nařízení o společných ustanoveních se toto rozhodnutí vztahuje na všechny programy v dotčeném členském státě po celé programové období a nelze ho následně měnit. Členské státy by o své volbě, pokud jde o formu příspěvku Unie na technickou pomoc, měly informovat Komisi v dohodě o partnerství v souladu s přílohou II nařízení o společných ustanoveních.

V souladu s čl. 36 odst. 3 třetím pododstavcem nařízení o společných ustanoveních se u programů podporovaných z AMIF, ISF a NSHV a u programů Interreg příspěvek Unie na technickou pomoc poskytuje pouze formou paušální sazby.

Paušální sazby pro příspěvek Unie na technickou pomoc jsou stanoveny v čl. 36 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních pro každý fond a v článku 27 nařízení Interreg pro programy Interreg.

Způsob využití paušálních plateb na technickou pomoc je v kompetenci členského státu; na úrovni EU nebudou u částek uhrazených na základě paušální sazby prováděny žádné kontroly příslušných nákladů.

Žádosti o platbu

Pokud členský stát nebo program Interreg využívá paušální financování technické pomoci, použije se příslušné procento paušální sazby pro daný fond stanovené v čl. 36 odst. 5 písm. b) nařízení o společných ustanoveních a v čl. 27 odst. 3 nařízení Interreg automaticky na celkovou částku způsobilých výdajů nebo případně na celkovou částku veřejných výdajů, které jsou zahrnuty v každé žádosti o platbu předložené Komisi. Výše paušální sazby pro technickou pomoc ve sloupci D (pro AMIF, NSHV a ISF ve sloupci C) v tabulce „Výdaje rozdělené podle priority“ přílohy XXIII nařízení o společných ustanoveních se vypočítá automaticky v SFC2021 na základě údajů uvedených v žádosti o platbu.

Výše paušální sazby pro technickou pomoc se neuvádí v dodatku 2 přílohy XXIII nařízení o společných ustanoveních a v případě programů AMIF, NSHV a ISF v dodatku 3 přílohy XXIII nařízení o společných ustanoveních, tj. u specifických cílů, u nichž nejsou splněny základní podmínky.

2.2.7 *Zvláštnosti u podpory komunitně vedeného místního rozvoje*

Podle čl. 34 odst. 1 písm. c) nařízení o společných ustanoveních se podpora z fondů pro komunitně vedený místní rozvoj vztahuje na náklady na řízení, monitorování a hodnocení strategie a její animaci, včetně pomoci u výměn mezi aktéry. Podle čl. 34 odst. 2 druhého pododstavce nařízení o společných ustanoveních je pro tyto náklady stanoven strop ve výši 25 % celkového příspěvku na strategii z veřejných zdrojů.

Následující příklad ukazuje, jak je možné tyto náklady proplatit na základě paušální sazby uplatněné na ostatní realizační náklady:

Příklad:

Řídicí orgán na základě minulých zkušeností posoudil obvyklý podíl provozních nákladů a nákladů na animaci u dané místní akční skupiny (MAS) v porovnání s výdaji vynaloženými na provádění místních operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje a na přípravu a provádění kooperačních činností MAS. Ačkoli podpora z fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, na provozní náklady a náklady na animaci, nemůže podle čl. 34 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních překročit strop ve výši 25 % celkových veřejných výdajů vzniklých v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje, zkušenosti ukazují, že tento procentní podíl je ve skutečnosti ve většině případů nižší.

Řídicí orgán stanoví paušální sazbu ve výši 17 % realizačních nákladů (na základě přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metody v souladu s čl. 53 odst. 1 písm. d) a čl. 53 odst. 3 písm. a) nařízení o společných ustanoveních) vynaložených na provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje a na přípravu a provádění kooperačních činností MAS za účelem uhrazení těchto nákladů:

— provozní náklady (náklady spojené s řízením, monitorováním a hodnocením strategie, viz čl. 34 odst. 1 písm. c) nařízení o společných ustanoveních),

— náklady na animaci strategie komunitně vedeného místního rozvoje (s cílem usnadnit výměnu informací mezi zúčastněnými stranami, propagovat strategii a podpořit případné příjemce při vypracování operací a přípravě žádostí, viz čl. 34 odst. 1 písm. c) nařízení o společných ustanoveních).

Pokud rozpočet přidělený MAS na provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje a na přípravu a provádění kooperačních činností MAS činí 1,5 milionu EUR (první typ), byl by maximální rozpočet odpovídající provozním nákladům a nákladům na animaci 1,5 milionu EUR x 17 % = 255 000 EUR (druhý typ). Celkové přidělené rozpočtové prostředky pro MAS proto činí 1,755 milionu EUR.

V prováděcí fázi to znamená, že pokaždé, když příjemce požaduje úhradu výdajů vynaložených na projekt, bude MAS rovněž moci požadovat 17 % této částky na své provozní náklady a náklady na animaci.

Jestliže výdaje vynaložené na projekt činí například 1 000 EUR (první typ), může MAS rovněž vykázat řídicímu orgánu jako provozní náklady a náklady na animaci částku ve výši 1 000 EUR x 17 % = 170 EUR (druhý typ).

MAS nemusí s ohledem na provozní náklady a náklady na animaci vykázané na základě paušální sazby poskytnout podklady, metodika stanovení 17 % sazby však musí být ověřitelná.

Poznámka: Metodika stanovení paušální sazby nemusí nutně vést k použití sazby 25 %. Bez ohledu na metodiku použitou ke stanovení paušální sazby je však třeba dodržet ustanovení o maximální výši provozních nákladů a nákladů na animaci, která jsou obsažena v čl. 34 odst. 2 druhém pododstavci nařízení o společných ustanoveních.

2.3 **Jednotkové náklady**

Jednotkové náklady lze použít na obou úrovních úhrady, tj. na „vyšší úrovni“ pro úhradu příspěvku Unie (čl. 51 písm. c) nařízení o společných ustanoveních) a na „nižší úrovni“ pro granty poskytované členskými státy příjemci (čl. 53 odst. 1 písm. b) nařízení o společných ustanoveních).

2.3.1 *Obecné zásady*



V případě jednotkových nákladů budou veškeré způsobilé náklady operace nebo jejich část vypočítány na základě vyčíslených činností, vstupů, výstupů nebo výsledků, které jsou vynásobeny předem stanovenými jednotkovými náklady. Tuto možnost lze využít u jakéhokoli druhu operace, projektu nebo části projektu, je-li možné stanovit množství související s danou činností a související jednotkové náklady. **Jednotkové náklady se obvykle používají u snadno identifikovatelného množství.**

Jednotkové náklady mohou být:

— založené na procesu, tj. vázané na vstupy (např. hodinové jednotkové náklady na školitele) nebo výstupy (např. hodinové jednotkové náklady na školenou osobu),

— založené na výsledcích (např. jednotkové náklady na osobu, která získá osvědčení o vzdělávání).

Účelem používání zjednodušeného vykazování nákladů v rámci operace je zjednodušit procesy pro všechny zúčastněné strany. Řídicí orgány by proto měly stanovit vstupy, výstupy a výsledky, které přinášejí zjednodušení a lze je snadno zaznamenat, sledovat atd. Při výběru mezi jednotkovými náklady založenými na procesu a jednotkovými náklady založenými na výsledku by řídicí orgány měly rovněž věnovat zvláštní pozornost auditní stopě.

Příklad 1 (ESF+)

a) Založeno na procesu: V případě vzdělávání v oblasti informačních technologií pro pokročilé v délce 1 000 hodin, které je určeno pro 20 školených osob, mohou být způsobilé náklady vypočítány na základě nákladů na hodinu vzdělávání, které jsou vynásobeny počtem školených osob. Hodinové náklady byly řídicím orgánem určeny předem pomocí přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metody a jsou uvedeny v dokumentu stanovujícím podmínky podpory dané operace.

Pokud se například předpokládá, že řídicí orgán stanoví náklady na vzdělávání ve výši 7 EUR za hodinu vzdělávání jedné školené osoby, byl by maximální grant přidělený na projekt omezen na 1 000 hodin x 20 školených osob x 7 EUR za hodinu / jedna školená osoba = 140 000 EUR.

Na konci operace budou konečné způsobilé náklady stanoveny na základě skutečného počtu hodin u každé školené osoby (to může zahrnovat určité odůvodněné absence) podle skutečné účasti školených osob a poskytnutých kurzů. Stále bude potřeba vést přesné prezenční listiny školených osob. Jestliže se vzdělávání nakonec zúčastní pouze 18 osob, z toho 6 po dobu 900 hodin, 5 po dobu 950 hodin, 5 po dobu 980 hodin a zbývající 2 po dobu 1 000 hodin, bude se celkový počet hodin x počet školených osob rovnat:

900 x 6 + 950 x 5 + 980 x 5 + 1 000 x 2 = celkem 17 050 hodin vzdělávání.

Způsobilé výdaje budou činit: 17 050 hodin vzdělávání x 7 EUR = 119 350 EUR.

b) Založeno na výsledku: Vzdělávání v oblasti informačních technologií pro pokročilé v délce 1 000 hodin se skládá z 5 modulů po 200 hodinách. Ke stanovení celkových nákladů na realizaci tohoto vzdělávání pro 25 účastníků byla použita přiměřená, spravedlivá a ověřitelná metoda podle čl. 53 odst. 3 písm. a) nařízení o společných ustanoveních. Celkové náklady ve výši 140 000 EUR se poté přiřadí k úspěšným účastníkům. S ohledem na historickou míru neúspěšnosti ve výši 20 % (tj. 5 účastníků) budou jednotkové náklady na účastníka a úspěšně dokončený modul činit 140 000 EUR / 20 účastníků / 5 modulů = 1 400 EUR (jednotkové náklady na účastníka na úspěšně dokončený modul).

Auditní stopa by musela zahrnovat dokument prokazující způsobilost účastníka a u každého způsobilého účastníka certifikát za každý úspěšně dokončený modul nebo absolvovaný kurz. Nebudou nutné žádné časové výkazy.

Příklad 2 (EFRR, založeno na výstupu)

Příjemce, regionální komora, poskytuje poradenské služby pro malé a střední podniky v regionu. Tuto službu poskytují poradci regionální komory. Na základě minulých účtů „poradenského“ oddělení komory se náklady na poskytování poradenských služeb odhadují na 350 EUR/den. Pomoc bude vypočítána podle tohoto vzorce: počet dnů x 350 EUR. Budou zapotřebí přesné pracovní výkazy s podrobnými údaji o poradenské činnosti a účasti poradců.

Příklad 3 (ESF+, založeno na výsledku)

Program pomoci při hledání zaměstnání trvající šest měsíců („operace“) lze financovat na základě jednotkových nákladů (např. 2 000 EUR na osobu), a to pro každého z 20 účastníků operace, kteří získají zaměstnání a setrvají v něm po stanovenou dobu, například šest měsíců. Jednotkové náklady ve výši 2 000 EUR na úspěšného účastníka byly stanoveny s přihlédnutím k nákladům na všechny účastníky. Částka tedy zahrnuje i výdaje na neúspěšné účastníky.

Výpočet maximálního grantu poskytnutého na operaci: 20 osob x 2 000 EUR/umístění = 40 000 EUR.

Konečné způsobilé náklady jsou vypočítány na základě skutečného výstupu operace: pokud je na trhu práce umístěno a po požadovanou dobu v zaměstnání setrvá pouze 17 osob, budou konečné způsobilé náklady, na jejichž základě bude příjemci vyplacen grant, činit 17 x 2 000 EUR = 34 000 EUR.

Auditní stopa by musela zahrnovat dokumenty prokazující, že účastník byl umístěn na trhu práce a udržel si práci po požadovanou dobu.

Příklad 4 (ENRAF, založeno na procesu)

Denní sazby za používání plavidel se vypočítávají na základě historických údajů (průměry z minulých let). Počet dní přidělených na projekt je poté doložen deníky.

Příklad 5 (AMIF) Financování různých projektů, které tvoří součást téže operace – použití dvou různých jednotkových nákladů

Řídicí orgán poskytuje grant ve výši 1 600 000 EUR veřejné agentuře zabývající se žadateli o azyl na operaci zahrnující dva druhy činností: 1) podpora při prvotním přijetí státních příslušníků třetích zemí po jejich příjezdu do členského státu (max. 1 000 000 EUR), 2) jazykové vzdělávání žadatelů o azyl (max. 600 000 EUR).

Pro podporu při prvotním přijetí řídicí orgán stanovil (na základě historických údajů) jednotkové náklady ve výši 50 EUR na den a osobu na pokrytí nákladů na jeden den pomoci poskytnuté státnímu příslušníkovi třetí země během období přijetí v hostitelské zemi. Kategorie nákladů zahrnuté do výše jednotkových nákladů pokrývají všechny prvky přijetí (např. ubytování, poskytnutí potravin a nepotravinových potřeb, lékařské vyšetření, tlumočení, opatrovnictví nezletilých osob bez doprovodu, informace a poradenství). Maximální výše grantu je omezena na 1 den x 50 EUR x 20 000 státních příslušníků třetích zemí = 1 000 000 EUR.

Povinné prvky auditní stopy pro tento jednotkový náklad tvoří podepsaný a datovaný seznam podpořených státních příslušníků třetích zemí a délka jejich pobytu (ve dnech) spolu s jejich úřední (je-li k dispozici) a/nebo jedinečnou identifikací (jakýkoli doklad, který potvrzuje totožnost dané osoby) a doklad o poskytnuté podpoře (např. podepsaný a datovaný seznam poskytnutých potravin a nepotravinových potřeb, podepsaný a datovaný prezenční list poradenství, podepsaná a datovaná zpráva vystavená oprávněným zdravotnickým pracovníkem).

Způsobilé výdaje se vypočítávají na základě skutečných dnů podpory při prvotním přijetí a počtu podpořených státních příslušníků třetích zemí. To znamená, že pokud by bylo podpořeno například 1 000 státních příslušníků třetích zemí, z toho 500 po dobu 20 dní a 500 po dobu 10 dní, bude se celkový počet dní na osobu rovnat: 500 x 20 + 500 x 10 = 15 000 dní/osoba podpory. Způsobilé výdaje budou činit = 15 000 x 50 EUR = 750 000 EUR.

Pro jazykové vzdělávání řídicí orgán stanovil (na základě historických údajů) jednotkové náklady ve výši 10 EUR na hodinu a osobu, které pokryjí náklady na jednu hodinu výuky (délka vyučovací hodiny je 60 minut) pro jednu školenou osobu / jednoho žadatele o azyl, který se zúčastní jazykového kurzu v rozsahu až 60 hodin v přiměřeně velkých skupinách (až 15 školených osob ve skupině). Kategorie nákladů zahrnuté do výše jednotkových nákladů pokrývají veškeré náklady na jazykové vzdělávání (např. náklady na zaměstnance, náklady na pronájem školicích prostor, školicí materiály). Maximální výše grantu na projekt je omezena na 60 hodin x 1 000 školených osob x 10 EUR na hodinu / školenou osobu = 600 000 EUR.

Auditní stopa na podporu výdajů musí obsahovat doklad/doklady, které sledují skutečnou účast (počet hodin) školených osob a délku trvání kurzu, doklady potvrzující totožnost školených osob / žadatelů o azyl a doklady upravující harmonogram a obsah jazykového kurzu, velikost skupiny (nejvýše 15 osob) a standardní délku vyučovací hodiny (60 minut).

Způsobilé výdaje se vypočítávají na základě skutečného počtu hodin školení poskytnutého každému žadateli o azyl / každé školené osobě. To znamená, že pokud se například školení zúčastnilo pouze 900 žadatelů o azyl / školených osob, z toho 750 po dobu 60 hodin, 50 po dobu 55 hodin a 100 po dobu 50 hodin, bude se celkový počet hodin vynásobeno počtem školených osob rovnat: 750 x 60 + 50 x 55 + 100 x 50 = 52 750 celkových hodin školení vynásobeno počtem školených osob. Způsobilé výdaje budou činit = 52 750 x 10 EUR = 527 500 EUR.

Jelikož existují dva různé projekty / dvě různé činnosti, které tvoří oddělené části téže operace a pokrývají různé náklady operace, nehrozí riziko dvojího financování, protože náklady na jednotlivé projekty/činnosti jsou jednoznačně odděleny.

2.3.2 *Náklady na zaměstnance vypočítané podle hodinové sazby (čl. 55 odst. 2 až 4 nařízení o společných ustanoveních)*

Ustanovení čl. 55 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních stanoví dvě zvláštní metody výpočtu přímých nákladů na zaměstnance ([13]). Obě možnosti lze použít k výpočtu hodinové sazby pro stanovení přímých nákladů na zaměstnance.

Tyto dvě metody jsou následující:

— výpočet hodinové sazby vydělením ročních hrubých mzdových nákladů číslem 1 720, čl. 55 odst. 2 písm. a) nařízení o společných ustanoveních,

— výpočet hodinové sazby vydělením měsíčních hrubých mzdových nákladů průměrnou měsíční pracovní dobou, čl. 55 odst. 2 písm. b) nařízení o společných ustanoveních.

O způsobu, který bude použit, rozhoduje řídicí orgán. Možnost zavedenou v čl. 55 odst. 2 písm. b) nařízení o společných ustanoveních lze využít i v případě, že jsou k dispozici údaje o ročních hrubých mzdových nákladech. Vypočítané přímé náklady na zaměstnance se vztahují k provádění operace. „Provádění operace“ je třeba chápat tak, že zahrnuje všechny kroky dané operace.

Příklad:

Určité druhy projektů zaměřených na malé a střední podniky v oblasti výzkumu, vývoje a inovací často jako hlavní prvek zahrnují personální náklady. Použití jednotkových nákladů představuje pro tyto podniky vítané zjednodušení. Jednotkové náklady na činnosti jsou v tomto případě vyjádřeny jako hodinová sazba, která se použije na počet hodin, které zaměstnanci skutečně odpracovali. Sazba je určena předem v dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace, který uvádí maximální částku finanční pomoci jako maximální přípustný počet odpracovaných hodin vynásobený jednotkovými náklady (vypočítané náklady na dotčené zaměstnance).

S cílem pokrýt skutečné náklady prostřednictvím nejlepšího odhadu a zohlednit rozdíly mezi jednotlivými regiony a odvětvími jsou náklady na standardní jednotku vymezeny jako hodinové náklady na zaměstnance podle tohoto vzorce (*na základě čl. 55 odst. 2 písm. a) nařízení o společných ustanoveních*):

Hodinové náklady na zaměstnance = poslední doložené hrubé roční náklady (podrobnosti o tom, jaké náklady lze zahrnout, viz kapitola 2.2.1) vydělené 1 720 hodinami.

Například: hodinová sazba = 60 000 EUR / 1 720 hodin = 34,88 EUR za hodinu.

Finanční pomoc pro tuto operaci se vypočítá jako hodinová sazba vynásobená skutečným a ověřeným počtem odpracovaných hodin. To vyžaduje, aby malé a střední podniky uchovávaly veškeré podklady týkající se počtu hodin, které zaměstnanci odpracují na projektu (např. pracovní výkazy získané z informačního systému), a řídicí orgán musí uchovávat veškeré dokumenty odůvodňující hodinové náklady na zaměstnance. Snížení počtu ověřených odpracovaných hodin má v zásadě za následek snížení konečné částky, která bude vyplacena.

([13]) Přímé náklady na zaměstnance lze stanovit také jinou metodikou uvedenou v nařízení o společných ustanoveních, např. na základě čl. 53 odst. 1 písm. b) a jedné z metod stanovených v čl. 53 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních by bylo možno stanovit jednotkové náklady s jiným jmenovatelem než 1 720 hodin.

Alternativní příklad: *Stejný jako výše, hodinové náklady na zaměstnance se však vypočítají takto:*

Hodinové náklady na zaměstnance = poslední doložené hrubé roční náklady (podrobnosti o tom, jaké náklady lze zahrnout, viz kapitola 2.2.1) vydělené průměrnou zákonnou pracovní dobou (s přihlédnutím k roční dovolené).

Například: hodinová sazba = 60 000 EUR / (1 980 hodin – 190 hodin roční dovolené) = 60 000 / 1 790 = 33,52 EUR za hodinu.

Výpočet hodinové sazby vydělením posledních doložených ročních hrubých mzdových nákladů 1 720 hodinami, čl. 55 odst. 2 písm. a) nařízení o společných ustanoveních

První možností podle čl. 55 odst. 2 písm. a) nařízení o společných ustanoveních je stanovit přímé náklady na zaměstnance výpočtem hodinové sazby takto:

$$\text{Hodinové náklady na zaměstnance} = \frac{\text{poslední doložené roční hrubé mzdové náklady}}{1\,720}$$

Jmenovatel, tj. **1 720 hodin, představuje běžnou roční „pracovní dobu“, kterou lze použít přímo, aniž by členské státy musely provést jakýkoli výpočet**. Tento údaj vychází z průměrné týdenní pracovní doby v členských státech vynásobené 52 týdny, od níž byla odečtena roční placená dovolená a průměrná doba trvání státních svátků za rok. Představuje jeden ekvivalent plného pracovního úvazku (FTE) a lze jej použít ve všech situacích, kdy zaměstnanec pracuje na plný úvazek. To platí i v případě, že v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo platnou kolektivní smlouvou odpovídá plný pracovní úvazek méně než 40 hodinám týdně.

U osob pracujících na částečný úvazek se použije odpovídající poměrná část z 1 720 hodin. Například pro výpočet hodinové sazby pro osobu pracující pouze na 50 % (tj. 0,5 ekvivalentu plného pracovního úvazku (FTE) pro příjemce) by jmenovatel činil 860 hodin (1 720 x (50/100) = 860). Referenčním údajem by měla být pracovní doba stanovená v pracovní smlouvě nebo v rozhodnutí o jmenování.

Čitatel je však třeba zdůvodnit. Nařízení o společných ustanoveních odkazuje na „poslední doložené roční hrubé mzdové náklady“. V nařízení o společných ustanoveních však **hrubé mzdové náklady nejsou definovány**. V souladu s čl. 63 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních bude třeba v pravidlech způsobilosti vymezit, co se do ročních hrubých mzdových nákladů zahrnuje, a to s ohledem na obvyklé účetní postupy (viz kapitola 3.2.1). Příslušná pravidla mohou například stanovit, že součástí hrubých mzdových nákladů jsou výdaje na dojíždění na pracoviště.



Nařízení odkazuje na výpočet hodinové sazby pomocí „**posledních**“ doložených ročních hrubých mzdových nákladů. To znamená, že použitými údaji musí být poslední dostupné údaje. Metoda výpočtu založená na historických údajích příjemce tedy obvykle není relevantní. V souladu s pojmem „poslední“ v čl. 55 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních by členské státy měly zajistit, aby použité údaje byly nejnovější dostupné, a odrážely tak skutečné přímé náklady na zaměstnance.

Roční hrubé mzdové náklady se **nemusí týkat kalendářního nebo rozpočtového roku** (mohou to být například údaje týkající se období od října 2022 do září 2023). Důležité je, aby se hrubé mzdové náklady vztahovaly k celému období 12 měsíců. Může to být 12měsíční období před koncem vykazovaného období (operace nebo programu), 12 měsíců před přijetím dokumentu stanovujícího podmínky podpory operace nebo 12 měsíců předchozího kalendářního roku. Pokud nejsou k dispozici údaje za celé 12měsíční období, lze je v souladu s čl. 55 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních:

— odvodit z dostupných doložených hrubých mzdových nákladů (řídicí orgán může například použít údaje týkající se zaměstnance, u kterého existují údaje za čtyři měsíce, a extrapolovat je na roční hrubé mzdové náklady, přičemž v příslušných případech zohlední takové otázky, jako je zákonná placená dovolená nebo takzvaný 13. plat),

— odvodit z dokladu o zaměstnání (tj. pracovní smlouvy nebo rozhodnutí o jmenování).

Roční hrubé mzdové náklady mohou vycházet ze skutečných mzdových nákladů na tuto osobu. Pokud osoba neodpracovala celý měsíc (např. k zahájení smlouvy nedošlo na začátku měsíce, a dostupné údaje tak nepokrývají celý měsíc), je možné použít extrapolované hodnoty, aby se dospělo k dobré zástupné hodnotě za skutečné náklady za 12měsíční období.

Roční hrubé mzdové náklady mohou vycházet také z průměrných mzdových nákladů větší skupiny zaměstnanců, například zaměstnanců se stejnou platovou třídou nebo z podobných měřítek, která odpovídají úrovni mzdových nákladů.

Poslední roční hrubé mzdové náklady je třeba doložit: lze tak učinit prostřednictvím účtů, mzdových výkazů, odkazem na veřejně dostupné dohody nebo dokumenty atd. Podklady musí být kontrolovatelné.

V konkrétních situacích může být výše hodinové sazby stanovena i po zahájení projektu. Lze ji například určit, když se zaměstnanec zapojí do projektu (podpis pracovní smlouvy nebo změna přidělení zaměstnance) nebo když příjemce vykazuje své náklady řídicímu orgánu. V druhém případě je však třeba v dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace uvést také použitelnou metodiku.

Výpočet hodinové sazby vydělením měsíčních hrubých mzdových nákladů průměrnou měsíční pracovní dobou, čl. 55 odst. 2 písm. b) nařízení o společných ustanoveních

Při výpočtu hodinové sazby pro stanovení přímých nákladů na zaměstnance na základě čl. 55 odst. 2 písm. b) nařízení o společných ustanoveních je na členském státu (členských státech), aby stanovil (stanovily) průměrnou měsíční pracovní dobu v souladu s platnými vnitrostátními předpisy uvedenými v dokladu o zaměstnání.

Stanovení způsobilých nákladů na zaměstnance pomocí vypočtené hodinové sazby

Počet odpracovaných hodin musí být určen v souladu s pravidly způsobilosti příslušného programu. V souladu s čl. 55 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních nesmí celkový počet hodin vykázaných na osobu v daném roce nebo měsíci překročit počet hodin použitých k výpočtu této hodinové sazby.

To znamená, že pokud se jako jmenovatel použije 1 720 hodin, nesmí vykázané hodiny překročit 1 720 hodin, což představuje maximální počet hodin, které lze vykázat za práci v rámci operace po dobu 12 měsíců. Pokud by byla jako jmenovatel použita poměrná část z čísla 1 720, platí stejná zásada (např. u zaměstnanců se smlouvou na poloviční úvazek bude jmenovatel 860 hodin; 860 je tedy maximální počet hodin, které lze na dané zaměstnance vykázat za rok). V případě zaměstnanců zařazených do několika operací se toto omezení použije poměrně pro každou operaci a nesmí být překročen maximální počet hodin, které lze na konkrétní zaměstnance vykázat za období 12 měsíců.

V případě čl. 55 odst. 2 písm. b) nařízení o společných ustanoveních nemusí být počet hodin vykázaný jako průměrná měsíční pracovní doba dotyčné osoby nutně shodný s počtem skutečně odpracovaných hodin; je třeba zohlednit průměrnou měsíční pracovní dobu stanovenou v dokladu o zaměstnání v souladu s platnými vnitrostátními předpisy. Počet hodin vykázaných pro výpočet způsobilých nákladů na zaměstnance však nesmí překročit počet hodin za měsíc, který se používá pro výpočet této hodinové sazby, jak stanoví čl. 55 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních.

V případě, že se hodinová sazba vypočítává na základě čl. 55 odst. 2 písm. a) nařízení o společných ustanoveních, měly by se pro výpočet a vykázání způsobilých nákladů na zaměstnance použít pouze skutečně odpracované hodiny, protože ve standardním jmenovateli
1 720 je již odečtena dovolená za kalendářní rok a státní svátky. Nemocenskou lze vykázat jako náklady na zaměstnance, pokud související náklady nese příjemce (tj. vznikly příjemci). Pokud jsou náklady hrazeny třetí stranou (např. dlouhodobá nemocenská, kdy jsou náklady hrazeny systémem sociálního zabezpečení), nebo v případě neplaceného volna nebo absencí (např. neomluvené absence), za které příjemci nevznikají žádné náklady, **nesmí být příslušné neodpracované hodiny/dny zohledněny při určování způsobilých nákladů na zaměstnance, které lze vykázat**. Důvodem je, že v těchto případech příjemci nevzniknou žádné náklady. Pokud však existují náklady na další zaměstnance nahrazující osobu v pracovní neschopnosti (nebo u jiného druhu volna), jsou tyto náklady na zaměstnance způsobilé (tj. při výpočtu těchto způsobilých nákladů na zaměstnance se započtou odpovídající odpracované hodiny).



Pokud se použije ustanovení čl. 55 odst. 2 písm. a) nebo b), považuje se výsledná částka pro hodinovou sazbu za jednotkové náklady. Tyto jednotkové náklady lze použít k úhradě výdajů na náklady na zaměstnance a lze je rovněž využít k vypočtení přímých nákladů na zaměstnance jako základních nákladů pro uplatnění paušálních sazeb (například uplatněním paušální sazby ve výši 15 % v souladu s čl. 54 prvním pododstavcem písm. b) nařízení o společných ustanoveních, nebo k vypočtení všech ostatních zbývajících způsobilých nákladů uplatněním paušální sazby ve výši 40 % v souladu s čl. 56 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních). V případě projektu, který se provádí po dobu několika let, se řídicí orgán může rozhodnout, že **hodinovou sazbu pro přímé náklady na zaměstnance aktualizuje**, jakmile budou k dispozici nové údaje, nebo že pro celé období provádění použije stejné údaje. Je-li období provádění obzvláště dlouhé, je osvědčeným postupem stanovit v metodice průběžné fáze, kdy a jak lze hodinovou sazbu pro náklady na zaměstnance revidovat (metoda úpravy).

Zaměstnanci pracující na dané operaci na částečný úvazek s pevně stanovenou dobou za měsíc (čl. 55 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních)

Pokud zaměstnanci pracují na úkolu na částečný úvazek, ale s pevně stanoveným procentním podílem doby za měsíc, čl. 55 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních stanoví, že neexistuje žádná povinnost zavést zvláštní systém zaznamenávání pracovní doby. Zaměstnavatel je však povinen vystavit doklad uvádějící **pevně stanovený procentní podíl** doby odpracované na operaci za měsíc a tento procentní podíl lze použít k výpočtu způsobilých přímých nákladů na zaměstnance. Tento procentní podíl může být rovněž stanoven v pracovní smlouvě. Pokud například osoba pracuje 60 % svého času na projektu, lze způsobilé přímé náklady na zaměstnance pro tuto osobu vypočítat vynásobením hrubých mzdových nákladů (na základě skutečných nákladů nebo vypočítaných jednotkových nákladů) 60 procenty.

Příklad:

Pro různé skupiny zaměstnanců v projektech lze stanovit různé jednotkové náklady, např. jednotkové náklady pro vedoucího projektu, pro zaměstnance s klíčovými funkcemi a pro administrativní pracovníky. Rozdíly by měly být spojeny s objektivními hledisky, aby se zajistilo, že jednotkové náklady představují spolehlivý ukazatel skutečných nákladů.

Pro každou skupinu zaměstnanců lze stanovit podmínky týkající se úrovně vzdělání nebo pracovních zkušeností. Například magisterský titul pro jednu skupinu (skupina 1), bakalářský titul pro druhou skupinu (skupina 2) a příslušná kvalifikace v oblasti odborné přípravy pro třetí skupinu (skupina 3). V tomto případě bude muset být úhrada jednotkového nákladu pro konkrétní skupinu záviset na splnění podmínky spojené s touto skupinou (např. pro úhradu jednotkového nákladu pro skupinu 1 musí auditní stopa obsahovat magisterský titul).

2.4 **Jednorázové částky**

Jednorázové částky lze použít na obou úrovních úhrady, tj. na „vyšší úrovni“ pro úhradu příspěvku Unie (čl. 51 písm. d) nařízení o společných ustanoveních) i na „nižší úrovni“ pro granty poskytované členskými státy příjemci (čl. 53 odst. 1 písm. c) nařízení o společných ustanoveních).

2.4.1 *Obecné zásady*

V případě jednorázových částek se veškeré způsobilé výdaje operace nebo projektu nebo jejich část vypočítávají na základě předem stanovené a řádně odůvodněné částky a jsou proplaceny, jsou-li provedeny předem stanovené činnosti a/nebo výstupy.

Použití jednorázových částek může být vhodné v případě, kdy jednotkové náklady nejsou vhodným řešením, protože nejsou k dispozici snadno identifikovatelná množství, např. pro výrobu souboru nástrojů, organizaci otevřené komunitní akce, semináře atd.



V některých případech může řídicí orgány od používání jednorázových částek odrazovat skutečnost, že výsledek je obvykle považován buď za dosažený, nebo nedosažený, čímž vzniká binární situace, kdy v závislosti na úplném dosažení výsledku platba provedena je, či není. **Toto lze zmírnit zahrnutím postupných plateb souvisejících s dosažením určitých předem stanovených průběžných milníků**.

Příklad č. 1: EFRR

Na podporu místních produktů se chce skupina malých podniků společně zúčastnit obchodního veletrhu.

Řídicí orgán se rozhodne použít při výpočtu podpory z veřejných zdrojů jednorázovou částku. Za tímto účelem je skupina podniků vyzvána, aby předložila návrh rozpočtu s ohledem na náklady související s pronájmem, zařízením a provozem stánku. Na základě tohoto návrhu rozpočtu byla stanovena jednorázová částka ve výši 20 000 EUR. Platba pro příjemce se uskuteční na základě dokladu o účasti na veletrhu. Posouzení návrhu rozpočtu a související podklady pro výpočet nebo zdůvodnění nákladů všech kategorií návrhu rozpočtu by měly být uchovávány pro účely auditu.

Příklad č. 2: ESF+

Nevládní organizace provozující zařízení péče o děti žádá o podporu na zahájení nové činnosti. Do svého návrhu zahrne jednorázovou částku předložením podrobného návrhu rozpočtu na zahájení činnosti a její provozování po dobu jednoho roku. Po uplynutí jednoho roku má být dotyčná činnost dále provozována nezávisle. Jednorázová částka by například pokryla výdaje související s platem jedné osoby pověřené péčí o děti po dobu jednoho roku, odpisy nového zařízení, náklady na publicitu v souvislosti s touto novou činností a nepřímé náklady na řízení a účetnictví, vodu, elektřinu, topení, náklady na nájemné atd.

Na základě podrobného návrhu rozpočtu udělí řídicí orgán na pokrytí všech těchto nákladů jednorázovou částku ve výši 47 500 EUR. Na konci operace bude tato částka nevládní organizaci vyplacena na základě výstupu; bude-li pečováno o dohodnutý počet dalších (10) dětí. Nebude proto nutné odůvodňovat skutečné náklady vynaložené v souvislosti s touto činností.

To však znamená, že pokud by bylo pečováno pouze o devět dětí, způsobilé náklady by byly nulové a jednorázová částka by nebyla vyplacena. Aby se toto riziko zmírnilo, v dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace by mohl být stanoven milník, že v případě péče o pět dětí bude vyplacena polovina z celkové částky (23 750 EUR).

Příklad č. 3: ESF+

Nevládní organizace chce zorganizovat místní seminář a vypracovat soubor nástrojů týkajících se socioekonomické situace romské komunity v určitém regionu členského státu. Dokument stanovující podmínky podpory operace bude obsahovat podrobný návrh rozpočtu a cíle grantu, 1) organizaci semináře a 2) vytvoření souboru nástrojů, které zaměstnavatele v regionu upozorňují na zvláštní problémy, jimž Romové čelí.

S ohledem na povahu operace (operace s náklady, které nelze snadno vyčíslit pomocí jednotkových nákladů) se řídicí orgán rozhodne, že použije jednorázovou částku.

Aby mohl řídicí orgán jednorázovou částku vypočítat, bude pro každou operaci požadovat podrobný návrh rozpočtu: po projednání podrobného návrhu rozpočtu je jednorázová částka stanovena na: 45 000 EUR a je rozdělena na dva projekty, a to 25 000 EUR na seminář a 20 000 EUR na soubor nástrojů.

Budou-li podmínky dokumentu stanovujícího podmínky podpory operace (uspořádání semináře, vypracování souboru nástrojů) dodrženy, bude částka ve výši 45 000 EUR považována za způsobilé náklady. Podpůrné doklady budou vyžadovány jako důkaz, že seminář byl uspořádán a že byl vytvořen konečný kompletní soubor nástrojů.

Jestliže se uskuteční pouze jeden z projektů (např. seminář), sníží se grant na tuto část (25 000 EUR), a to v závislosti na tom, co bylo schváleno v dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace.

Příklad č. 4: ENRAF

Podpora přípravy a provádění výrobních a marketingových plánů organizací producentů.

Jednorázová částka (splatná po schválení výroční zprávy o provádění plánu) vychází z historických údajů (předchozí výkazy hodin a dalších nákladů organizací producentů). Přípravu a provádění výrobních a marketingových plánů lze rozdělit na různé činnosti, aby se zjistily průměrné náklady, které se pak vynásobí příslušnou intenzitou podpory.

2.5 **Kombinace forem zjednodušeného vykazování nákladů**

Ustanovení čl. 53 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních nabízí řídicím orgánům možnost vybrat si z pěti forem řízení grantů podle nařízení o společných ustanoveních. V souladu s čl. 53 odst. 1 písm. e) nařízení o společných ustanoveních lze první čtyři formy (s výjimkou financování nesouvisejícího s náklady) kombinovat v rámci téže operace. Tato možnost však podléhá následujícím podmínkám, aby **se zabránilo dvojímu financování stejné kategorie nákladů**:

1) jednotlivé formy musí pokrývat různé kategorie způsobilých nákladů nebo

2) musí být použity pro různé projekty v rámci téže operace nebo

3) musí být použity pro jednotlivé po sobě jdoucí fáze operace.

Zjednodušené vykazování nákladů lze použít v rámci téže operace společně s náklady vykázanými jako skutečné náklady nebo náklady hrazenými na základě jiné formy zjednodušeného vykazování nákladů.

Kromě toho lze částku vypočtenou pomocí paušální sazby použít jako základ pro jinou paušální sazbu: paušální sazbu až do výše 15 % na úhradu nepřímých nákladů lze použít na přímé náklady na zaměstnance vypočtené pomocí paušální sazby až do výše 20 % přímých nákladů (jiných než přímých nákladů na zaměstnance).

Příklad č. 1: Financování různých projektů, které tvoří součást téže operace (ESF+)

Příklad operace zahrnující projekt vzdělávání mladých nezaměstnaných osob, po němž následuje seminář pro potenciální zaměstnavatele v regionu:

Náklady související se vzděláváním by mohly být proplaceny na základě jednotkových nákladů (například 1 000 EUR za den vzdělávání). Seminář by byl uhrazen na základě jednorázových částek.

Jelikož existují dva různé projekty, které tvoří součást téže operace, nehrozí riziko dvojího financování, protože náklady na jednotlivé projekty jsou jednoznačně odděleny.

Příklad č. 2: Po sobě jdoucí fáze operace (ESF+)

Příklad již zahájené operace, která je řízena na základě skutečných nákladů a kterou chce řídicí orgán dále řídit pomocí zjednodušeného vykazování nákladů. Obě fáze operace musí být jednoznačně vymezeny. První fáze může být vypočítána na základě skutečných nákladů do daného data. Druhá fáze, s ohledem na budoucí výdaje, může být vypočítána na základě jednotkových nákladů, pokud jednotkové náklady nekryjí žádné z dříve podpořených výdajů.

Použije-li se tato možnost, měla by se týkat všech příjemců ve stejné situaci (transparentnost a rovné zacházení). To může vytvářet určitou administrativní zátěž vzhledem k nutnosti pozměnit dokument stanovující podmínky podpory operace, pokud se tato možnost nepředjímala. Pro každou fázi musí orgány členského státu vypracovat podrobný popis operace. Operace by měla být rozdělena nejméně na dvě odlišná, identifikovatelná finanční a v ideálním případě fyzická nebo vývojová období odpovídající dotyčným fázím. Je třeba to učinit v zájmu zajištění transparentního provedení a monitorování a v zájmu usnadnění kontrol.

Příklad č. 3: Různé kategorie způsobilých nákladů (ESF+)

Příklad vzdělávání s kombinací:

— jednotkových nákladů pro mzdy školitelů, např. 450 EUR za den,

— skutečných nákladů: pronájem místnosti = 800 EUR za měsíc po dobu 12 měsíců podle nájemní smlouvy,

— paušální sazby pro nepřímé náklady, například 10 % přímých nákladů.

Na konci vzdělávání bude v případě, že je doloženo 200 dnů práce školitelů, grant vyplacen takto:

Přímé náklady (první typ ([14])*):*

mzdy školitelů: 200 dnů x 450 EUR = 90 000 EUR

školicí místnost: 12 měsíců x 800 EUR = 9 600 EUR

přímé náklady – mezisoučet: 99 600 EUR

Nepřímé náklady (druhý typ): 10 % přímých nákladů = 10 % x 99 600 EUR = 9 960 EUR

Způsobilé výdaje: (90 000 EUR + 9 600 EUR) + 9 960 EUR = 109 560 EUR

V tomto případě se jedná o různé kategorie nákladů: mzdy školitelů, náklady na pronájem místnosti, nepřímé náklady. K ověření neexistence dvojího financování však musí orgány zajistit, aby jednotkové náklady nesouvisely s žádnými náklady na pronájem místnosti nebo nepřímými náklady (například plat administrativních pracovníků nebo účetního). Reciprocně totéž platí pro vymezení nepřímých nákladů, které by neměly souviset s náklady, na něž se vztahují jednotkové náklady, nebo se skutečnými náklady na pronájem místnosti.

Pokud hrozí překrývání, nebo nelze prokázat, že k němu nedochází, musí řídicí orgán zvolit vhodnější možnost, aby dvojímu financování (nebo jeho riziku) zamezil.

Příklady kombinací zjednodušeného vykazování nákladů, které v nařízení o společných ustanoveních **Nejsou povoleny**

Článek 56 a čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních	Články 54 a 56 nařízení o společných ustanoveních
Paušální sazbu do výše 40 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance používanou ke krytí zbývajících nákladů operace (článek 56 nařízení o společných ustanoveních) nelze použít na náklady na zaměstnance vypočítané na základě paušální sazby do výše 20 % jiných přímých nákladů, než jsou náklady na zaměstnance (čl. 55 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních). Důvod: Není to možné vzhledem k čl. 56 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních, protože stejná kategorie nákladů (tj. náklady na zaměstnance) nemůže být základem pro výpočet paušální sazby pro všechny zbývající náklady operace a zároveň nemůže být vypočtena jako paušální sazba na základě části nákladů, které jsou zahrnuty do zbývajících nákladů operace (tj. přímých nákladů).	Paušální sazbu do výše 7 % způsobilých přímých nákladů / do výše 15 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance / do výše 25 % způsobilých přímých nákladů (článek 54 nařízení o společných ustanoveních) pro výpočet nepřímých nákladů (článek 54 nařízení o společných ustanoveních) nelze kombinovat s paušální sazbou do výše 40 % způsobilých přímých nákladů na zaměstnance, která se používá ke krytí zbývajících nákladů operace (článek 56 nařízení o společných ustanoveních). Důvod: stejná kategorie nákladů (tj. nepřímé náklady) by byla hrazena dvakrát.

Příklady kombinací zjednodušeného vykazování nákladů

Následující tabulka uvádí přehled kombinací zjednodušeného vykazování nákladů, které jsou zpravidla možné/nemožné. Každou situaci je však třeba posuzovat individuálně.

Řídicí orgány musí jednoznačně vymezit příslušné kategorie nákladů (přímé/nepřímé) a zajistit, aby nedocházelo k dvojímu financování hrazených nákladů.

(A – ano, je možné, N – ne, není možné)

Kombinace	Až do 20 % nákladů na zaměstnance	Až do 7 % nepřímých nákladů	Až do 15 % nepřímých nákladů	Až do 15 % nákladů na cestování	Hodinová sazba nákladů na zaměstnanc-e (*)	Až do 40 % všech ostatních nákladů
Až do 20 % nákladů na zaměstnance		A	A	A	N	N

([14]) Vysvětlení týkající se různých druhů nákladů, viz kapitola 2.2.1.

Kombinace	Až do 20 % nákladů na zaměstnance	Až do 7 % nepřímých nákladů	Až do 15 % nepřímých nákladů	Až do 15 % nákladů na cestování	Hodinová sazba nákladů na zaměstnanc-e (*)	Až do 40 % všech ostatních nákladů
Až do 7 % nepřímých nákladů	A		N	A	A	N
Až do 15 % nepřímých nákladů	A	N		A	A	N
Až do 15 % nákladů na cestování	A	A	A		A	N
Hodinová sazba nákladů na zaměstnance (*)	N	A	A	A		A
Až do 40 % všech ostatních nákladů	N	N	N	N	A	

(*) Ustanovení čl. 55 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních, tj. metoda 1 720 hodin nebo hodinová sazba získaná vydělením posledních doložených měsíčních hrubých mzdových nákladů průměrnou měsíční pracovní dobou operace.

KAPITOLA 3: STANOVENÍ ZJEDNODUŠENÉHO VYKAZOVÁNÍ NÁKLADŮ

3.1 Zjednodušené vykazování nákladů musí být definováno předem

Pro úhradu příspěvku Unie lze zjednodušené vykazování nákladů použít pouze po jeho schválení rozhodnutím Komise o schválení programu nebo jeho změny nebo po jeho přijetí v aktu Komise v přenesené pravomoci v souladu s čl. 94 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních.

Také zjednodušené vykazování nákladů používané pro úhradu grantů poskytovaných členskými státy příjemci musí být definováno *ex ante* (tj. předem). V souladu s čl. 73 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních a čl. 22 odst. 6 nařízení Interreg pro programy Interreg musí řídicí orgán zajistit, aby byl příjemci nebo vedoucímu partnerovi operace Interreg poskytnut dokument stanovující podmínky podpory pro každou operaci. Je důležité, aby v tomto dokumentu byli příjemci přesně informováni o požadavcích na doložení vykázaných výdajů a konkrétního výstupu nebo výsledku, jehož má být dosaženo.

V souladu s čl. 73 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních a čl. 22 odst. 6 nařízení Interreg pro programy Interreg musí být metoda, která má být použita pro stanovení nákladů operace, a podmínky platby uvedeny **nejpozději v dokumentu stanovujícím podmínky podpory pro danou operaci**. Příslušné metody a podmínky mohou být začleněny do pravidel programu nebo výzev k předkládání návrhů.

Aby bylo zajištěno dodržování zásady transparentnosti a rovného zacházení, **mělo by být využití zjednodušeného vykazování nákladů pro účely úhrady nákladů uvedeno ve výzvách k předkládání návrhů, které jsou určeny potenciálním příjemcům**. **V případech, kdy není vyhlášena žádná výzva k předkládání návrhů, by mělo být použití zjednodušeného vykazování nákladů uvedeno v pravidlech programu nebo vnitrostátních pravidlech, která se na dotčené operace vztahují.**

Dále se je třeba vyvarovat zpětného uplatnění u operací, které jsou již vybrány a prováděny na základě skutečných nákladů, neboť by nemuselo být zajištěno rovné zacházení s příjemci. Zjednodušené vykazování nákladů lze použít pro operace vybrané po zahájení jejich provádění. Podpora by však měla být v souladu s čl. 63 odst. 6 nařízení o společných ustanoveních, který stanoví, že operace by neměly být vybrány pro poskytnutí podpory z fondů, pokud byly fyzicky dokončeny nebo plně provedeny před předložením žádosti o financování v rámci programu. V takových operacích lze použít zjednodušené vykazování nákladů, které zahrnuje i způsobilé výdaje vzniklé příjemcům před výběrem operací, a v některých případech je jeho použití povinné (viz kapitola 1.4). Skutečnost, zda příjemci vznikly výdaje již před vyhlášením výzvy, není pro použití zjednodušeného vykazování nákladů relevantní, pokud mají být akce, které tvoří základ pro poskytnutí úhrady, provedeny v období způsobilosti (čl. 63 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních), a pokud tyto výdaje nebyly součástí výdajů, které byly dříve vykázány Komisi.

Jakmile jsou jednotkové náklady, paušální sazba nebo částka (v případě jednorázových částek) stanoveny, neměly by se v průběhu provádění operace ani po něm měnit, aby se kompenzovalo zvýšení nákladů nebo nedostatečné využití dostupného rozpočtu. Je-li období provádění obzvláště dlouhé, je osvědčeným postupem předem stanovit metodu úpravy, která určí, kdy a jakým způsobem lze jednotkové náklady, paušální sazbu nebo částku upravit (o metodách úpravy viz kapitola 3.4. těchto pokynů) ([15]). Při neexistenci metody úpravy se jakákoli změna jednotkových nákladů, paušální sazby nebo částky považuje za nové zjednodušené vykazování nákladů.. V případě víceletých operací je výjimečně možné uzavřít po provedení první části operace účetnictví a provést platby na základě skutečných nákladů na související činnosti v rámci operace a poté pro zbývající část/období operace zavést možnost paušálního financování, jednotkových nákladů nebo jednorázové částky. V těchto případech musí být období, za které se vykazují skutečné náklady, jednoznačně odděleno od období, za které se náklady vykazují na základě zjednodušeného vykazování nákladů, aby se zamezilo dvojímu vykazování nákladů projektu.

3.2 **Metodiky**

Metodiky pro stanovení zjednodušeného vykazování nákladů jsou stanoveny v čl. 53 odst. 3 a čl. 94 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních. Obecně jsou tyto metodiky stejné pro stanovení zjednodušeného vykazování nákladů na nižší i vyšší úrovni (s některými výjimkami, které jsou v této kapitole výslovně uvedeny).

3.2.1 *Přiměřená, spravedlivá a ověřitelná metoda výpočtu*

Částky, sazby a jednotkové náklady lze stanovit na základě přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metody výpočtu, jak se uvádí v čl. 53 odst. 3 písm. a) a čl. 94 odst. 2 druhém pododstavci písm. a) nařízení o společných ustanoveních.

Obecné zásady

Metoda výpočtu musí být přiměřená:

Výpočet musí být přiměřený, tj. reálný, nikoli však neúměrně vysoký nebo extrémní. Pokud se například dané jednotkové náklady v minulosti pohybovaly v rozmezí 1–2 EUR, Komise neočekává, že se setká se náklady ve výši 7 EUR. Z tohoto hlediska je nanejvýš důležitá metoda použitá k určení jednotkových nákladů, paušální sazby nebo jednorázové částky. Řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) musí být schopen vysvětlit a zdůvodnit svá rozhodnutí. Přiměřená metoda výpočtu může odůvodnit rozdíly v sazbách/částkách s ohledem na specifické podmínky nebo potřeby. Realizace projektu může být například ve vzdáleném regionu nákladnější než v centrálním regionu z důvodu vyšších nákladů na dopravu.

Metoda výpočtu musí být spravedlivá:

Hlavní myšlenka, na níž je pojem „spravedlivá“ založen, spočívá v tom, že nejsou upřednostňováni žádní příjemci ani operace. Výpočet jednotkových nákladů, jednorázové částky nebo paušální sazby musí zajistit rovné zacházení se všemi podobnými příjemci a/nebo podobnými operacemi. Případné rozdíly v částkách nebo sazbách by měly vycházet z objektivních důvodů, tj. objektivních charakteristik příjemců nebo operací.

Metoda výpočtu musí být ověřitelná:

Stanovení paušálních sazeb, jednotkových nákladů nebo jednorázových částek by mělo vycházet z podkladů, které lze ověřit ([16]). Řídicí orgán musí být schopen prokázat, z čeho se při stanovení zjednodušeného vykazování nákladů vycházelo. Klíčovým prvkem je zajistit dodržení zásady řádného finančního řízení.

Subjekt, který stanoví metodu zjednodušeného vykazování nákladů, by měl zdokumentovat alespoň:

— popis metody výpočtu, včetně hlavních kroků při výpočtu,

([15]) V případě podpory, která není udělena prostřednictvím výzvy k předkládání návrhů, by to mělo být uvedeno v obecném dokumentu upřesňujícím metodiku podpory.

([16]) Nezáleží na tom, kdy byla metodika podle čl. 53 odst. 3 písm. a) nebo čl. 94 odst. 2 písm. a) nařízení o společných ustanoveních stanovena, pokud se používá, musí být možné ji ověřit.

— zdroje údajů, které byly použity při analýze a výpočtech, včetně posouzení relevance údajů pro plánované operace a posouzení kvality údajů,

— samotný výpočet ke stanovení hodnoty zjednodušených nákladů.

Zdroje údajů

Při stanovování zjednodušeného vykazování nákladů je třeba, aby použité údaje byly pro uvažované zjednodušené vykazování relevantní. Zdroje údajů, které byly použity pro výpočet – včetně posouzení relevance údajů pro plánované operace a posouzení kvality údajů – by měly být uvedeny a zdokumentovány.

Pro výpočet zjednodušeného vykazování nákladů není předem stanoven minimální soubor údajů. Záleží na vlastnostech statistického vzorku. Pokud jsou data velmi rozptýlená, musí být počet dat vysoký. Naopak, pokud jsou data homogenní a pro statistický vzorek reprezentativní, může být soubor dat nižší.

Údaje lze čerpat z různých zdrojů. Spolehlivost použitých údajů bude záviset na použitém zdroji údajů. Za spolehlivé se považují například údaje od národních statistických úřadů nebo EUROSTATu. U některých zdrojů údajů by mohly být zapotřebí podrobnější kontroly, aby se potvrdila spolehlivost údajů. V některých případech lze při rozhodování o tom, zda by měly být provedeny dodatečné kontroly na základě vzorku či nikoli, využít odborný úsudek auditního orgánu (s ohledem na veškeré informace, které má auditní orgán k dispozici o typu údajů, způsobu sestavení, interních postupech subjektů při schvalování poskytnutých informací atd.). Předběžné posouzení metodiky auditním orgánem však není povinné (ale doporučuje se) pro stanovení zjednodušeného vykazování nákladů na nižší úrovni.

Pokud se údaje pocházející ze spolehlivých zdrojů (například publikovaných zpráv a oficiálních internetových databází) nepoužívají přímo jako takové (tj. automaticky generované z databáze zdroje), ale jsou zpracovány do jednotné podoby, je osvědčeným postupem porovnat (na základě vzorku), zda jsou zpracovaná čísla v souladu s oficiálními zprávami. Protože to však nebude vždy prakticky snadné, může auditní orgán v případě, že posuzuje metodiku *ex ante*, na základě svého odborného úsudku rozhodnout, zda má být provedena dodatečná kontrola na základě vzorku či nikoli, a to s přihlédnutím k veškerým informacím, které má auditní orgán k dispozici o typu údajů, způsobu sestavení, interních postupech subjektu, který poskytnuté informace sestavuje, atd.

Použití „Statistických“, ověřených historických údajů nebo obvyklých postupů účtování nákladů

Řídicí orgány mohou při stanovování svého zjednodušeného vykazování nákladů používat statistické údaje (z různých zdrojů), **ověřené** historické údaje (o projektech nebo operacích financovaných z fondu, na který se vztahuje nařízení o společných ustanoveních) ([17]) nebo obvyklé postupy účtování nákladů.

Pokud se řídicí orgán rozhodne použít statistické nebo ověřené historické údaje, měl by popsat:

— zahrnuté kategorie nákladů,

— použitou metodu výpočtu,

— délku časové řady, jež má být získána: měly by být získány **údaje za reprezentativní časové období**, aby bylo možno určit případné mimořádné okolnosti, které mohly ovlivnit skutečné náklady v určitém roce, a rovněž tendence s ohledem na výši nákladů. Toto referenční období by mělo být použito v zájmu zohlednění ročních výkyvů. Za reprezentativní lze považovat například období tří let. Pokud však řídicí orgán může prokázat, že použití údajů za období kratší než tři roky je odůvodněné, může to být přijatelné (např. pokud byl vytvořen nový program a jsou k dispozici údaje pouze za dva roky, mohlo by to být postačující; pokud neexistují údaje za tři roky, mohou být v závislosti na konkrétních okolnostech daného případu akceptovány údaje za dva roky). Toto je třeba posuzovat případ od případu,

([17]) Plánovaný rozpočet (např. z předchozí výzvy k předkládání návrhů) nelze použít jako zdroj údajů pro metodu výpočtu v souladu s čl. 53 odst. 3 písm. a) a čl. 94 odst. 2 písm. a) nařízení o společných ustanoveních, protože historické údaje musí být ověřeny.
Plánovaný rozpočet konkrétní operace lze použít pro stanovení zjednodušeného vykazování nákladů na základě návrhu rozpočtu v souladu s čl. 53 písm. b) nařízení o společných ustanoveních pro operace s hodnotou nižší než 200 000 EUR a v souladu s čl. 94 odst. 2 písm. b) nařízení o společných ustanoveních.

— referenční částku, která se použije, například průměrné náklady za referenční období nebo náklady zaznamenané v minulých letech,

— případné úpravy, které jsou potřebné k aktualizaci referenční částky. Úpravu lze použít k aktualizaci nákladů z předchozích let na běžné ceny.

Podle čl. 53 odst. 3 písm. a) bodů ii) a iii) může řídicí orgán při stanovení zjednodušeného vykazování nákladů uplatňovaných na jednotlivé příjemce použít také údaje specifické pro jednotlivé příjemce. Vzhledem k požadavkům spojeným s použitím údajů jednotlivých příjemců tyto metodiky znamenají zjednodušení, například pro příjemce, kteří budou v programovém období provádět mnoho projektů.

Ověřené údaje jednotlivých příjemců z minulých let

Tato metoda je založena na shromáždění minulých účetních údajů od příjemce, pokud jde o skutečné výdaje vynaložené na jednotlivé kategorie způsobilých nákladů, na něž se vztahuje definované zjednodušené vykazování nákladů. V případě potřeby by se tyto údaje měly vztahovat pouze na nákladové středisko nebo oddělení příjemce, které se na operaci podílí. To ve skutečnosti předpokládá existenci analytického účetního systému na úrovni příjemce. Rovněž to vyžaduje, aby byly z výpočtu na podporu zjednodušeného vykazování nákladů odfiltrovány případné nezpůsobilé výdaje.

Použití obvyklých postupů účtování nákladů jednotlivých příjemců

Obvyklými účetními postupy jsou postupy, které příjemce používá k účtování všech svých každodenních činností a financí (včetně postupů, které nesouvisejí s podporou EU). Tyto metody musí být v souladu s vnitrostátními účetními pravidly a standardy. Délka používání není rozhodující. Účetní metoda není „obvyklá“, pokud byla upravena pro určitou operaci nebo soubor operací, například pro operace, které získávají podporu EU, a liší se od účetní metody používané (účetních metod používaných) v jiných případech.

Je důležité rozlišovat mezi skutečnými náklady a náklady stanovenými podle obvyklých postupů účtování nákladů jednotlivých příjemců.

Skutečnými náklady jsou tudíž náklady, které jsou vypočítány co nejpřesněji („náklady, které příjemci skutečně vznikly a byly zaplaceny“) za dobu trvání operace. Například u hodinových nákladů na zaměstnance se jako jmenovatel uznává použití běžného počtu hodin (viz např.
1 720 hodin v kapitole 2.3.2), čitatelem pro účely výpočtu „skutečných nákladů“ jsou však celkové způsobilé náklady na zaměstnance pro každou konkrétní osobu přidělenou na danou akci.

Hodinové náklady založené na postupech příjemce pro účtování nákladů mohou být vypočítány pomocí průměrných nákladů na odměny větší skupiny zaměstnanců. Tímto průměrem je obvykle platová třída nebo podobné měřítko, které odpovídá hrubým mzdovým nákladům, ke srovnání však může být použito i nákladové středisko nebo oddělení (podílející se na operaci), kde se hrubé mzdové náklady mohou v rámci skupiny zaměstnanců značně lišit.

Aby tudíž bylo zajištěno rovné zacházení s příjemci a aby se grant nevztahoval na nezpůsobilé výdaje, musí být v dokumentu, v němž jsou stanoveny podmínky podpory operace a který příjemcům umožňuje používat jejich postupy účtování nákladů, určeny minimální podmínky. Tyto minimální podmínky mají zajistit, aby postupy účtování nákladů vedly teoreticky i prakticky k přiměřenému a spravedlivému systému. Vyžaduje to existenci analytického účetního systému na úrovni příjemce. Rovněž to vyžaduje, aby byly z výpočtu odfiltrovány případné nezpůsobilé výdaje.

Společné požadavky na používání údajů jednotlivých příjemců

Řídicí orgán bude muset údaje týkající se jednotlivých příjemců ověřovat individuálně. To je třeba provést nejpozději při poskytnutí dokumentu, v němž jsou stanoveny podmínky podpory operace, příjemci. V závislosti na jistotě, kterou řídicí orgán získal z interního systému řízení a kontroly na úrovni příjemce, může být nezbytné, aby údaje jednotlivého příjemce osvědčil externí auditor nebo v případě veřejných subjektů příslušný a nezávislý účetní v zájmu zajištění spolehlivosti referenčních údajů, které řídicí orgán použije. Osvědčení historických údajů se může uskutečnit v rámci povinných auditů nebo smluvních auditů. Osvědčení provedené tímto způsobem vyžaduje důkladné znalosti externího auditora nebo nezávislého účetního ohledně nařízení o společných ustanoveních a nařízení o jednotlivých fondech, pokud jde například o auditní stopu, způsobilost příslušných nákladů a použitelné právní předpisy. Na podporu tohoto procesu proto může být přizván auditní orgán.

Jestliže se například riziko chyb nebo nesrovnalostí v použitých účetních údajích z minulých let jeví jako nízké, může metoda výpočtu vycházet z údajů, které nebyly předem ověřeny auditorem. Řídicí orgán musí být schopen objektivně prokázat, že riziko je skutečné nízké, a to, proč se domnívá, že účetní systém příjemce je spolehlivý, úplný a přesný.

Použití jiných objektivních informací nebo odborného posudku

Jiné objektivní informace mohou mít například podobu

— průzkumů, studií, průzkumu trhu atd. (je třeba zajistit řádnou dokumentaci),

— údajů o odměně za rovnocennou práci.

Odborné posudky by měly vycházet z konkrétního souboru kritérií a/nebo odborných znalostí, které byly získány v dané oblasti znalostí, oblasti použití nebo produktu, konkrétní disciplíně, odvětví atd. Musí být zdokumentovány a musí odrážet konkrétní okolnosti každého případu. Nařízení o společných ustanoveních odborný posudek nedefinuje. Řídicí orgány budou muset stanovit požadavky, při jejichž splnění bude posudek kvalifikován jako odborný, a zajistit, aby nedocházelo ke střetu zájmů. U každého vybraného odborníka musí řídicí orgán prokázat jeho odborné znalosti v příslušné oblasti a také jeho nezávislost.

Za další objektivní informace lze považovat finanční limity, stropy nebo jiné maximální hodnoty stanovené vnitrostátními předpisy. Řídicí orgán je však může použít pouze za předpokladu, že může **prokázat, že představují reálnou hodnotu a spolehlivý ukazatel**.

Použití historických údajů z předchozích programových období

Použití ověřených historických údajů z předchozích programových období (např. 2007–2013 a 2014–2020) lze akceptovat, pokud se prokáže, že tyto částky jsou stále relevantní. To znamená, že programové orgány by měly zajistit, aby tyto údaje byly stále spolehlivým ukazatelem skutečných nákladů, a v případě potřeby je upravit.

3.2.2 *Návrh rozpočtu*

Jak je uvedeno v čl. 53 odst. 3 písm. b) a čl. 94 odst. 2 písm. b) nařízení o společných ustanoveních, další metodou pro nastavení zjednodušeného vykazování nákladů je návrh rozpočtu.

Podle čl. 53 odst. 3 písm. b) nařízení o společných ustanoveních se to u zjednodušeného vykazování nákladů používaného na „**nižší úrovni**“ (členský stát – příjemce) týká pouze operací, jejichž **celkové náklady nepřesáhnou 200 000 EUR**, přičemž návrh rozpočtu musí být individuálně sestavený a předběžně odsouhlasený subjektem, který operaci vybírá. Celkové náklady na operaci jsou veškeré náklady potřebné k provedení operace, jak je uvedeno v dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace. Podle čl. 94 odst. 2 písm. b) nařízení o společných ustanoveních **takové omezení neexistuje** pro nastavení zjednodušeného vykazování nákladů používaného na „**vyšší úrovni**“ (Komise – členský stát).

V případě malých projektů financovaných z **programů Interreg** může příjemce spravující **fond malých projektů** podle čl. 25 odst. 6 nařízení Interreg v jednotlivých případech použít návrh rozpočtu ke stanovení zjednodušeného vykazování nákladů za účelem proplacení nákladů konečným příjemcům, pokud **příspěvek z veřejných zdrojů na malý projekt nepřesáhne 100 000 EUR**.



Možnost použití návrhu rozpočtu může usnadnit uplatňování povinného používání zjednodušeného vykazování nákladů u malých operací (viz také čl. 53 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních). Ve skutečnosti tato metoda umožňuje vypočítat některé zjednodušené náklady, pokud je operace velmi specifická.

V případě použití návrhu rozpočtu na „**nižší úrovni**“ musí řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) nejprve ve výzvě k předkládání návrhů nebo spolu s ní uvést **zásady metody výpočtu**.



V této souvislosti se důrazně doporučuje, aby řídicí orgány (nebo u programů Interreg monitorovací výbory) stanovily přinejmenším u nejdůležitějších nákladů v rozpočtu parametry nebo maximální výše nákladů, které se použijí při srovnávání na základě těchto parametrů. Řídicí orgán může rovněž stanovit minimální měřítka kvality očekávaného výstupu nebo výsledků. Neexistence těchto parametrů, minimálních měřítek nebo maximální výše nákladů může řídicímu orgánu (nebo u programů Interreg monitorovacímu výboru) ztížit zajištění rovného zacházení a dodržení řádného finančního řízení.

Na základě pravidel programu je pak na **žadatelích o financování, aby připravili a předložili podrobný a věcný rozpočet a doložili doklady, které všechny náklady v rozpočtu zdůvodní**. Zjednodušené vykazování nákladů (včetně milníků u jednorázových částek) by mělo být definováno v úzké spolupráci s žadateli (nebo příjemci, po výběru operací), aby si byli vědomi toho, co musí být dodáno, a podkladových informací / důkazů, jež mají být poskytnuty pro vyplacení plateb.

Návrhy rozpočtů následně **posuzuje řídicí orgán**. Ačkoli se to při posuzování rozpočtu doporučuje, nebude nutné, aby řídicí orgán porovnal podrobný návrh rozpočtu, který předložil potenciální příjemce, se srovnatelnými operacemi. Při poskytnutí několika podpor témuž příjemci se doporučuje porovnat podrobný návrh rozpočtu s dříve podpořenými operacemi.

Nakonec řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) **převádí návrh rozpočtu do zjednodušeného vykazovaní nákladů** (tj. paušálních sazeb, jednorázových částek a jednotkových nákladů) před nebo po výběru operací (ale před vydáním dokumentu stanovujícího podmínky podpory, který musí obsahovat zjednodušené vykazování nákladů). Definované zjednodušené vykazování nákladů (a případné milníky pro jednorázové částky) by měly být v dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace zohledněny. Řídicí orgán / monitorovací výbor nemůže posouzením a převedením návrhů rozpočtů do zjednodušeného vykazování nákladů pověřit příjemce. U programů Interreg posuzuje návrh rozpočtu malých projektů vybraných v rámci fondů malých projektů příjemce, který fond malých projektů řídí.

Řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) by měl **prokázat a archivovat své posouzení návrhu rozpočtu a související podklady pro výpočet nebo zdůvodnění všech kategorií nákladů v návrhu rozpočtu**. Návrh rozpočtu není součástí dokumentu stanovujícího podmínky podpory operace, který je vypracován mezi řídicím orgánem a příjemcem. Řídicí kontroly operace nebo projektu budou vycházet pouze z použitého typu zjednodušeného vykazování nákladů, nikoli ze samotného rozpočtu.

Zjednodušené vykazování nákladů může vycházet z návrhu rozpočtu ve vztahu k celému rozpočtu operace nebo projektu nebo k jeho části. Jako příklad lze uvést operaci složenou z pěti různých činností:

— činnosti 1 a 2 operace jsou hrazeny na základě skutečných nákladů nebo na základě jiného zjednodušeného vykazování nákladů,

— činnosti 3, 4 a 5 operace jsou hrazeny formou jednotkových nákladů stanovených na základě návrhu rozpočtu.

Pro stanovení příslušných kategorií nákladů v návrhu rozpočtu lze dále použít paušální sazby zakotvené v článcích 54 až 56 nařízení o společných ustanoveních.

Výše uvedené zásady lze uplatnit i pro návrh rozpočtu používaný na „**vyšší úrovni**“.

Příklad č. 1:

Operace sestávají z jednorázové částky nižší než 100 000 EUR na malý přípravný projekt (např. snížení dopadů kyselých sulfátových půd na životní prostředí).

Ve výzvě k předkládání návrhů zprostředkující subjekt stanoví 1) použití jednorázových částek a jasně vymezí hlavní úkoly k dosažení stanoveného výsledku, milníky, časový harmonogram činností a 2) stanoví podrobná kritéria, podle kterých se porovnávají nejdůležitější rozpočtované náklady.

Příjemce ve své žádosti uvede návrh rozpočtu a předloží dokumenty, které odůvodňují všechny náklady v rozpočtu. Příjemce poskytne podrobné informace o každé rozpočtové položce pro každý úkol projektu. Ty pak zprostředkující subjekt posuzuje na základě 1) způsobilosti nákladů a 2) oprávněnosti nákladů. V případě potřeby si zprostředkující subjekt vyžádá další informace a údaje (např. další srovnání s podobnými projekty).

Návrh rozpočtu je následující:

Shrnutí nákladů	**Celkem (v EUR)**
1. Celkové mzdové náklady	58 440

2.	Externě zajišťované služby	1 000
3.	Investice do strojů a zařízení	0
4.	Ostatní přímé náklady	0
5.	Nepřímé náklady	14 026
Celkem		**73 466**

Po analýze návrhu rozpočtu zprostředkující subjekt odhadované náklady schválí a stanoví jednorázovou částku ve výši 73 466 EUR, která bude příjemci vyplacena po provedení projektu.

Ve fázi provádění projektu není zdůvodnění skutečných nákladů vyžadováno. Granty budou proplaceny na základě jednorázové částky stanovené *ex ante* a po dosažení výsledku.

Příklad č. 2:

Příjemce zamýšlí uspořádat seminář pro 50 účastníků za účelem představení nových nástrojů provádění.

Zaměstnanci stráví určitou dobu plánováním a organizováním akce, jsou pronajaty prostory, někteří přednášející přijedou ze zahraničí a záznam z akce musí být zveřejněn. Existují rovněž nepřímé náklady související se zaměstnanci (náklady na účetnictví, ředitel atd.) a náklady na elektřinu, telefon, IT podporu atd.

Návrh rozpočtu je následující: ([18])

Celkové přímé náklady	**45 000**
Přímé náklady na zaměstnance	30 000
Náklady na prostory	4 000
Náklady na cestování	5 000
Strava	1 000
Informování/publicita	5 000

Celkové nepřímé náklady	**7 000**
Nepřímé náklady na zaměstnance	4 000
Elektřina, telefon	3 000

Tento návrh rozpočtu je projednán a schválen řídicím orgánem a příjemcem. Výpočet zjednodušeného vykazování nákladů bude vycházet z informací poskytnutých řídicímu orgánu a tímto orgánem ověřených.

Řídicí orgán se může rozhodnout, že grant vypočítá na základě jednotkových nákladů podle počtu účastníků semináře: jednotkové náklady = 52 000 EUR / 50 = 1 040 EUR na účastníka.

V dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace, vypracovaném mezi řídicím orgánem a příjemcem, musí být uvedeno vymezení jednotkových nákladů (co je účastník), maximální (minimální) počet účastníků, auditní stopa a její jednotkové náklady (1 040 EUR).

V dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace je třeba uvést odkaz na čl. 53 odst. 3 písm. b) nařízení o společných ustanoveních.

Další příklady, jak zavést zjednodušené vykazování nákladů na základě návrhu rozpočtu, jsou uvedeny v příloze 1.

([18]) Tento návrh rozpočtu představuje pouze příklad. Neměl by být považován za dostatečně podrobný návrh rozpočtu.

3.2.3 *Použití zjednodušeného vykazování nákladů z politik Unie*

Podle čl. 53 odst. 3 písm. c) a čl. 94 odst. 2 písm. c) nařízení o společných ustanoveních může řídicí orgán využít odpovídající jednotkové náklady, jednorázové částky a paušální sazby použitelné v politikách Unie pro **podobný typ operace**. Hlavním cílem této metody je harmonizovat pravidla mezi jednotlivými politikami Unie. Záměrem je objasnit, že pokud již bylo vypracováno zjednodušené vykazování nákladů pro určitý druh operace v rámci některé politiky EU, nemusí členský stát v rámci fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, tuto práci opakovat a může příslušnou metodu a její výsledky opětovně využít.

Všechny použitelné metody v rámci politik Unie by mohly být použity pro podobné operace, pokud jsou v době stanovení metodiky **tyto politiky Unie v platnosti**. Metody z politik Unie lze použít bez dalších výpočtů.

Metodu je třeba použít **jako celek**: například definici přímých/nepřímých nákladů, způsobilých výdajů, rozsah, aktualizace, a nikoli pouze její výsledek (sazba X %). Obecnou zásadou je, že je nutno vzít v úvahu všechny prvky metody, které mohou mít dopad na jednotkové náklady / jednorázovou částku / paušální sazbu. Je nutné posouzení v každém jednotlivém případě.



V nařízení o společných ustanoveních není uvedeno, co se rozumí podobností operací. Je na řídicím orgánu, aby v každém jednotlivém případě posoudil, zda je v konkrétním případě podmínka **podobnosti** splněna.

Je-li metoda v rámci politiky Unie během programového období pozměněna, měla by se stejná změna uplatnit na operace, které byly vybrány podle výzev vyhlášených po této změně.

Jakákoli změna s ohledem na metodu v rámci politiky Unie, která byla použita pro stanovení metodiky podle čl. 94 odst. 2 písm. c) nařízení o společných ustanoveních, musí být zohledněna v dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních prostřednictvím žádosti o změnu programu, kterou musí schválit Komise svým rozhodnutím.

Příklady zjednodušeného vykazování nákladů v politikách Unie:

— **Erasmus+:** v programu jsou použity jednorázové částky a jednotkové náklady (např. sazby za cestovní vzdálenost, jazykovou podporu, přípravné návštěvy, poplatky za kurzy, organizaci intenzivních programů),

— **program Občané, rovnost, práva a hodnoty (CERV):** jednorázové částky na účastníka *in situ* a fyzických akcí jsou definovány v rozhodnutí Evropské komise, kterým se povoluje použití jednorázových částek na akce v rámci programu CERV (2021–2027),

— **Horizont Evropa:** v rozhodnutích Komise lze najít tři druhy zjednodušeného vykazování nákladů z programu Horizont Evropa (paušální sazba, jednotkové náklady, jednorázové částky) – např. jednotkové náklady pro vlastníky malých a středních podniků, jednotkové náklady na mobilitu zaměstnanců, jednorázové částky a jednotkové náklady na akce „Marie Curie-Skłodowska“,

— **Evropský sbor solidarity:** rozhodnutí, kterým se povoluje použití jednorázových částek, jednotkových nákladů (např. náklady na cestování, organizační podpora, podpora řízení projektu, náklady na zaměstnance, jazyková podpora, náklady na koučování) a paušálního financování pro dobrovolnickou činnost, stáže, pracovní místa a projekty solidarity.

3.2.4 *Použití zjednodušeného vykazování nákladů z režimů pro granty financované výhradně členskými státy*

V souladu s čl. 53 odst. 3 písm. d) a čl. 94 odst. 2 písm. d) nařízení o společných ustanovení může řídicí orgán využít odpovídající jednotkové náklady, jednorázové částky a paušální sazby, které jsou v režimech pro granty financované výhradně členským státem použitelné pro **podobný druh operace**. Zjednodušené vykazování nákladů používané v rámci vnitrostátních režimů podpory (např. stipendia, denní příspěvky) lze použít bez dodatečných výpočtů, jestliže **jsou v době návrhu metodiky tyto vnitrostátní režimy v platnosti**.

Podle čl. 54 druhého pododstavce nařízení o společných ustanoveních lze pro podobné operace financované v programovém období 2021–2027 použít paušální sazby pro nepřímé náklady vypočtené v souladu s čl. 67 odst. 5 písm. a) nařízení (EU) č. 1303/2013, tj. na základě přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metody. Tyto paušální sazby lze použít pro účely čl. 54 prvního pododstavce písm. c) nařízení o společných ustanoveních, tj. k odůvodnění sazby až do výše 25 % způsobilých přímých nákladů na úhradu nepřímých nákladů. Na tyto paušální sazby se tedy vztahuje strop ve výši 25 % stanovený v čl. 54 prvním pododstavci písm. c) nařízení o společných ustanoveních.

Pro podobné operace podporované z fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, lze použít všechny použitelné vnitrostátní metody (viz kapitola 3.2.3 týkající se pojmu „podobnost“). Za vnitrostátní režim lze například považovat operaci podporující učňovskou přípravu financovanou výhradně z vnitrostátních/regionálních zdrojů. Metoda by měla být **opětovně použita jako celek**, nikoli pouze její výsledek. Lze použít také regionální nebo jiné místní metody výpočtu, ale obvykle se musí **vztahovat na zeměpisnou oblast v níž jsou uplatňovány, nebo na oblast menší** (např. je-li metodika uplatňována pouze v jednom regionu, může ji opětovně použít daný region, nikoli však jiný region tohoto členského státu, kde není tato metodika použitelná). Pokud jsou však podmínky dostatečně srovnatelné, mohou jiné používané metody posloužit jako příklad nebo vzor (viz kapitola 3.2.7).

Je-li metoda během programového období pozměněna, měla by se stejná změna uplatnit na operace, které byly vybrány na základě výzev vyhlášených po této změně.

Jakákoli změna s ohledem na vnitrostátní metodu, která byla použita pro stanovení metodiky podle čl. 94 odst. 2 písm. d) nařízení o společných ustanoveních, musí být zohledněna v dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních prostřednictvím žádosti o změnu programu, kterou musí schválit Komise svým rozhodnutím.

3.2.5 *Použití paušálních sazeb a zvláštních metod stanovených nařízením o společných ustanoveních nebo nařízeními o jednotlivých fondech nebo na jejich základě*

Nařízení o společných ustanoveních a nařízení o jednotlivých fondech stanoví několik konkrétních paušálních sazeb, tj. „standardizovaných“ paušálních sazeb. Paušální sazby stanovené v nařízení o společných ustanoveních a nařízení Interreg jsou popsány výše v kapitole 2.2. Cílem je zajistit právní jistotu a snížit počáteční pracovní zátěž nebo potřebu dostupných údajů při zavádění systému paušálních sazeb, jelikož se nevyžaduje provedení výpočtu k určení použitelných sazeb. Tyto metody však nejsou vhodné pro všechny druhy operací.

Zjednodušené vykazování nákladů stanovené na „vyšší úrovni“ rozhodnutím Komise o schválení programu nebo změny programu podle čl. 94 odst. 3 prvního pododstavce a dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních lze použít na „nižší úroveň“ pro konkrétní program na základě čl. 53 odst. 3 písm. e) nařízení o společných ustanoveních. Zjednodušené vykazování nákladů však lze použít pouze v případě, že je určeno k pokrytí nákladů příjemců v příslušném (nebo stejném) druhu operace, jinak by nepředstavovalo spolehlivý ukazatel skutečných nákladů. Kromě toho se zjednodušené vykazování nákladů stanovené na základě čl. 94 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních vztahuje na konkrétní program a nelze je automaticky použít při provádění jiných programů nebo v jiných členských státech. Může však posloužit programovým orgánům jako příklad pro vypracování jejich režimů pro konkrétní programy, které musí být předloženy Komisi ke schválení.

Další metody mohou být stanoveny v nařízeních o jednotlivých fondech (viz tabulka v kapitole 2.2.1).

Články 53 až 56 nařízení o společných ustanoveních se netýkají třetích stran, kterým poskytují úhradu příjemci operace. To znamená, že na následnou podporu od příjemců třetím stranám se ustanovení nařízení o společných ustanoveních ani nařízení o jednotlivých fondech přímo nevztahují (s výjimkou případů, kdy je na ně výslovně odkazováno). V případě fondu malých projektů v programu Interreg je možné, aby příjemce, který přerozděluje podporu konečným příjemcům, stanovil metodiku pro uplatňování zjednodušeného vykazování nákladů, která se inspiruje nařízením o společných ustanoveních nebo pravidly Interreg týkajícími se zjednodušeného vykazování nákladů.

3.2.6 *Použití zjednodušeného vykazování nákladů z předchozích programových období*

Je možné použít metodiky stanovené v předchozích programových obdobích, pokud podmínky předchozího programového období zůstávají relevantní a platné pro programové období 2021–2027 (druh činností, kategorie hrazených nákladů atd.) a původní údaje jsou kontrolovatelné. V tomto případě by měl řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) zajistit, aby byla metodika přizpůsobena novým právním předpisům platným na programové období 2021–2027. Pokud by taková metodika byla navržena na „vyšší úrovni“, musel by ji auditní orgán v tomto okamžiku posoudit (pokud byla metodika auditována v předchozích programových obdobích, lze se na předchozí auditní práci spolehnout za předpokladu, že je k dispozici odpovídající auditní stopa).

3.2.7 *Opětovné použití / recyklace zjednodušeného vykazování nákladů stanoveného v rámci téhož členského státu nebo z jiných členských států*

V jednom členském státě mohou vedle sebe existovat různé metodiky zjednodušeného vykazování nákladů, tj. zjednodušené vykazování nákladů stanovené v určitých nebo ve všech národních/regionálních programech na vyšší a/nebo nižší úrovni. Tyto metodiky mohou být zajímavé pro řídicí orgány jiných programů nebo z jiných členských států, které chtějí stanovit podobné režimy. Vzhledem k tomu, že toto zjednodušené vykazování nákladů se vztahuje na konkrétní programy (nebo dokonce na konkrétní výzvy), však tato zjednodušená vykazování nákladů a jejich odpovídající částky/sazby nelze automaticky použít v rámci jiných programů ani jinými členskými státy. Řídicí orgány musí metodiku přezkoumat a v případě potřeby ji přizpůsobit specifikům svého programu (druh činností, kategorie hrazených nákladů atd.). Programu, v jehož rámci bude zjednodušené vykazování nákladů prováděno, je navíc třeba přizpůsobit i zdroje údajů, výpočty a částky.



Tyto úvahy se vztahují na vypracování zjednodušeného vykazování nákladů na vyšší i na nižší úrovni. Na „vyšší úrovni“ musí nové zjednodušené vykazování nákladů před předložením Komisi posoudit auditní orgán. V případě použití nového zjednodušeného vykazování nákladů na nižší úrovni se důrazně doporučuje požádat auditní orgán o jeho předběžné posouzení.

3.3 Procesní kroky ke schválení zjednodušeného vykazování nákladů v rámci programu („vyšší úroveň“)

Podle čl. 94 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních může být zjednodušené vykazování nákladů za účelem vyplacení příspěvku Unie na program založeno na částkách a sazbách stanovených v rozhodnutí Komise o schválení programu nebo změny programu. Členské státy mohou rovněž použít zjednodušené vykazování nákladů stanovené Komisí v aktu v přenesené pravomoci (viz kapitola 4.4).

Podle čl. 94 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních musí členské státy předložit Komisi návrh v souladu se šablonami uvedenými v dodatku 1 příloh V nebo VI nařízení o společných ustanoveních, a to v rámci předložení programu nebo v rámci žádosti o jeho změnu. Proto se použije postup pro schválení nebo změnu programu.



Předložení dodatku 1 je nutné, pokud se zjednodušené vykazování nákladů uplatňuje na „vyšší úrovni“, a to bez ohledu na formu úhrady mezi řídicím orgánem a příjemcem. Předložení dodatku 1 není nutné, pokud se zjednodušené vykazování nákladů uplatňuje výhradně na „nižší úrovni“ nebo v případě zjednodušeného vykazování nákladů na základě aktu v přenesené pravomoci. V posledně jmenovaném případě částky a metody úpravy stanoví akt v přenesené pravomoci v souladu s čl. 94 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních (viz kapitola 4.4).



Před předložením programu nebo žádosti o změnu se doporučují **neformální výměny s Komisí**, neboť usnadňují a urychlují proces formálního schvalovacího postupu.

Při předkládání dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních musí členský stát (členské státy) nebo program Interreg uvést zdroj údajů použitých pro výpočet zjednodušeného vykazování nákladů a poskytnout podrobné informace o tom, odkud vytvořené, shromážděné a zaznamenané údaje pocházejí, kde jsou uchovávány, termíny, a jak jsou tyto údaje validovány. Auditní orgán v rámci auditního posouzení před předložením dodatku 1 přílohy V nebo VI nařízení o společných ustanoveních Komisi posoudí, zda jsou použité údaje spolehlivé a relevantní.



Předpokladem pro předložení dodatku 1 Komisi ke schválení je **kladné předběžné posouzení** návrhů členských států **auditním orgánem**.

Rozhodnutí o schválení programu nebo jeho změně stanoví druhy operací, na které se úhrada na základě zjednodušeného vykazování nákladů uvedeného v dodatku 1 vztahuje, vymezení nákladů a částek, na něž se toto zjednodušené vykazování vztahuje, a způsoby úpravy těchto částek.

Zjednodušené vykazování nákladů schválené v rámci programu se stává povinným a není již možné, aby byl příspěvek Unie na dotčené druhy operací hrazen jinou formou (např. podle skutečně vynaložených nákladů).

Další pokyny a příklady k vyplnění dodatku 1 naleznete v příloze 2.

3.4 **Přizpůsobení zjednodušeného vykazování nákladů v čase (metoda úpravy)**

Metodika stanovující zjednodušené vykazování nákladů může obsahovat popis metody úpravy částek, kterých se zjednodušené vykazování nákladů týká. Úprava částek není povinná, ale **důrazně se doporučuje**, zejména u zjednodušeného vykazování nákladů používaného po delší období, aby se zohlednila inflace nebo hospodářské změny (např. v nákladech na energii, úrovni platů atd.) a aby se zajistilo, že zjednodušené vykazování nákladů zůstane spolehlivým ukazatelem skutečných nákladů. Navíc, je-li – v případě zjednodušeného vykazování nákladů používaného na „vyšší úrovni" – metoda úpravy uvedena v dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních, uplatnění úpravy se nepovažuje za změnu metodiky zjednodušeného vykazování nákladů a nevyžaduje změnu programu.

Metodika stanovující zjednodušené vykazování nákladů by měla zahrnovat dostatečné podrobnosti o předpokládané metodě úpravy (např. použitý index, načasování a četnost úprav, vzorec pro úpravu…).



Osvědčeným postupem je spojit úpravu s indexem specifickým pro hlavní kategorie nákladů, na které se zjednodušené vykazování nákladů vztahuje, ale členské státy mohou stanovit i jiné metody úpravy, pokud jsou zdokumentovány a řádně odůvodněny.

Řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) se může rozhodnout, že metoda úpravy nebude do metodiky zahrnuta, pokud má za to, že zjednodušené vykazování nákladů nebude nutné po dobu jeho uplatňování upravovat.

KAPITOLA 4: PROVÁDĚNÍ ZJEDNODUŠENÉHO VYKAZOVÁNÍ NÁKLADŮ

4.1 **Měna používaná pro zjednodušené vykazování nákladů stanovené na „vyšší úrovni"**

Podle článku 87 nařízení o společných ustanoveních musí být veškeré částky uvedené v programech, ohlášené nebo vykázané členskými státy Komisi, vyjádřeny v eurech. Toto ustanovení se vztahuje i na dodatek 1 přílohy V nebo VI nařízení o společných ustanoveních, neboť dodatek je součástí programu. V praxi to znamená, že:

— částky zjednodušeného vykazování nákladů v dodatku 1 přílohy V a VI nařízení o společných ustanoveních musí být uvedeny v eurech,

— rozhodnutí o schválení programu nebo změny programu musí obsahovat částky uvedené v eurech

— a částky zjednodušeného vykazování nákladů, jež mají být uvedeny v žádostech o platbu, mají být rovněž vyjádřeny v eurech.



Bez ohledu na výsledek přepočtu na vnitrostátní úrovni se částka, která má být uvedena v žádosti o platbu předložené Komisi, nesmí lišit od částky zjednodušeného vykazování nákladů schválené v rozhodnutí Komise.



V případě členských států, které nepřijaly euro jako svou měnu, mohou tyto požadavky zvýšit riziko rozdílů mezi částkami, jež mají být uvedeny v žádostech o platbu, a částkami, které řídicí orgány proplatí příjemcům v národní měně, a to z důvodu kolísání směnných kurzů mezi eurem a národní měnou.

Členské státy mohou tuto situaci zmírnit například tím, že v dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních uvedou:

— fixní směnný kurz (např. na základě projekce směnného kurzu),

— metodu úpravy, která zabrání tomu, aby se částky proplácené Komisí v eurech lišily od částek hrazených řídicími orgány příjemcům (např. úprava směnného kurzu použitého v dodatku 1 v případě předem definované odchylky – směrem nahoru nebo dolů – mezi kurzem zveřejněným na stránce InforEuro za určité období a původním směnným kurzem v době předložení dodatku 1 Komisi).

4.2 **Časová působnost uplatnění zjednodušeného vykazování nákladů přijatého v rámci programu**

Komise začne členskému státu proplácet náklady na základě zjednodušeného vykazování nákladů, jakmile je toto zjednodušené vykazování nákladů schváleno v rámci programu rozhodnutím Komise o schválení programu nebo jeho změny. Teprve od tohoto okamžiku může řídicí orgán zahrnout dohodnuté částky do žádostí o platbu pro Komisi.

Je však možné, že zjednodušené vykazování nákladů je na úrovni příjemců prováděno již předtím, než Komise schválí metodiku předloženou v dodatku I příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních. Dokud není přijato rozhodnutí podle čl. 94 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních, může řídicí orgán vykázat Komisi částky odpovídající nákladům, které řídicí orgán proplatil příjemcům („nižší úroveň"). To znamená, že řídicí orgány mohou uvést výdaje na operace uhrazené na základě zjednodušeného vykazování nákladů ve sloupci B žádosti o platbu (příloha XXIII nařízení o společných ustanoveních) v souladu s čl. 91 odst. 4 písm. c) nařízení o společných ustanoveních (více informací o žádostech o platbu viz kapitola 4.3). Výdaje vykázané ve sloupci B by však neměly být znovu uvedeny ve sloupci C žádosti o platbu.



Aby se předešlo případným nesrovnalostem mezi metodikami schválenými na obou úrovních pro totéž zjednodušené vykazování nákladů, doporučuje se členským státům v co největší míře předkládat zjednodušené vykazování nákladů podle článku 94 nařízení o společných ustanoveních a získat schválení Komise pro vyšší úroveň, dříve než použijí příslušné zjednodušené vykazování nákladů na „nižší úrovni".

Po přijetí rozhodnutí o programu nebo jeho změně začne Komise proplácet příspěvek Unie na program na základě zde uvedeného zjednodušeného vykazování nákladů. Řídicí orgán uvede tyto částky v sloupci C žádosti o platbu (příloha XXIII nařízení o společných ustanoveních) v souladu s čl. 91 odst. 4 písm. b) nařízení o společných ustanoveních (viz také kapitola 4.3).

Rozhodnutí Komise o schválení zjednodušeného vykazování nákladů podle článku 94 nařízení o společných ustanoveních nemá žádný dopad na způsobilost výdajů, tj. v důsledku tohoto rozhodnutí se nestane způsobilým žádný nový výdaj. Pravidla upravující způsobilost výdajů jsou stanovena ve vnitrostátních předpisech a v článku 63 nařízení o společných ustanoveních. Rozhodnutí Komise má dopad pouze na způsob úhrady mezi Komisí a členskými státy.

4.3 **Jak vykazovat zjednodušené vykazování nákladů v žádostech o platbu**

Ustanovení čl. 91 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních stanoví, že žádosti o platbu se předkládají v souladu s přílohou XXIII nařízení o společných ustanoveních podle priorit (specifický cíl a druh akce pro programy AMIF, NSHV a ISF) a případně podle kategorie regionu.

V případě zjednodušeného vykazování nákladů používaného na „**vyšší úrovni**" je třeba ve **sloupci C přílohy XXIII nařízení o společných ustanoveních** vykázat částky schválené rozhodnutím Komise podle čl. 94 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních nebo stanovené v aktu v přenesené pravomoci podle čl. 94 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních.

Částky zjednodušeného vykazování nákladů stanoveného členským státem na „**nižší úrovni**" pro úhradu členskými státy příjemcům, **na které se nevztahuje zjednodušené vykazování nákladů používané na „vyšší úrovni"**, se uvedou ve **sloupci B přílohy XXIII nařízení o společných ustanoveních**. Podle čl. 91 odst. 4 písm. c) nařízení o společných ustanoveních v případě grantů proplácených formou zjednodušeného vykazování nákladů představují částky uvedené v žádosti o platbu náklady vypočítané na základě použitelného základu (tj. zjednodušeného vykazování nákladů).

Částky uhrazené příjemcům v případech, na které se vztahuje čl. 91 odst. 4 písm. b) nařízení o společných ustanoveních, tj. úhrada příspěvku Unie ve formě zjednodušeného vykazování nákladů, a vykázané ve sloupci C nesmí být uvedeny ve sloupci B, aby nedošlo k dvojímu financování týchž výdajů. Existují rozdíly ve způsobu, jakým je zjednodušené vykazování nákladů vykazováno v žádostech o platbu a v účetních závěrkách. V účetní závěrce je zejména ve sloupci A účetní závěrky zahrnuta veškerá celková částka způsobilých výdajů vykázaných k proplacení (tj. skutečné náklady, financování nesouvisející s náklady a veškeré zjednodušené vykazování nákladů bez ohledu na to, zda se na ně vztahuje článek 94 nařízení o společných ustanoveních, či nikoli).

Částky schválené rozhodnutím Komise jsou závazné, a proto členské státy musí vykázat Komisi částky tak, jak byly schváleny, tj. nemohou v žádostí o platbu uvést částky, které by se lišily od částek uvedených v rozhodnutí o schválení programu (nebo jeho změny). Jakékoli změny částek, na které se nevztahuje metoda úpravy stanovená v rozhodnutí o schválení programu (nebo jeho změny), by vyžadovaly změnu rozhodnutí.



Podle čl. 93 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních by podpora poskytovaná z fondů na prioritu výplatou zůstatku za poslední účetní období neměla překročit tyto částky:
— příspěvek z veřejných zdrojů vykázaný v žádostech o platbu,
— podporu z fondů, která byla nebo má být vyplacena příjemcům,
— částku, o kterou členský stát požádal.

4.4 Použití zjednodušeného vykazování nákladů stanoveného v aktech Komise v přenesené pravomoci

Podle čl. 94 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních může Komise přijmout akt v přenesené pravomoci, jímž na úrovni Unie stanoví jednotkové náklady, jednorázové částky, paušální sazby, jejich výši a metody úpravy v souladu s metodami výpočtu uvedenými v čl. 94 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních.

Po přijetí aktu v přenesené pravomoci mohou členské státy požádat o úhradu příspěvku Unie na program s použitím částek a sazeb stanovených v aktu (a případně upravených v souladu s metodami úprav schválenými v aktu v přenesené pravomoci); tyto částky je třeba vykázat ve **sloupci C přílohy XXIII nařízení o společných ustanoveních**. Je důležité, aby při provádění operace byla dodržována pravidla aktu v přenesené pravomoci, mimo jiné pokud jde o způsobilé činnosti a auditní stopu. Členské státy mohou předkládat své žádosti o platbu s uvedením odpovídající částky stanovené v aktu v přenesené pravomoci, a to bez předchozího schválení Komisí.

KAPITOLA 5: HORIZONTÁLNÍ ZÁSADY

5.1 Veřejné zakázky a použití zjednodušeného vykazování nákladů

Od programového období 2021–2027 lze zjednodušené vykazování nákladů použít i v rámci operace nebo projektu, jež tvoří součást operace, kterou příjemce realizuje výhradně prostřednictvím veřejných zakázek.

Komise považuje operace, které jsou předmětem veřejných zakázek, za operace realizované prostřednictvím zadávání veřejných zakázek v souladu se směrnicí 2009/81/ES, směrnicí 2014/24/EU a směrnicí 2014/25/EU nebo prostřednictvím zadávání veřejných zakázek s hodnotou nižší, než jsou finanční limity stanovené ve zmíněných směrnicích, založených na vnitrostátních předpisech.



Z povinného používání zjednodušeného vykazování nákladů u operací v hodnotě nižší než 200 000 EUR, které jsou prováděny výhradně prostřednictvím veřejných zakázek, neexistuje žádná výjimka. Řídicí orgány (nebo u programů Interreg monitorovací výbory) budou muset zajistit soulad mezi pravidly pro zjednodušené vykazování nákladů a unijními a vnitrostátními předpisy týkajícími se zadávání veřejných zakázek.

To, zda se operace realizuje zcela prostřednictvím veřejných zakázek, by nemělo mít vliv na metody výpočtu stanovené v čl. 53 odst. 3 a čl. 94 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních, které jsou stejné pro všechny druhy operací, ať už se realizují zcela prostřednictvím veřejných zakázek, či nikoli. Řídicí orgány by měly navrhnout metodiku založenou na dostatečně spolehlivých údajích a předvídat metody úprav, které zajistí, že částky ze zjednodušeného vykazování nákladů zůstanou během provádění operací ukazatelem skutečných nákladů. Úprava částek ze zjednodušeného vykazování nákladů podle cen vyplývajících z postupů při zadávání veřejných zakázek zadaných v rámci dané operace není povolena. Kromě toho musí být zjednodušené vykazování nákladů, včetně případné metody úpravy, stanoveno řídicími orgány *ex ante* a mělo by být zahrnuto do dokumentu stanovujícího podmínky podpory.

5.2 Slučitelnost zjednodušeného vykazování nákladů s pravidly státní podpory

Je třeba zdůraznit, že pravidla státní podpory stanovená ve Smlouvě mají obecnou platnost. Pokud financování poskytované formou zjednodušeného vykazování nákladů na „nižší úrovni“ představuje státní podporu ve smyslu článku 107 Smlouvy o fungování EU, musí být tato pravidla dodržena.

Řídicí orgány (nebo u operací Interreg monitorovací výbory) musí proto zajistit, aby byly kategorie výdajů, na něž se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů, způsobilé jak podle pravidel fondů, na které se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, tak i podle pravidel státní podpory. Rovněž musí zajistit, aby byly dodrženy maximální intenzity podpory stanovené v pravidlech státní podpory a motivační účinek. V případě vyrovnávací platby za závazek služeb obecného hospodářského zájmu, která představuje státní podporu, musí být dodržena výše vyrovnávací platby.

Pravidla EU pro státní podporu vyžadují, aby byla všechna nová opatření podpory předem oznámena Komisi. Členské státy musí vyčkat rozhodnutí Komise, než budou moci opatření uvést v platnost. Nařízení o blokových výjimkách, tj. obecné nařízení o blokových výjimkách (EU) č. 651/2014 ([19]) a, mimo jiné, nařízení o blokových výjimkách v odvětví rybolovu (EU) 2022/2473 ([20]) stanoví výjimky z povinnosti členských států oznamovat Komisi režimy podpory a podporu *ad hoc* splňující podmínky v nich uvedené. Podobně rozhodnutí o státní podpoře ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby v obecném hospodářském zájmu ([21]) (dále jen „rozhodnutí o službách obecného hospodářského zájmu“) stanoví podmínky, za nichž je státní podpora ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělená podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu vyňata z povinnosti předchozího oznámení. Při navrhování státní podpory je třeba vzít v úvahu i další dokumenty, jako jsou odvětvové pokyny Komise ([22]), které stanoví podmínky, za nichž lze oznámenou státní podporu považovat za slučitelnou s vnitřním trhem.

Avšak ne všechna podpora poskytovaná veřejnými orgány podléhá unijním pravidlům státní podpory. Nejprve je třeba posoudit, zda je podpora poskytnutá na operaci považována za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU. Více informací o pojmu státní podpora lze najít ve sdělení Komise o pojmu státní podpora ([23]), které upřesňuje, jak Komise chápe čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU podle výkladu Soudního dvora Evropské unie. V úvahu je nutno vzít i ustanovení nařízení ([24]) o podpoře *de minimis*. Podpora, která představuje podporu *de minimis*, nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU. V případě, že operace financovaná z fondů, na které se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, spadá do působnosti příslušného nařízení o podpoře *de minimis*, to tudíž znamená, že příspěvek z těchto fondů nepředstavuje státní podporu. V případě podpory *de minimis* tedy není nutné posoudit dodržování pravidel státní podpory, ale pouze pravidel týkajících se fondů, na které se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, a splnění podmínek pro to, aby podpora mohla být považována za podporu *de minimis*.

Vyrovnávací platba za závazek služeb obecného hospodářského zájmu rovněž nemusí být státní podporou, a tudíž může spadat mimo oblast působnosti pravidel státní podpory. Vysvětlení, za jakých podmínek k tomu dochází, poskytuje sdělení Komise o pravidlech pro vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu ([25]).

Obecné zásady slučitelnosti zjednodušeného vykazování nákladů s pravidly státní podpory pro proplácení grantů poskytovaných členskými státy příjemcům

Při použití zjednodušeného vykazování nákladů je třeba ve fázi přípravy metodiky i ve fázi výběru operací / provádění zohlednit pravidla státní podpory a podpory *de minimis*, a to v závislosti na jednotlivých případech.

([19]) Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1).

([20]) Nařízení Komise (EU) 2022/2473 ze dne 14. prosince 2022, kterým se určité kategorie podpory pro podniky působící v oblasti produkce, zpracování a uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh prohlašují za slučitelné s vnitřním trhem podle článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU (Úř. věst. L 327, 21.12.2022, s. 82).

([21]) Rozhodnutí Komise 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (Úř. věst. L 7, 11.1.2012, s. 3).

([22]) Viz například Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky (2022/C 80/01).

([23]) Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 262, 19.7.2016, s. 1).

([24]) Nařízení Komise (EU) 2023/2831 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (Úř. věst. L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj); nařízení Komise (EU) č. 717/2014 ze dne 27. června 2014 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. L 190, 28.6.2014, s. 45); nařízení Komise (EU) 2023/2832 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu (Úř. věst. L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).

([25]) Sdělení Komise o pravidlech pro vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (Úř. věst. C 8, 11.1.2012, s. 4).

Pro zajištění souladu operací fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, s obecným nařízením o blokových výjimkách, jinými nařízeními o blokových výjimkách, rozhodnutím o službách obecného hospodářského zájmu a příslušnými pokyny Komise je třeba zohlednit následující prvky:

— **Způsobilost nákladů, na něž se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů, podle obecného nařízení o blokových výjimkách a podle pravidel pro fondy, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních**

Za prvé, pokud chce řídicí orgán poskytnout podporu, která je považována za státní podporu, měly by být podmínky pro poskytnutí podpory zkontrolovány podle příslušné kategorie podpory / ustanovení o výjimce podle obecného nařízení o blokových výjimkách.

Poté by měl řídicí orgán zajistit, že v rámci této kategorie podpory **budou náklady předpokládané na operaci způsobilé, a to jak na základě příslušných ustanovení o výjimkách podle pravidel obecného nařízení o blokových výjimkách, tak podle pravidel fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních**.

V tomto ohledu čl. 7 odst. 1 obecného nařízení o blokových výjimkách umožňuje, aby byly způsobilé náklady podle obecného nařízení o blokových výjimkách vypočteny v souladu se zjednodušeným vykazováním nákladů podle nařízení o společných ustanoveních za předpokladu, že daná operace je alespoň částečně financována z fondu Unie, u něhož je možné použít toto zjednodušené vykazování nákladů, a daná kategorie nákladů je způsobilá podle příslušné výjimky v obecném nařízení o blokových výjimkách.

To znamená, že pokud bylo v souladu s nařízením o společných ustanoveních nebo nařízeními o jednotlivých fondech stanoveno zjednodušené vykazování nákladů, bude částka uhrazená na základě zjednodušeného vykazování nákladů použita pro účely kontroly dodržování pravidel státní podpory, **pokud je kategorie nákladů jako taková způsobilá podle pravidel státní podpory a pokud podpora splňuje všechny podmínky obecného nařízení o blokových výjimkách**.

Pokud je použito zjednodušené vykazování nákladů, měly by být kategorie nákladů vypočtené pomocí zjednodušeného vykazování nákladů určeny v metodice použité ke stanovení částky ze zjednodušeného vykazování nákladů. Pokud je použito zjednodušené vykazování nákladů vymezené v nařízení o společných ustanoveních nebo v jiných pravidlech pro jednotlivé fondy, měl by to řídicí orgán při vyhlašování výzev k předkládání návrhů na operace, na něž se mohou vztahovat pravidla státní podpory, zajistit stanovením kategorií nákladů, které budou financovány z fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, pro tuto operaci a které jsou také v souladu s obecným nařízením o blokových výjimkách. V dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace by mělo být dále uvedeno, které kategorie nákladů jsou pro tuto operaci považovány za způsobilé.

Řídicí orgány musí při vyhlašování výzev k předkládání návrhů na operace, které mohou podléhat pravidlům státní podpory, stanovit pro žadatele o podporu kategorie nákladů, které budou financovány z fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, pro danou operaci, a umožnit tak kontrolu jejich souladu s jedním z ustanovení obecného nařízení o blokových výjimkách, tj. že kategorie nákladů byly řádně vymezeny a jsou v souladu s příslušnými ustanoveními obecného nařízení o blokových výjimkách. Existují kategorie nákladů, které jsou způsobilé pro úhradu z fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, ale nejsou způsobilé podle ustanovení obecného nařízení o blokových výjimkách.

Příloha 3 uvádí příklad slučitelnosti zjednodušeného vykazování nákladů s pravidly státní podpory.

— **Způsobilost nákladů, na něž se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů, s rozhodnutím o službách obecného hospodářského zájmu a pravidly pro fondy, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních**

Operace by měla spadat do oblasti působnosti jak rozhodnutí Komise 2021/21 o službách obecného hospodářského zájmu, tak příslušných ustanovení o rozsahu podpory v nařízení o společných ustanoveních a nařízeních o jednotlivých fondech.

— **Zajištění souladu s maximální intenzitou podpory či maximální výší podpory podle obecného nařízení o blokových výjimkách nebo vyrovnávacími platbami podle rozhodnutí o službách obecného hospodářského zájmu**

Pokud bylo stanoveno zjednodušené vykazování nákladů v souladu s články 53 až 56 nařízení o společných ustanoveních nebo příslušnými ustanoveními v nařízeních o jednotlivých fondech, bude tato částka použita pro účely kontroly souladu s pravidly státní podpory.

Řídicí orgány musí použít odůvodněnou a obezřetnou hypotézu, aby zajistily, že částky ze zjednodušeného vykazování nákladů představují spolehlivý ukazatel skutečných nákladů. To umožňuje, aby mohly být částky ze zjednodušeného vykazování nákladů použity pro snadnější prokázání, že byla dodržena maximální intenzita podpory, maximální výše podpory nebo prahové hodnoty oznamovací povinnosti podle obecného nařízení o blokových výjimkách nebo úroveň vyrovnávacích plateb podle rozhodnutí o službách obecného hospodářského zájmu. Metodika bude předmětem auditu, aby bylo zajištěno, že je v souladu s platnými pravidly fondů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, a pravidly státní podpory.

Příklad viz příloha 3.

— **Zajištění dodržování motivačního účinku**

Podle článku 6 obecného nařízení o blokových výjimkách se toto nařízení u většiny kategorií podpory použije pouze na podporu, která má motivační účinek. Podpora se považuje za podporu s motivačním účinkem, pokud příjemce předložil dotyčnému členskému státu písemnou žádost o podporu, jejíž obsah stanoví čl. 6 odst. 2 obecného nařízení o blokových výjimkách, před zahájením prací na projektu nebo činnosti (pro podporu *ad hoc* poskytnutou velkým podnikům platí rovněž další podmínky stanovené v čl. 6 odst. 3 obecného nařízení o blokových výjimkách).



Pokud podpora představuje státní podporu, jsou řídicí orgány povinny předem zajistit, aby byl dodržen motivační účinek, a to bez ohledu na to, zda je použito zjednodušené vykazování nákladů, či nikoli. Řídicí orgány musí zajistit, aby příjemci neuzavřeli žádný druh smluvních ujednání prokazující ochotu pokračovat v operacích i bez podpory. Tuto předběžnou kontrolu by bylo možné provést tak, že by žadatel o podporu musel učinit vlastní prohlášení, že před podáním žádosti neuzavřel pevný právní závazek (zahájení prací podle definice v obecném nařízení o blokových výjimkách). Vlastní prohlášení by mohla být považována za přijatelná pro prokázání motivačního účinku za předpokladu, že existuje účinný kontrolní systém umožňující namátkové kontroly těchto vlastních prohlášení.

Zvláštní ustanovení obecného nařízení o blokových výjimkách a použití zjednodušeného vykazování nákladů

Ustanovení čl. 25 odst. 3 písm. e) obecného nařízení o blokových výjimkách zavádí paušální sazbu do výše 20 %, kterou lze použít v projektech v oblasti výzkumu a vývoje pro výpočet dodatečných režijních a ostatních provozních nákladů, včetně nákladů na materiál, dodávky a podobné výrobky, které vznikly bezprostředně v důsledku projektu. Použití paušální sazby podle čl. 25 odst. 3 písm. e) obecného nařízení o blokových výjimkách je alternativou k použití zjednodušeného vykazování nákladů stanoveného v rámci programů, na něž se vztahuje nařízení o společných ustanoveních, nebo programů financovaných z jiného fondu Unie, který umožňuje použití zjednodušeného vykazování nákladů, a není jimi dotčeno. Paušální sazba se použije na celkové způsobilé náklady na projekt výzkumu a vývoje uvedené v čl. 25 odst. 3 písm. a) až d) obecného nařízení o blokových výjimkách. Členský stát může použít paušální sazbu zavedenou obecným nařízením o blokových výjimkách pro operace spolufinancované z fondů politiky soudržnosti v souladu s čl. 53 odst. 3 písm. c) nařízení o společných ustanoveních jako odpovídající paušální sazbu použitelnou v politikách Unie pro podobný druh operace ([26]). Při uplatňování metod používaných v jiných politikách Unie musí členský stát zajistit, že bude metoda použita jako celek a že bude použita na podobné druhy operací.

V případě režimu podpory na vzdělávání, na který se vztahuje článek 31 obecného nařízení o blokových výjimkách, je možné na režim podpory na vzdělávání, na který se vztahuje článek 31 obecného nařízení o blokových výjimkách, použít paušální sazbu pro nepřímé náklady vypočtenou na základě přímých nákladů uvedených v čl. 54 prvním pododstavci písm. a) nařízení o společných ustanoveních. V zájmu zajištění slučitelnosti by nepřímé náklady podle čl. 54 prvního pododstavce písm. a) nařízení o společných ustanoveních vypočtené jako procentní podíl přímých nákladů měly být vypočítány pouze na základě kategorií přímých nákladů definovaných jako způsobilé v čl. 31 odst. 3 obecného nařízení o blokových výjimkách s přihlédnutím ke konkrétním omezením pro každou z nich stanoveným v témže ustanovení obecného nařízení o blokových výjimkách.

5.3 EFRR a ESF+: křížové financování

Jak je stanoveno v čl. 25 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních, pokud je z EFRR nebo ESF+ poskytnuta podpora na celou operaci, jejíž náklady jsou způsobilé k poskytnutí podpory z druhého fondu („křížové financování“), nebo na část takové operace, lze křížové financování použít jen do výše 15 % podpory z těchto fondů pro každou prioritu programu. Na tuto operaci (část operace) se vztahují pravidla způsobilosti druhého fondu, tj. fondu, z něhož křížové financování pochází.

S výjimkou paušálních sazeb lze ve vztahu k výdajům způsobilým pro poskytnutí podpory z jednoho nebo druhého fondu použít jednu možnost zjednodušeného vykazování nákladů. Použití zjednodušeného vykazování nákladů stále vyžaduje, aby členské státy dodržely výše uvedený 15 % limit.



Konkrétně u financování paušální sazbou by se v případě křížového financování měly na příslušné části operace financované z ESF+ a EFRR vztahovat samostatné paušální sazby. Na část financovanou z ESF+ resp. z EFRR se použijí paušální sazby ESF+ resp. EFRR pro podobné operace. Použití průměru z obou sazeb není možné, neboť výdaje musí být dohledatelné, aby bylo zajištěno dodržení celkového stropu pro křížové financování ve výši 15 %. Pokud u druhého fondu neexistuje sazba pro podobný druh operace (např. z toho důvodu, že se dané pravidlo na druhý fond nevztahuje, nebo z toho důvodu, že druhý fond podobné operace nefinancuje), musí řídicí orgán stanovit použitelnou sazbu podle obecných právních zásad uvedených v čl. 53 odst. 3 a článku 54 nařízení o společných ustanoveních.

([26]) Další informace o metodě výpočtu podle čl. 53 odst. 3 písm. c) nařízení o společných ustanoveních naleznete v kapitole 3.2.

Příklad č. 1: Křížové financování ESF+/EFRR s jednotkovými náklady nebo jednorázovými částkami

Pokud u operace ESF+ jednotkové náklady ve výši 6 EUR za hodinu x školená osoba zahrnují pořízení infrastruktury za částku ve výši 0,50 EUR za hodinu způsobilou podle EFRR, bude křížově financovaná částka činit 0,50 EUR x počet uskutečněných hodin x školená osoba.

Stejná zásada se vztahuje i na jednorázové částky: pokud podrobný návrh rozpočtu zahrnuje určité „křížově financované výdaje“, budou účtovány a monitorovány zvlášť. Například v rámci jednorázové částky ve výši 20 000 EUR financované z programu ESF+ představují výdaje typu EFRR 5 000 EUR. Na konci operace bude křížově financovanou částkou částka stanovená předem (5 000 EUR z 20 000 EUR), nebo „nula“, není-li grant vyplacen, protože nebylo dosaženo předem stanoveného výstupu. Pokud není binární zásada jednorázových částek zmírněna stanovením milníků, bude se vztahovat i na křížově financované výdaje.

Příklad č. 2: Křížové financování ESF+/EFRR s paušálním financováním

V případě, že je použita paušální sazba pro nepřímé náklady stanovená na základě přímých nákladů, bude křížově financovanou částku představovat výše „křížově financovaných přímých nákladů“ plus nepřímé náklady vypočítané pomocí paušální sazby, která je použitelná na tyto „křížově financované přímé náklady“.

V rámci operace s částkou ve výši 15 000 EUR, která je financována z programu EFRR, představují přímé náklady „typu ESF+“ 3 000 EUR a nepřímé náklady jsou vypočítány jako 15 % přímých nákladů (450 EUR). Křížově financovaná částka bude tudíž činit 3 450 EUR. Pokud byly na konci operace přímé náklady sníženy, křížově financovaná částka (včetně nepřímých nákladů) se sníží podle stejného vzorce.

5.4 **Požadavky týkající se shromažďování, uchovávání a zveřejňování údajů**

Podle čl. 72 odst. 1 písm. e) nařízení o společných ustanoveních je řídicí orgán povinen elektronicky zaznamenávat a uchovávat údaje o každé operaci nezbytné pro monitorování, hodnocení, finanční řízení, kontrolu a audity v souladu s přílohou XVII nařízení o společných ustanoveních.

Podle úvodu k příloze XVII nařízení o společných ustanoveních by měla být vyplněna pouze datová pole relevantní pro danou operaci. Existují datová pole týkající se úhrady ve formě zjednodušeného vykazování nákladů, a to buď pro proplácení grantů příjemci (pole 86 až 96), nebo pro úhradu příspěvku Unie na programy (pole 112 až 114).

Informace v datových polích 23 a 24 o dodavatelích, jejich skutečných majitelích, smlouvách a subdodavatelích se nemusí zaznamenávat a uchovávat v případě nepřímých nákladů, na něž se vztahuje paušální sazba, jednotkové náklady nebo jednorázová částka ([27]). Pokud zjednodušené vykazování nákladů zahrnuje přímé i nepřímé náklady, vztahuje se požadavek na zaznamenávání a uchovávání údajů o dodavatelích, jejich skutečných majitelích, smlouvách a subdodavatelích pouze na přímé náklady.

Podle čl. 49 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních musí řídicí orgány na svých internetových stránkách zveřejnit seznam operací vybraných pro poskytnutí podpory z fondů. Informace požadované podle čl. 49 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních by měly vycházet z přílohy XVII nařízení o společných ustanoveních a pro účely čl. 49 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních by neměly být shromažďovány žádné další údaje kromě údajů uvedených v příloze XVII nařízení o společných ustanoveních. Jak bylo uvedeno výše, řídicí orgány nemusí elektronicky zaznamenávat a uchovávat údaje o dodavatelích v příloze XVII nařízení o společných ustanoveních v případě nepřímých nákladů pokrytých jednotkovými náklady, jednorázovou částkou nebo paušální sazbou. Povinnost zveřejnit název zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele příjemce stanovená v čl. 49 odst. 3 písm. a) nařízení o společných ustanoveních se proto nevztahuje na název zhotovitele, dodavatele nebo poskytovatele v případě veřejných zakázek u nepřímých nákladů, na něž se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů.

([27]) Upozorňujeme, že informace v poli 23, informace o dodavatelích, jejich skutečných majitelích a smlouvách, se musí zaznamenávat pouze v případě, že je operace prováděna podle pravidel Unie pro zadávání veřejných zakázek (tj. veřejné zakázky překračující finanční limity stanovené ve směrnici 2014/24/EU nebo směrnici 2014/25/EU). Informace o subdodavatelích v poli 24 se musí zaznamenávat na první úrovni subdodávek, pouze pokud jsou informace zaznamenány u dodavatele v poli 23, a pouze u subdodávek, jejichž celková hodnota přesahuje 50 000 EUR.

5.5 **Zjednodušené vykazováni nákladů a období způsobilosti**

Ustanovení čl. 63 odst. 2 druhého pododstavce nařízení o společných ustanoveních stanoví, že v souvislosti s jednotkovými náklady a jednorázovými částkami musí být **akce, jež tvoří základ pro poskytnutí úhrady**, provedeny v období ode dne předložení programu Komisi nebo od 1. ledna 2021, podle toho, co nastane dříve, do 31. prosince 2029. To znamená, že pro období způsobilosti není rozhodující skutečné datum úhrady nákladů, které skutečně vznikly, příjemcem, ale spíše akce tvořící základ pro poskytnutí úhrady.

Pokud jde o paušální sazby, pouze kategorie nákladů, na které se paušální sazba vztahuje (základní náklady) – pokud jsou založeny na skutečných nákladech – musí příjemci vzniknout a být uhrazeny při provádění operací v období způsobilosti stanoveném v čl. 63 odst. 2 prvním pododstavci nařízení o společných ustanoveních. Například pokud se nepřímé náklady vypočítávají formou paušální sazby do výše 25 % způsobilých přímých nákladů v souladu s článkem 54 nařízení o společných ustanoveních, musí být základní náklady pro výpočet paušální sazby (způsobilé přímé náklady operace) vynaloženy příjemcem a být uhrazeny při provádění operací v období způsobilosti, tj. do 31. prosince 2029.

KAPITOLA 6: ŘÍDICÍ KONTROLY A AUDIT

Zjednodušené vykazování nákladů, kromě standardizovaného zjednodušeného vykazování nákladů, vyžaduje **předběžnou aproximaci nákladů** vycházející například z historických nebo statistických údajů. Jelikož se jedná o průměrné nebo střední hodnoty, případně o výsledek jiných statisticky spolehlivých metodik, je přirozené, že zjednodušené vykazování nákladů může skutečné náklady, které příjemcům vznikly a byly uhrazeny při provádění operací, kompenzovat do určité míry nadměrně nebo nedostatečně. Podle platných pravidel je to však považováno za přijatelné, neboť zjednodušené vykazování nákladů stanovené na základě správné metodiky se považuje za spolehlivého zástupce skutečných nákladů; žádná taková nadměrná kompenzace nepředstavuje bezdůvodné obohacení.

Pokud se použije zjednodušené vykazování nákladů, nebudou při řídicích kontrolách a auditech následně kontrolovány náklady, které příjemcům skutečně vznikly; bude kontrolováno, zda je metodika předem stanovující zjednodušené vykazování nákladů v souladu s platnými pravidly a zda je správně použita.

Tato kapitola popisuje přístup při řídicích kontrolách a auditech zjednodušeného vykazování nákladů.

6.1 **Obecný přístup při řídicích kontrolách a auditu**

Pokud se používá zjednodušené vykazování nákladů na „nižší úrovni“, budou pro účely stanovení legality a správnosti výdajů audity prováděné Komisí i vnitrostátními orgány kontrolovat správnost koncepce metodiky. Správné uplatňování metodiky bude ověřováno během auditů prováděných Komisí a vnitrostátními orgány a řídicích kontrol.

V čl. 74 odst. 1 písm. a) nařízení o společných ustanoveních se stanoví, že **řídicí orgán ověřuje, že spolufinancované produkty a služby byly dodány a že operace je v souladu s použitelným právem, programem a podmínkami podpory operace**.

V čl. 74 odst. 1 písm. a) bodě ii) nařízení o společných ustanoveních se dále uvádí, že u nákladů hrazených na základě zjednodušeného vykazování nákladů má řídicí orgán **ověřit, že byly splněny podmínky pro úhradu výdajů příjemci**.

Požadavky čl. 74 odst. 1 písm. a) a čl. 77 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních a přílohy XIII téhož nařízení, že spolufinancované produkty a služby byly dodány a **operace je v souladu s použitelným právem**, neznamenají, že by se při řídicích kontrolách a auditech měla ověřovat nebo vyžadovat dokumentace k příslušným nákladům (např. faktury, doklady o platbách). **Řídicí kontroly a audity se nebudou týkat skutečných nákladů vynaložených příjemcem (např. faktur, příjmových dokladů) ani konkrétních postupů při zadávání veřejných zakázek, které jsou základem výdajů hrazených na základě zjednodušeného vykazování nákladů.** Proto by tato podkladová finanční nebo zadávací dokumentace neměla být požadována ke kontrole částek (výdajů), jež příjemci skutečně vznikly a byly zaplaceny.

U zjednodušeného vykazování nákladů schváleném Komisí pro „**vyšší úroveň**“ podle čl. 94 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních **se řídicí kontroly a audity zaměří výhradně na ověření splnění podmínek pro úhradu vyplacenou Komisí**.

Pravidla způsobilosti je třeba dodržovat bez ohledu na formu úhrady. Proto i v případě, že se v rámci operací používá zjednodušené vykazování nákladů, je třeba zajistit způsobilost operace, příjemce a účastníků (je-li to relevantní).

Auditní stopa

Všechny dokumenty požadované pro auditní stopu, jak je stanoveno v příloze XIII nařízení o společných ustanoveních, je třeba uchovávat v souladu s čl. 69 odst. 6 nařízení o společných ustanoveních.

Zjednodušené vykazování nákladů a řídicí kontroly na základě rizik

Podle čl. 74 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních jsou řídicí kontroly prováděny na základě předem provedeného posouzení rizik. Pokud podle posouzení rizik musí řídicí orgán ověřit výdaje vykázané v rámci zjednodušeného vykazování nákladů (zjednodušené vykazování nákladů nemá být z posouzení rizik automaticky vyloučeno), budou kontroly zahrnovat konkrétní body podrobně uvedené v této kapitole.

Střet zájmů

Střet zájmů je třeba řešit i při operacích využívajících zjednodušené vykazování nákladů. Použijí se pokyny Komise ([28]) ohledně zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení. Příslušné příklady jsou uvedeny ve zmíněných pokynech. O nezpůsobilosti výdajů se rozhoduje v každém jednotlivém případě v závislosti na rozsahu zjištěného střetu zájmů (celá operace nebo pouze část operace).

Příklad: Evropský sociální fond (ESF) podpořil výzkumný projekt na univerzitě. Projekt získal finanční podporu na zaměstnávání výzkumných pracovníků na dobu určitou (úhrada byla provedena na základě standardních jednotkových nákladů na měsíc na jednoho výzkumného pracovníka). Projekt byl schválen na základě výběrového řízení. Audit projektu odhalil střet zájmů v procesu výběru výzkumných pracovníků. Ačkoli předpisy vyžadují nestrannost, někteří hodnotitelé posuzovali žádosti, u nichž byli spoluautory publikací spolu s žadateli, což univerzita ani řídicí orgán řádně nezveřejnily a neřešily. Auditoři to proto označili za střet zájmů, který ohrožuje transparentnost a spravedlnost výběrového řízení. Auditoři zpochybnili legalitu vykázaných výdajů u zúčastněných výzkumných pracovníků.

6.2 **Ověření správného stanovení metodiky pro zjednodušené vykazování nákladů**

Ověřování metodiky se provádí na úrovni řídicího orgánu nebo zprostředkujícího subjektu.

Auditní orgán posuzuje stanovení metodiky *ex ante* nebo v průběhu provádění takto:

— V případě zjednodušeného vykazování nákladů používaného na „vyšší úrovni“ (článek 94 nařízení o společných ustanoveních) je auditní orgán povinen posoudit metodiku *ex ante*, před předložením dodatku 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních Komisi. Po schválení zjednodušeného vykazování nákladů Komisí nebude Komise metodiku znovu kontrolovat.

— U zjednodušeného vykazování nákladů používaného na „nižší úrovni“ (článek 53 nařízení o společných ustanoveních) se velmi doporučuje, aby auditní orgán posoudil metodiku *ex ante* a výsledek svého posouzení předložil před jejím prováděním. Případně ji auditní orgán posoudí v průběhu provádění při kontrole výdajů proplacených příjemcům na základě zjednodušeného vykazování nákladů. Předběžné posouzení a ověření metodiky auditním orgánem může významně snížit riziko nesrovnalostí. Kromě toho může auditní orgán použít výsledek svého posouzení pro budoucí audity (za účelem získání jistoty), kdy je prováděn výběr vzorků operací využívajících zjednodušené vykazování nákladů. Výhodou tohoto přístupu, pokud jde o program, je předcházet systémovým chybám, které by mohly mít finanční důsledky, pokud by byly zjištěny až při provádění. Pokud je předběžné posouzení provedeno a auditní orgán dospěje ke kladnému závěru (tj. formální validaci metodiky zjednodušeného vykazování nákladů), může auditní orgán použít výsledek svého posouzení pro budoucí audity, kdy je prováděn výběr vzorků operací, u nichž je použito stejné zjednodušené vykazování nákladů.

Ověření metodiky zjednodušeného vykazování nákladů se **obvykle** provede pro **program (nebo jeho části) nebo několik programů, za které odpovídá řídicí orgán nebo zprostředkující subjekt**. V případě zjednodušeného vykazování nákladů vycházejícího z vlastních údajů příjemců podle čl. 53 odst. 3 písm. a) bodů ii) a iii) a čl. 53 odst. 3 písm. b) nařízení o společných ustanoveních se toto ověření provede pro konkrétní příjemce.

([28]) Sdělení Komise – Sdělení Komise Pokyny k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení (Úř. věst. C 121, 9.4.2021, s. 1).

V praxi auditní orgán ověří, zda bylo zjednodušené vykazování nákladů nastaveno v souladu s požadavky na metody výpočtu uvedené v čl. 53 odst. 3 pro „nižší úroveň“ a čl. 94 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních pro „vyšší úroveň“ a příslušnými ustanoveními, která pro toto zjednodušené vykazování nákladů stanoví programové orgány.

Posouzení metodiky vypracované řídicím orgánem, které provádí auditní orgán u jakéhokoli druhu zjednodušeného vykazování nákladů, bude zahrnovat:

— kontrolu, zda byla metodika koncipována na základě metod popsaných v nařízení o společných ustanoveních a zda je náležitě popsána,

— ověření, zda jsou kategorie nákladů, na něž se zjednodušené vykazování nákladů vztahuje, způsobilé,

— ověření, zda je auditní stopa pro výstupy popsána a je adekvátní,

— v případě, že je v rámci téže operace možná kombinace několikerého zjednodušeného vykazování nákladů a/nebo skutečných nákladů, kontrolu, zda nehrozí riziko dvojího financování (např. kategorie nákladů, na které se vztahují paušální sazby, jsou jasně odděleny),

— pokud je navržena metoda úpravy, posouzení, zda je metoda úpravy pro konkrétní zjednodušené vykazování nákladů relevantní, a

— pokud bude zjednodušené vykazování nákladů použito v operacích, na něž se vztahují pravidla státní podpory, zda jsou náklady hrazené pomocí zjednodušeného vykazování nákladů způsobilé podle pravidel státní podpory.

Kromě toho je třeba zkontrolovat tyto prvky:

U zjednodušeného vykazování nákladů založeného na přiměřené, spravedlivé a ověřitelné metodě výpočtu:

— kontrola, zda jsou informace o metodě výpočtu zdokumentovány a zda jsou snadno sledovatelné a správné,

— ověření, zda jsou náklady zahrnuté do výpočtů relevantní a způsobilé,

— ověření spolehlivosti/přesnosti údajů.

U zjednodušeného vykazování nákladů na základě návrhu rozpočtu:

— ověření, zda byl rozpočet přezkoumán a předběžně odsouhlasen řídicím orgánem. V případě, že se jedná o zjednodušené vykazování nákladů na „nižší úrovni“, audity ověří, zda celkové náklady na operaci nepřesahují 200 000 EUR nebo 100 000 EUR v případě projektů prováděných v rámci fondu malých projektů (článek 25 nařízení Interreg).

U zjednodušeného vykazování nákladů na základě odpovídajících jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb použitelných v politikách Unie:

— zda pravidla týkající se zjednodušeného vykazování nákladů pro příslušnou politiku EU platila ještě v okamžiku výzvy k předkládání návrhů (pro zjednodušené vykazování nákladů na „nižší úrovni“) nebo v okamžiku předložení změny programu Komisi (pro zjednodušené vykazování nákladů na „vyšší úrovni“),

— ověření, zda byla opětovně použita metodika v celém rozsahu,

— ověření, zda se zjednodušené vykazování nákladů používá pro podobné operace.

U zjednodušeného vykazování nákladů na základě odpovídajících jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb použitelných v členských státech:

— zda pravidla týkající se zjednodušeného vykazování nákladů pro příslušný členský stát platila ještě v okamžiku výzvy k předkládání návrhů (pro zjednodušené vykazování nákladů na „nižší úrovni“) nebo v okamžiku předložení změny programu Komisi (pro zjednodušené vykazování nákladů na „vyšší úrovni“),

— ověření, zda byla opětovně použita metodika v celém rozsahu,

— ověření, zda se metodika zjednodušeného vykazování nákladů v rámci vnitrostátní politiky uplatňuje v rámci režimů pro granty financované výhradně členským státem,

— ověření, zda se zjednodušené vykazování nákladů používá pro podobné operace.

Audit metodiky zjednodušeného vykazování nákladů se zaměřuje na ověření, zda jsou dodržována ustanovení nařízení o společných ustanoveních pro stanovení metodiky. Za výběr metody výpočtu nese nadále odpovědnost výhradně řídicí orgán. Řídicí orgán by měl uchovávat odpovídající záznamy o stanovené metodě výpočtu a měl by být schopen prokázat, na základě čeho byly paušální sazby, jednotkové náklady nebo jednorázové částky stanoveny. Na záznamy uchovávané za účelem zdokumentování metody výpočtu se vztahují požadavky na dostupnost dokladů stanovené v článku 82 nařízení o společných ustanoveních.

U paušálních sazeb, jednorázových částek a jednotkových nákladů stanovených v nařízení o společných ustanoveních nebo v nařízeních o jednotlivých fondech, jež nevyžadují výpočet k určení použitelné sazby („standardizované" zjednodušené vykazování nákladů), se auditní orgán při ověřování zaměří na vymezení kategorií nákladů (např. přímé náklady, nepřímé náklady, přímé náklady na zaměstnance). Auditoři ověří, zda jsou kategorie nákladů, na které se vztahují „standardizované" paušální sazby, stanoveny buď členským státem ve vnitrostátních předpisech, nebo řídicím orgánem (nebo u programů Interreg monitorovacím výborem) v rámci programu nebo ve vyhlášených výzvách k předkládání návrhů a zda nedochází k dvojímu financování.

6.3 **Ověření prováděné řídicím orgánem a auditem a zaměřené na správné uplatňování metodiky během provádění**

— Při použití paušální sazby, jednotkových nákladů nebo jednorázové částky není nutno u kategorií výdajů, na něž se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů, odůvodňovat skutečné náklady, případně včetně odpisů a věcných příspěvků ([29]).

— Ověření souladu s pravidly státní podpory je třeba provést při použití zjednodušeného vykazování nákladů na „nižší úrovni", tj. jako metody úhrady pro příjemce (viz kapitola 6.5).

— Neexistuje žádný právní základ pro kontrolu skutečně vynaložených a uhrazených nákladů u kategorií nákladů, na které se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů stanovené v souladu s nařízením o společných ustanoveních, a proto není třeba vyžadovat podkladové dokumenty, které by skutečné náklady odůvodňovaly (např. příjemci nemusí předkládat faktury za skutečné náklady, aby se ověřilo, zda příjemci skutečně vznikly nepřímé náklady ve výši 15 %, když byl uplatněn čl. 54 písm. b) nařízení o společných ustanoveních).

— Ověření správného použití stanovené metody bude provedeno na úrovni řídicího orgánu u zjednodušeného vykazování nákladů používaného na „vyšší úrovni" a na úrovni příjemce u zjednodušeného vykazování nákladů používaného na „nižší úrovni".

Řídicí orgán / zprostředkující subjekt ověřuje správné uplatňování metodiky zjednodušeného vykazování nákladů při řídicích kontrolách. Auditní orgán správné uplatňování této metodiky ověřuje během svých auditů (audity operací, tematické audity, audity systému).

6.3.1 *Ověření správného použití paušálních sazeb*

Ověření správného použití systému paušálního financování bude zahrnovat kontrolu následujících prvků:

— řídicí orgán (nebo u programů Interreg monitorovací výbor) definoval kategorie nákladů, na které se paušální sazba vztahuje, a kategorie nákladů, na které se paušální sazba použije („základní náklady"). **Řídicí orgány by měly buď poskytnout jednoznačnou definici kategorií nákladů**, nebo definovat předem stanovený seznam všech kategorií způsobilých nákladů, na něž se paušální sazba vztahuje, a kategorií způsobilých nákladů, na nichž je paušální sazba založena (a případně ostatních kategorií způsobilých nákladů),

— použití paušální sazby je stanoveno v dokumentu stanovujícím podmínky podpory,

— náklady použité jako základ pro výpočet (tzv. „základní náklady") jsou způsobilé, legální a správné ([30]),

([29]) Věcné příspěvky uvedené v čl. 67 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních lze vzít při výpočtu hodnoty paušální sazby, jednotkových nákladů nebo jednorázové částky v úvahu, pokud je dodržen čl. 67 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních. Při použití zjednodušeného vykazování nákladů však není nutné ověřovat existenci těchto věcných příspěvků, a tudíž ani splnění podmínek stanovených v čl. 67 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních.

([30]) A správně vypočítané, pokud jsou vykázány na základě zjednodušeného vykazování nákladů.

— stejná nákladová položka není vykazována dvakrát („základ“ pro výpočet ani jakékoli jiné skutečné náklady nezahrnují žádnou nákladovou položku, na kterou se vztahuje paušální sazba). Pokud jsou například správní náklady kryty paušální sazbou pro nepřímé náklady, neměly by být vykázány na základě skutečně vynaložených nákladů,

— vykázaná částka je správně vypočítána použitím paušální sazby na „základní náklady“,

— částka vypočtená uplatněním paušální sazby je poměrně upravena, pokud byla změněna hodnota základních nákladů, na něž se použije paušální sazba. Případné snížení způsobilé částky „základních nákladů“ schválené po ověření kategorií způsobilých nákladů, na něž se použije paušální sazba (např. po finanční opravě), úměrně ovlivní částku schválenou pro kategorie nákladů vypočítané pomocí paušální sazby uplatněné na „základní náklady“,

— jestliže jsou v dokumentu stanovujícím podmínky podpory uvedeny další podmínky, bude nutné při řídicích kontrolách a auditech ověřit také splnění těchto podmínek,

— v příslušných případech se dodržují pravidla státní podpory u zjednodušeného vykazování nákladů používaného pro účely proplácení nákladů příjemcům (viz kapitola 6.5),

— kategorie nákladů, na které se vztahuje paušální sazba, jsou nezbytné pro provedení dané operace; ve fázi výběru řídicí orgán na základě činností potřebných k provedení projektu, které jsou podrobně uvedeny v žádosti o financování a v dokumentu stanovujícím podmínky podpory, zkontroluje, zda jsou kategorie nákladů, na které se vztahuje paušální sazba, nezbytné.

Neprovádějí se **žádné kontroly**, které by se týkaly:

— skutečných nákladů vzniklých příjemci nebo souvisejících (finančních) podkladů u částek uhrazených na základě paušální sazby,

— podpůrných dokladů, za účelem kontroly, zda byla částka paušální sazby vynaložena příjemcem na správnou kategorii nákladů,

— účetního systému příjemců.

Vzhledem k tomu, že technická pomoc proplácená na základě paušální sazby ([31]) se v SFC2021 vypočítává automaticky na základě vykázaných výdajů, nemusí řídicí orgán ani auditní orgán provádět žádné kontroly. Snížení výdajů tvořících základ pro výpočet paušální sazby po uplatnění finančních oprav ovlivní automatický výpočet paušální sazby, což povede k poměrnému snížení podpory pro technickou pomoc.

6.3.2 *Ověření správného použití jednotkových nákladů*

Ověření správného použití jednotkových nákladů bude zahrnovat posouzení, kterým se má zjistit, **zda jsou splněny stanovené podmínky z hlediska procesu, výstupů a/nebo výsledků za účelem úhrady nákladů**.

Ověření správného použití jednotkových nákladů bude zahrnovat kontrolu těchto prvků:

— použití jednotkových nákladů je stanoveno v dokumentu stanovujícím podmínky podpory,

— jednotky dodané projektem ve smyslu kvantifikovaných vstupů, výstupů nebo výsledků, na něž se vztahují jednotkové náklady, jsou zdokumentovány a jsou tedy ověřitelné a skutečné. Jednotkové náklady spojené s výstupy a výsledky, kterých nebylo dosaženo, nelze vykázat,

— vykázaná částka se rovná stanovené jednotkové ceně vynásobené skutečnými jednotkami dodanými v rámci projektu,

— nedochází k dvojímu vykazování téže nákladové položky (náklady vykázané v rámci jiných forem úhrady nezahrnují žádnou nákladovou položku, na kterou se vztahují jednotkové náklady),

([31]) Podle čl. 36 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních a čl. 27 odst. 2 nařízení Interreg pro programy Interreg.

— jestliže jsou v dokumentu stanovujícím podmínky podpory uvedeny další podmínky, bude nutné při řídicích kontrolách a auditech ověřit také splnění těchto podmínek,

— v příslušných případech se dodržují pravidla státní podpory u zjednodušeného vykazování nákladů používaného pro proplácení nákladů příjemcům (viz kapitola 6.5).

Neprovádějí se **žádné kontroly**, které by se týkaly:

— skutečných nákladů vzniklých příjemci ani souvisejících (finančních) podkladů u částek uhrazených na základě jednotkových nákladů,

— podpůrných dokladů, za účelem kontroly, zda byla částka proplacená jako jednotkové náklady vynaložena příjemcem na správnou kategorii nákladů,

— účetního systémy příjemců.

6.3.3 *Ověření správného použití jednorázových částek*

V případě jednorázových částek je nezbytné **získat jistotu, že vykázané výstupy/výsledky jsou skutečné**. Kontrola tedy spočívá v kontrole těchto prvků:

— použití jednorázových částek je stanoveno v dokumentu stanovujícím podmínky podpory,

— dohodnuté kroky (v příslušných případech milníky) projektu byly zcela dokončeny a výstupy/výsledky byly dodány v souladu s podmínkami stanovenými programovými orgány pro použití zjednodušeného vykazování nákladů (výstupy/výsledky je třeba zdokumentovat),

— nedochází k dvojímu vykazování téže nákladové položky (náklady vykázané v rámci jiných forem úhrady nezahrnují žádnou nákladovou položku, na kterou se vztahuje jednorázová částka),

— jestliže jsou v dokumentu stanovujícím podmínky podpory uvedeny další podmínky, bude nutné při řídicích kontrolách a auditech ověřit také splnění těchto podmínek,

— v příslušných případech se dodržují pravidla státní podpory u zjednodušeného vykazování nákladů používaného pro proplácení nákladů příjemcům (viz kapitola 6.5).

Neprovádějí se **žádné kontroly**, které by se týkaly:

— skutečných nákladů, které příjemce v souvislosti s dodanými výstupy/výsledky nese,

— podpůrných dokladů prokazujících skutečné náklady, které odůvodňují, že příjemce skutečně vynaložil jednorázovou částku na předem stanovené druhy nákladů/činností,

— účetního systému příjemců.

6.4 **Ověření neexistence dvojího financování při použití zjednodušeného vykazování nákladů**

Neexistence dvojího financování v rámci téže operace

Aspekt dvojího financování je třeba řešit již od návrhu metodiky jednoznačným vymezením a rozlišením kategorií nákladů hrazených pomocí zjednodušeného vykazování nákladů a nákladů hrazených jinými formami úhrady. Během řídicích kontrol a auditů v případě kombinace druhů zjednodušeného vykazování nákladů je vedle kontrol požadovaných u jednotlivých druhů zjednodušených nákladů popsaných výše třeba, aby řídicí kontroly a audity potvrdily, že všechny náklady na operaci jsou vykázány pouze jednou. To zahrnuje kontrolu, zda použité metodiky zajišťují, aby žádné výdaje na operaci nemohly být zaúčtovány do více než jednoho druhu zjednodušeného vykazování nákladů, případně do různých kategorií nákladů (dvojí vykazování nákladů, například jako přímé i nepřímé náklady).

Řídicí kontroly a audity by měly rovněž zkontrolovat, zda stejná nákladová položka není vykazována dvakrát, tj. že „základní náklady“ nebo jakékoli jiné skutečné náklady nezahrnují žádnou nákladovou položku, která obvykle spadá pod paušální sazbu. Například náklady na účetnictví kryté paušální sazbou pro nepřímé náklady podle článku 54 nesmí být zahrnuty do jiné kategorie nákladů, jako jsou přímé náklady na externí odborníky, pokud obsahují také náklady na účetnictví, aby se zabránilo riziku dvojího financování.

Neexistence dvojího financování z jiných fondů, programů a nástrojů EU

Neexistenci dvojího financování lze řešit na různých úrovních (programování, výběr nebo provádění); členské státy mohou navrhnout odpovídající opatření (a požádat příjemce o jejich provedení), aby k dvojímu financování nedocházelo. V této kapitole uvedeme příklady opatření k zabránění dvojímu financování na každé z těchto úrovní.

Je třeba, aby dohoda o partnerství obsahovala koordinaci, vymezení a doplňkovost mezi fondy a v příslušných případech i koordinaci mezi národními a regionálními programy.

Příklad č. 1: Jasné vymezení

Dohoda o partnerství popisuje, že v příslušném členském státě bude program X financovat státní silnice, zatímco program Y bude financovat místní komunikace, nebo je zde jasné zeměpisné vymezení.

V případech, kdy dohoda o partnerství neobsahuje jednoznačné vymezení, **je třeba na úrovni členského státu zavést odpovídající opatření, aby se zabránilo dvojímu financování**.

Příklad č. 2: Ověřování ve fázi výběru

Řídicí orgán programu poskytne svůj seznam operací navržených k výběru ostatním řídicím orgánům v témže členském státě a požádá je o porovnání s jejich vlastními seznamy vybraných projektů, aby se zabránilo zjevnému překrývání (např. stejný místní orgán obdrží dotace ze dvou zdrojů na zpevnění stejného úseku břehu řeky).

Příklad č. 3: Tematická ověřování prováděná řídicími orgány

Koordinační orgán v jednom členském státě vytvořil nástroj umělé inteligence, který porovnává seznamy operací z programů, v nichž dochází k překrývání v oblastech financování, a vyhledává podobné příjemce a popis operací. V případě shody upozorní pracovníky příslušných řídicích orgánů, kteří provedou další kontroly, aby se zabránilo dvojímu financování.

Při tematickém přezkumu zaměstnanců najatých v rámci operací financovaných prostřednictvím zjednodušeného vykazování nákladů řídicí orgán zjistil, že tatáž osoba byla ve stejném období zaměstnána na třech různých projektech. U dvou projektů byly náklady na zaměstnance propláceny na základě skutečných nákladů a u jednoho projektu byly náklady na zaměstnance propláceny na základě hodinových sazeb. Po ověření hodin, které byly pro dotčenou osobu vykázaných u prvních dvou projektů, řídicí orgán zjistil, že byla překročena celková povolená pracovní doba podle vnitrostátních předpisů. Z toho vyplývalo, že dotčená osoba na dalším projektu pracovat nemohla, a to ani v případě, že by se úhrada zakládala na hodinových sazbách.

Podle čl. 63 odst. 9 nařízení o společných ustanoveních může operace získat podporu z jednoho či více fondů nebo z jednoho či více programů a z jiných nástrojů Unie, pokud jsou tytéž výdaje vykázány pouze jednou. **Je třeba zajistit a kontrolovat, aby nedocházelo k dvojímu financování, a to i v případě, že úhrada příjemcům probíhá formou zjednodušeného vykazování nákladů.**

Příklad č. 4: Kontroly na úrovni příjemce

Řídicí orgán provádí řídicí kontroly na úrovni příjemce. V rámci operace je využívána 40 % paušální sazba uplatňovaná na přímé náklady na zaměstnance. V rámci kontrol řídicího orgánu týkajících se nákladů na zaměstnance (základní náklady) se ověřuje popis práce dané osoby. V popisu práce je uvedeno, že 100 % činností vykonávaných příslušnými zaměstnanci se týká operací financovaných z EFRR, zatímco ověřená operace je financována prostřednictvím ESF+.

V konečném důsledku je odpovědností členského státu navrhnout a provést nezbytná opatření k zamezení dvojího financování v souladu s čl. 63 odst. 9 nařízení o společných ustanoveních. Audity Komise se zaměří zejména na zajištění toho, aby tato opatření byla zavedena, a pokud tomu tak není, aby byla přijata nápravná opatření.

Vlastní prohlášení příjemců, že nebudou žádat o financování na stejný druh činností z jiných fondů, lze použít, pokud jsou (případ od případu) potvrzena dalšími zdroji informací. Řídicí kontroly a audity mohou zahrnovat vyhledávání ve vnitrostátních nebo evropských databázích a kontroly propagačních opatření, která příjemci přijali na svých internetových stránkách a v místech, kde působí.. V případě pochybností je zapotřebí, aby řídicí a auditní orgány provedly podrobnější kontroly a získaly od příjemců další informace.

Příklad č. 5: Podezření na dvojí financování

Na úrovni jednoho příjemce byly zjištěny dva projekty týkající se vytvoření cyklistického pruhu, přičemž u projektu financovaného z EFRR byl proveden audit operací. Auditoři zjistili, že část cyklistického pruhu byla předložena v rámci projektů jednou pro financování z EFRR a podruhé pro financování z EZFRV. Ověření provedená řídicím orgánem na žádost auditorů potvrdila, že výdaje na značení byly financovány jak z EFRR, tak z EZFRV, což vedlo k dvojímu financování části operace.

6.5 Ověření souladu s pravidly státní podpory v případě použití zjednodušeného vykazování nákladů jako formy úhrady

Při použití zjednodušeného vykazování nákladů za účelem jejich úhrady příjemcům je nutné ověření souladu s pravidly státní podpory a podpory *de minimis*. Pokud je podpora považována za státní podporu, budou řídicí kontroly a audity za účelem ověření souladu s pravidly státní podpory zahrnovat tyto prvky:

— **Způsobilost nákladů, na něž se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů, podle pravidel obecného nařízení o blokových výjimkách a podle pravidel rozhodnutí o službách obecného hospodářského zájmu**

V případě, že se použijí pravidla státní podpory (viz kapitola 5.2), musí být náklady, na něž se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů, způsobilé podle pravidel obecného nařízení o blokových výjimkách nebo podle pravidel rozhodnutí o službách obecného hospodářského zájmu. Za účelem kontroly způsobilosti řídicí orgán a auditní orgán kontrolují, zda kategorie nákladů určené na úrovni metodiky, zveřejněné ve výzvách k předkládání návrhů a uvedené v dokumentu stanovujícím podmínky podpory jsou způsobilé podle pravidel obecného nařízení o blokových výjimkách nebo podle pravidel rozhodnutí o službách obecného hospodářského zájmu.

U operací, které využívají paušální sazby předem definované v nařízeních, se způsobilost nákladů ověří kontrolou dokumentu stanovujícího podmínky podpory, aby se zajistilo, že v rámci operace budou financovány pouze způsobilé kategorie nákladů.

— **Je dodržována maximální intenzita podpory či výše podpory / úroveň vyrovnávacích plateb**

Pokud bylo v souladu s články 53 až 56 nařízení o společných ustanoveních nebo příslušnými ustanoveními nařízení o jednotlivých fondech stanoveno zjednodušené vykazování nákladů, použije se tato částka pro účely kontroly maximální intenzity podpory nebo v případě služeb obecného hospodářského zájmu pro účely kontroly vyrovnávacích plateb. Podobně jako při použití skutečných nákladů podle obecného nařízení o blokových výjimkách nebo rozhodnutí o službách obecného hospodářského zájmu se tak částka ze zjednodušeného vykazování nákladů použije na ověření dodržení maximální intenzity podpory v rámci příslušné kategorie státní podpory nebo na výpočet výše vyrovnávací platby podle pravidel týkajících se služeb obecného hospodářského zájmu.

— **Je dodržován motivační účinek podle článku 6 obecného nařízení o blokových výjimkách**

Řídicí orgán musí předběžně zkontrolovat, zda příjemce dodržuje motivační účinek.

Řídicí orgán i auditní orgán budou muset zkontrolovat, zda příjemce neuzavřel žádný druh smluvního ujednání, kterým by prokázal svou ochotu pokračovat v projektu i bez podpory. Tuto kontrolu by bylo možné provést tak, že by žadatel o podporu musel učinit vlastní prohlášení, že před podáním žádosti neuzavřel pevný právní závazek (zahájení prací podle definice v obecném nařízení o blokových výjimkách). Vlastní prohlášení by mohla být považována za přijatelná pro prokázání motivačního účinku za předpokladu, že existuje účinný kontrolní systém umožňující namátkové kontroly těchto vlastních prohlášení.

6.6 **Případy podvodů a závažných nedostatků**

Veškerá obvinění z podvodu související s operacemi financovanými prostřednictvím zjednodušeného vykazování nákladů budou řešena buď v rámci vnitrostátního systému, nebo v případě, že takové informace obdrží Komise, budou předána úřadu OLAF, vnitrostátním orgánům pro vyšetřování podvodů a případně Úřadu evropského veřejného žalobce a budou řešena stejným způsobem jako obvinění z podvodu v případě, že se zjednodušené vykazování nákladů v rámci programu neprovádí.

Bude třeba vzít v úvahu rozhodnutí příslušného orgánu, jakož i vnitrostátní právní předpisy. Je však třeba připomenout, že pravomocný odsuzující rozsudek, kterým se konkrétní osobě přisuzuje trestní odpovědnost za podvodné jednání spáchané v souvislosti s finančními prostředky Unie, často není k prokázání nesrovnalosti a k provedení finančních oprav nezbytný ([32]).

V případech, kdy podvod ovlivní operace, které jsou propláceny s využitím zjednodušeného vykazování nákladů, budou za nesrovnalost považovány i výdaje vykázané s využitím tohoto zjednodušeného vykazování nákladů.

Pokud existují důkazy nasvědčující závažnému nedostatku, v jehož případě nebyla přijata nápravná opatření, může Komise přerušit nebo pozastavit související platby (články 96 a 97 nařízení o společných ustanoveních). Pokud Komise dojde k závěru, že existuje závažný nedostatek, který ohrožuje podporu z fondů již uhrazenou do programu, provede finanční opravy snížením podpory poskytnuté na program z fondů (článek 104 nařízení o společných ustanoveních).

6.7 **Potenciální chyby nebo nesrovnalosti spojené s používáním zjednodušeného vykazování nákladů**

Ke zjištěním, která by mohla být považována za chyby **na úrovni stanovení metodiky**, patří například:

— metodika použitá pro výpočet zjednodušeného vykazování nákladů nedodržuje regulatorní podmínky (například metoda použitá pro vypracování zjednodušeného vykazování nákladů nebyla přiměřená, spravedlivá a ověřitelná). Například jednotkové náklady na vzdělávací kurz byly stanoveny pouze na základě údajů ze čtyř projektů. Zdroj údajů nebyl jasný a relevance projektů, které byly zvažovány pro získání historických údajů, nebyla prokázána,

— vzorek uvažovaný pro výpočet zjednodušeného vykazování nákladů není reprezentativní. Například jednotkové náklady na platy byly stanoveny na základě údajů o jednotlivých projektech za období šesti měsíců (červenec až prosinec), zatímco v průběhu roku docházelo k výkyvům ve mzdových nákladech. Vzorek nebyl považován za reprezentativní, protože nepokrýval různé výkyvy mzdových nákladů v průběhu roku,

— výsledky metody výpočtu nebyly správně použity pro stanovení zjednodušeného vykazování nákladů. Například v případě jednotkových nákladů na hodinové sazby stanovených na základě nákladů na zaměstnance z předchozího programového období byly výsledky metody výpočtu upraveny indexem, který nesouvisel s vývojem mzdových nákladů,

— do výpočtu pro stanovení zjednodušeného vykazování nákladů jsou zahrnuty nezpůsobilé náklady. Například v případě jednotkových nákladů na hodinovou sazbu stanovených na základě historických údajů bylo do výpočtu zahrnuto nepovinné pojištění zaměstnanců, které nebylo považováno za způsobilý náklad,

— zjednodušené vykazování nákladů bylo stanoveno na základě uplatnění odpovídajících jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb, které se v režimech pro granty financované výhradně členským státem uplatňují na podobný druh operace, avšak vnitrostátní režim nebyl použit jako celek. Například v případě jednotkových nákladů stanovených pro mzdové náklady na základě odměn zaměstnanců pracujících v oblasti veřejného zájmu stanovil vnitrostátní právní předpis pro uplatnění jednotkových nákladů podmínky týkající se úrovně služebního zařazení (minimální počet let praxe). Tyto podmínky nebyly do metodiky jednotkových nákladů zahrnuty.

([32]) Existence nesrovnalosti předpokládá kombinaci tří prvků, a to zaprvé existenci porušení platného práva, zadruhé skutečnost, že toto porušení je důsledkem jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, a zatřetí existenci skutečné nebo potenciální škody způsobené rozpočtu Evropské unie. Úmyslnou nebo nedbalostní povahu jednání nelze považovat za nezbytnou k tomu, aby bylo možné konstatovat nesrovnalost ve smyslu tohoto ustanovení (rozsudek Soudního dvora ze dne 1. října 2020, Elme Messer, C-743/18, EU:C:2020:767, zejména bod 62).

Mezi zjištění, která lze považovat za chyby nebo nesrovnalosti **na úrovni uplatnění metodiky**, patří následující:

— příjemce neuplatnil zjednodušené vykazování nákladů stanovené řídicím orgánem k vykazování nákladů,

— zjednodušené vykazování nákladů je uplatňováno zpětně: například metodika pro stanovení paušální sazby byla změněna a paušální sazba se u nově vybraných projektů zvýšila z 2 % na 3 %. Nová paušální sazba ve výši 3 % však byla použita na úhradu výdajů na již vybrané operace,

— dvojí vykazování téže nákladové položky: jako „základních“ nákladů (vypočtených na základě zásady skutečných nákladů, jednorázové částky nebo jednotkových nákladů) a jako způsobilých nákladů krytých paušální sazbou. Pokud jsou náklady, na které se vztahuje paušální sazba, vykázány také jako skutečné náklady, považuje se částka vykázaná jako skutečné náklady za nezpůsobilou,

— sníží-li se v případě jednorázových částek „základní náklady“ bez odpovídajícího snížení „vypočtených“ způsobilých nákladů (zahrnutých do paušální sazby). Pokud je při řídicí kontrole nebo auditu zjištěna nesrovnalost v kategoriích způsobilých nákladů, na něž je uplatněna paušální sazba, bude třeba snížit také celkovou úhradu na základě paušální sazby,

— v případě úhrady jednorázovou částkou neexistence podkladů k odůvodnění výstupů, nebo pouze částečně zdůvodněné výstupy, které jsou však uhrazeny v plné výši,

— jednorázová částka odpovídající konkrétnímu výstupu byla vykázána Komisi, ale po auditu se výstup nepovažuje za splněný. Bude-li výstup dosažen později, lze odpovídající částku vykázat v tom okamžiku,

— veškeré nesrovnalosti týkající se metodik zjednodušeného vykazování nákladů a jejich uplatňování musí být napraveny.

Příklad č. 1: EFRR

Obec obdrží grant na výstavbu silnice s maximálními způsobilými náklady ve výši 1 000 000 EUR.

Žádost o platbu pro projekt:

Projekt č. 1: stavební práce (zadání veřejné zakázky)	**700 000 EUR**
Projekt č. 2: ostatní náklady:	**300 000 EUR**
Přímé náklady na zaměstnance (první typ)	*50 000 EUR*
Ostatní přímé náklady (třetí typ)	*242 500 EUR*
Nepřímé náklady (druhý typ)	*Přímé náklady na zaměstnance x 15 % = 7 500 EUR*
Vykázané náklady celkem	**1 000 000 EUR**

Řídicí orgán ověří výdaje vykázané příjemcem. Ve vykázaných přímých nákladech na zaměstnance jsou zjištěny nezpůsobilé výdaje.

Schválená žádost o platbu:

Projekt č. 1: stavební práce (zadání veřejné zakázky)	**700 000 EUR**
Projekt č. 2: ostatní náklady:	**288 500 EUR**
Přímé náklady na zaměstnance (první typ)	*40 000 EUR*
Ostatní přímé náklady (třetí typ)	*242 500 EUR*

Nepřímé náklady (druhý typ)	*Přímé náklady na zaměstnance x 15 %* = **6 000 EUR**
Celkové způsobilé náklady po poměrném odpočtu:	**988 500 EUR**

Příklad č. 2: ESF+

Na každou školenou osobu, která dokončí vzdělávání, jsou vyplaceny jednotkové náklady ve výši 5 000 EUR.

Vzdělávání je zahájeno v lednu, skončí v červnu a předpokládá se, že se ho zúčastní 20 osob. Předpokládané způsobilé výdaje činí 20 x 5 000 EUR = 100 000 EUR. Každý měsíc zašle poskytovatel vzdělávání fakturu, která odpovídá 10 % grantu: 10 000 EUR na konci ledna, 10 000 EUR na konci února atd.

Jelikož však žádná školená osoba nedokončila vzdělávání před koncem června, nemohou být tyto platby vykázány Komisi. Až poté, co se prokáže, že některé osoby vzdělávání dokončily, může být příslušný výdaj vykázán Komisi: pokud například vzdělávání dokončilo 15 osob, pak lze Komisi vykázat částku ve výši 15 x 5 000 EUR = 75 000 EUR.

PŘÍLOHA 1

Příklady zjednodušeného vykazování nákladů

Tato příloha uvádí příklad grantu pro příjemce, který chce **uspořádat seminář pro 50 účastníků**, na němž mají být představeny nové nástroje provádění. Zaměstnanci stráví určitou dobu plánováním a organizováním akce, jsou pronajaty prostory, někteří přednášející přijedou ze zahraničí a záznam ze semináře musí být zveřejněn. Existují rovněž nepřímé náklady související se zaměstnanci (náklady na účetnictví, ředitel atd.) a náklady na elektřinu, telefon, IT podporu atd.

Podle čl. 53 odst. 3 písm. b) nařízení o společných ustanoveních je zjednodušené vykazování nákladů sestaveno na základě návrhu rozpočtu.

Níže je uveden návrh rozpočtu; jeho forma bude u všech možností a variant zachována, aby byly rozdíly lépe patrné:

Celkové přímé náklady	*135 000*		*Celkové nepřímé náklady*	*15 000*
Přímé náklady na zaměstnance	90 000		Nepřímé náklady na zaměstnance	12 000
Náklady na prostory	12 000		Náklady na elektřinu, telefon atd.	3 000
Náklady na cestování	15 000			
Strava	3 000			
Informování/publicita	15 000			

Níže jsou popsány různé způsoby řešení projektu v závislosti na zvoleném způsobu zjednodušeného vykazování nákladů.

Možnost č. 1: Jednotkové náklady (čl. 53 odst. 1 písm. b) nařízení o společných ustanoveních)

Zásada: veškeré způsobilé výdaje nebo jejich část se vypočítají na základě vyčíslených vstupů, výstupů nebo výsledků, které se vynásobí jednotkovými náklady, jež jsou stanoveny předem.

V případě semináře lze stanovit jednotkové náklady ve výši 3 000 EUR na osobu, která se zúčastní semináře (na základě čl. 53 odst. 3 písm. b) nařízení o společných ustanoveních).

Náklady na tuto operaci by činily:

Maximální počet osob účastnících se semináře = 50

Jednotkové náklady / osoba účastnící se semináře = 3 000 EUR

Celkové způsobilé náklady = 50 x 3 000 EUR = 150 000 EUR

Pokud se semináře zúčastní 48 osob, způsobilé náklady budou činit: 48 x 3 000 EUR = 144 000 EUR

Auditní stopa pro výdaje proplacené na základě metodiky zjednodušeného vykazování nákladů:

— je nutno zdokumentovat a uchovávat metodiku použitou ke stanovení hodnoty jednotkových nákladů,

— v dokumentu stanovujícím podmínky podpory operace musí být jednoznačně uvedeny jednorázové náklady a faktory vedoucí k platbě,

— doklad o účasti na semináři (prezenční listiny).

Pozn.: V tomto příkladu není nutno ověřovat způsobilost účastníků. Pokud však musí cíloví účastníci splňovat určitý profil, je nutné jejich způsobilost ověřit.

Úplná auditní stopa musí být v souladu s přílohou XIII nařízení o společných ustanoveních.

Možnost č. 2: Jednorázové částky (čl. 53 odst. 1 písm. c) nařízení o společných ustanoveních)

Zásada: veškeré způsobilé výdaje nebo jejich část jsou uhrazeny na základě jedné předem stanovené částky v souladu s předem stanovenými podmínkami dohody ohledně činností a/nebo výstupů (odpovídajících 1 jednotce). Grant je vyplacen, pokud jsou předem stanovené podmínky dohody ohledně činností a/nebo výstupů splněny.

Na *organizaci semináře*, který má představit nové nástroje provádění, může být stanovena jednorázová částka ve výši 150 000 EUR (bez ohledu na počet účastníků), přičemž tato částka je vypočítána podle čl. 53 odst. 3 písm. b) nařízení o společných ustanoveních.

Úhrada operací by činila:

Cíl jednorázové částky = organizace semináře za účelem představení nových nástrojů provádění

Celkové způsobilé náklady = 150 000 EUR

Bude-li seminář zorganizován a budou-li představeny nové nástroje provádění, je jednorázová částka ve výši 150 000 EUR způsobilá. Pokud se seminář neuskuteční nebo pokud nebudou představeny nové nástroje provádění, nejsou vyplaceny žádné prostředky.

Auditní stopa pro výdaje proplacené na základě metodiky zjednodušeného vykazování nákladů:

— je nutno zdokumentovat a uchovávat metodiku použitou ke stanovení hodnoty jednorázové částky,

— v dokumentu stanovujícím podmínky podpory musí být jednoznačně uvedeny jednorázové částky a faktory vedoucí k platbě,

— je zapotřebí doklad o uspořádání semináře a o jeho obsahu (novinové články, pozvánka a program, fotografie atd.).

Úplná auditní stopa musí být v souladu s přílohou XIII nařízení o společných ustanoveních.

Možnost č. 3: Paušální financování (čl. 53 odst. 1 písm. d) nařízení o společných ustanoveních)

Pozn.: částky vyplývající z výpočtů jsou zaokrouhleny.

Obecná zásada: Zvláštní kategorie způsobilých nákladů, které jsou předem jednoznačně stanoveny, se vypočítají s použitím předem stanovené procentní sazby na jednu či několik jiných kategorií způsobilých nákladů.

Při srovnání systémů paušálního financování se vždy porovnávají všechny níže uvedené prvky metody, a nikoli pouze paušální sazby:

— kategorie způsobilých nákladů, na něž bude paušální sazba použita („základ“),

— samotná paušální sazba,

— kategorie způsobilých nákladů vypočtené pomocí paušální sazby,

— v příslušných případech kategorie způsobilých nákladů, na něž se paušální sazba nepoužije a které nejsou vypočteny pomocí této sazby.

Varianta č. 1: Obecné pravidlo „paušálního financování“

Členský stát použije čl. 53 odst. 3 písm. b) nařízení o společných ustanoveních ke stanovení paušální sazby ve výši 47 %, která se použije na všechny náklady na zaměstnance (přímé i nepřímé) k výpočtu ostatních nákladů na operaci:

Kategorie způsobilých nákladů, na něž se má použít paušální sazba k výpočtu částek ostatních způsobilých nákladů (první typ)	Náklady na zaměstnance = 90 000 + 12 000 = 102 000 EUR

Samotná paušální sazba	47 %
*Ostatní kategorie způsobilých nákladů, které budou **vypočítány** pomocí paušální sazby (druhý typ)*	Ostatní náklady = 47 % nákladů na zaměstnance = 47 % x 102 000 = 47 940 EUR
Ostatní kategorie způsobilých nákladů, na něž se paušální sazba nepoužije a které nejsou vypočteny pomocí této sazby (třetí typ)	Není relevantní

=> Celkové způsobilé náklady = 102 000 + 47 940 = 149 940 EUR.

Úhrada výdajů má tuto podobu:

Náklady na zaměstnance (první typ):	102 000		Ostatní náklady (druhý typ) = 47 % nákladů na zaměstnance	47 940
Přímé náklady na zaměstnance	90 000		*(vypočteno)*	
Nepřímé náklady na zaměstnance	12 000		Celkové způsobilé náklady	149 940

(Obvykle založeno na skutečných nákladech)

Auditní stopa pro výdaje proplacené na základě zjednodušeného vykazování nákladů:

Kategorie způsobilých nákladů, na něž se má použít paušální sazba k výpočtu částek ostatních způsobilých nákladů	Přímé náklady = — jednoznačná definice nákladů na zaměstnance, — doklad o těchto nákladech (výplatní pásky, případně pracovní výkazy atd.)
Paušální sazba	— Je nutno zdokumentovat a uchovávat metodiku použitou pro stanovení hodnoty paušální sazby, včetně důkazu o nutnosti pokrytí všech dotčených kategorií nákladů, — dokument stanovující podmínky podpory operace, v němž je uvedena paušální sazba.

Varianta č. 2: Paušální financování nepřímých nákladů

Členský stát navrhuje systém paušální sazby, kdy se na způsobilé přímé náklady použije paušální sazba ve výši 11,1 % podle čl. 53 odst. 3 písm. b) nařízení o společných ustanoveních.:

Kategorie způsobilých nákladů, na něž se má použít paušální sazba k výpočtu částek způsobilých nepřímých nákladů (první typ)	Způsobilé přímé náklady = 135 000 EUR
Paušální sazba	11,1 %
*Kategorie způsobilých nákladů, které budou **vypočítány** pomocí paušální sazby (druhý typ)*	Nepřímé náklady (vypočtené) = 11,1 % způsobilých přímých nákladů = 11,1 % x 135 000 = 14 985 EUR
Kategorie způsobilých nákladů, na něž se paušální sazba nepoužije a které nejsou vypočteny pomocí této sazby (třetí typ)	Není relevantní, neboť žádné další způsobilé náklady neexistují.

=> Celkové způsobilé náklady = 135 000 + 14 500 = 149 500 EUR

Úhrada má tuto podobu:

Přímé náklady (první typ)	*135 000*
Přímé náklady na zaměstnance	90 000
Náklady na prostory	12 000
Náklady na cestování	15 000
Strava	3 000
Informování/publicita	15 000

(Obvykle založeno na skutečných nákladech)

Nepřímé náklady (druhý typ) = 11,1 % přímých nákladů	14 985

(vypočteno)

Celkové způsobilé náklady	149 985

Auditní stopa:

Kategorie způsobilých nákladů, na něž se má použít paušální sazba k výpočtu způsobilých částek	Přímé náklady = — jednoznačná definice přímých nákladů, — doklad o těchto nákladech (výplatní pásky, případně pracovní výkazy, doklad o publicitě a faktura, jízdenky atd.)
Paušální sazba	— Je nutno zdokumentovat a uchovávat metodiku použitou ke stanovení hodnoty paušální sazby, — dokument stanovující podmínky podpory operace, v němž je uvedena paušální sazba.

PŘÍLOHA 2

Jak vyplnit dodatek 1 příloh V a VI nařízení o společných ustanoveních

Příspěvek Unie na základě jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb

Šablona pro předkládání údajů k posouzení Komise (článek 94)

Datum předložení návrhu	15. května 2024

Tento dodatek se nevyžaduje, pokud se použije zjednodušené vykazování nákladů na úrovni EU stanovené aktem v přenesené pravomoci podle čl. 94 odst. 4 nařízení o společných ustanoveních.

A. **Shrnutí hlavních prvků**

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kategorie regionu	Odhadovaný podíl celkového finančního přídělu v rámci priority, na niž bude uplatněno zjednodušené vykazování nákladů, v %	Druh(y) dotyčné operace		Ukazatel aktivující úhradu		Měrná jednotka pro ukazatel aktivující úhradu	Typ zjednodušeného vykazování nákladů (jednotkové náklady, jednorázové částky nebo paušální sazby)	Částka (v EUR) nebo procentní podíl (v případě paušálních sazeb) u zjednodušeného vykazování nákladů
					Kód1 ([1])	Popis	Kód2 ([2])	Popis			
2	EFRR	RSO2.2	Méně rozvinuté	0,15 %	053. Inteligentní energetické systémy (včetně inteligentních sítí a systémů IKT) a související skladování	Zařízení pro skladování energie		Kapacita instalovaného zařízení pro skladování energie	kWh	Jednotkové náklady	100 EUR = jednotkové náklady na kWh lithium-železo-fosfátového zařízení pro skladování energie 70 EUR = jednotkové náklady na kWh lithium-iontového zařízení pro skladování energie
2	FS	RSO2.2		0,10 %	053. Inteligentní energetické systémy (včetně inteligentních sítí a systémů IKT) a související skladování	Zařízení pro skladování energie		Kapacita instalovaného zařízení pro skladování energie	kWh	Jednotkové náklady	100 EUR = jednotkové náklady na kWh lithium-železo-fosfátového zařízení pro skladování energie 70 EUR = jednotkové náklady na kWh lithium-iontového zařízení pro skladování energie

([1]) Jedná se o kód pro dimenzi oblasti intervence v tabulce 1 přílohy I nařízení o společných ustanoveních (nebo kód v příloze VI nařízení o AMIF, NSHV a ISF).
([2]) Jedná se o případný kód společného ukazatele.

A – Shrnutí hlavních prvků
Tabulka v části A dodatku 1 přílohy V nebo přílohy VI nařízení o společných ustanoveních shrnuje informace uvedené v části B pro každé zjednodušené vykazování nákladů. V SFC část A dodatku 1 automaticky převezme informace z části B a vytvoří souhrnnou tabulku rozčleněnou podle priority, fondu, kategorie regionu, specifického cíle, druhu operace a ukazatele aktivujícího úhradu. Počet řádků v tabulce A bude proto záviset na zvláštnostech režimu (režimů) zjednodušeného vykazování údajů uvedených v dodatku 1. V SFC jsou čtyři pole, která je třeba ručně zavést do části A, tj.: — Odhadovaný podíl celkového finančního přídělu v rámci priority, na niž bude uplatněno zjednodušené vykazování nákladů: Informace, které je třeba poskytnout, jsou na úrovni jednotlivých řádků části A (viz výše, kterým by mohly jednotlivé řádky odpovídat). Pokud je v rámci prioritní osy více řádků pro stejné zjednodušené vykazování nákladů, pak se součet všech těchto řádků musí rovnat odhadovanému podílu celkového finančního přídělu v rámci priority, na kterou bude zjednodušené vykazování nákladů uplatněno. — Kód druhu (druhů) dotyčné operace: Vyberte kód(y) oblasti (oblastí) intervence, na kterou (na které) se bude vztahovat zjednodušené vykazování nákladů. Výběr se provádí ze seznamu kódů druhů operací v příloze I nařízení o společných ustanoveních, který obsahuje všechny kódy oblastí intervence (a jejich popis) platné pro daný specifický cíl a fond a vybrané v tabulce 4 pro danou prioritu, fond, kategorii regionu a specifický cíl. Pro AMIF, NSHV a ISF se výběr provádí ze seznamu kódů oblastí intervence v příloze VI nařízení o AMIF, NSHV a ISF. Pokud se režim zjednodušeného vykazování nákladů vztahuje na všechny / velký počet typů intervencí v programu, vyberte v části A jeden typ intervence (pokud možno ten, který je pro režim zjednodušeného vykazování nákladů nejrelevantnější) a v části B (v popisu operací) uveďte všechny ostatní typy intervencí, na které se režim zjednodušeného vykazování nákladů vztahuje. — Kód ukazatele aktivujícího úhradu: Toto pole je povinné, pokud zjednodušené vykazování nákladů používá společné ukazatele. Ukazatel je třeba vybrat z rozbalovacího seznamu, který obsahuje všechny běžné kódy ukazatelů (a jejich popis), výstupů a výsledků, které již byly použity v tabulkách 2 a 3, pro kombinaci Priorita, Fond, Kategorie regionu, Specifický cíl. Pole by mělo zůstat prázdné v případě, že zjednodušené vykazování nákladů používá ukazatele specifické pro daný program. — Zjednodušené vykazování nákladů není použitelné: Je možné, že jeden specifický cíl pokrývá více priorit a/nebo fondů a/nebo kategorií regionů, ale některých z těchto priorit a/nebo fondů a/nebo kategorií regionů se navrhovaný režim zjednodušeného vykazování nákladů v dodatku 1 netýká. V části A dodatku 1 se však vytvoří samostatné řádky pro každou prioritu, fond a kategorii regionu, na kterou se vztahuje daný specifický cíl (tj. i pro ty, které nejsou součástí režimu zjednodušeného vykazování nákladů). V takovém případě zaškrtněte políčko ve sloupci Zjednodušené vykazování nákladů je nepoužitelné pro ty priority, fondy a kategorie regionů, na které se režim zjednodušeného vykazování nákladů nevztahuje.

B.– Podrobnosti podle druhu operace (nutno vyplnit u každého druhu operace)		
Otázka	Zjištění	Příklad
1. Popis druhu operace včetně harmonogramu provádění	Operace by měly být jasně popsány a měly by obsahovat všechny prvky, tj. způsobilé činnosti, příjemce, očekávané výstupy, dobu trvání, jakož i příspěvek operace k dosažení cílů programu. Měl by být rovněž uveden časový harmonogram provádění, tj. předpokládané datum zahájení výběru operací a předpokládané konečné datum jejich dokončení. Kromě toho by měly být uvedeny příslušné informace, které prokazují, že operace nejsou fyzicky dokončeny / úplně provedeny.	**EFRR** Podpora instalace individuálních zařízení pro skladování energie pro spotřebitele (domácnosti), kteří hodlají vyrábět elektřinu pro potřeby domácnosti. Provádění těchto činností povzbudí domácnosti, aby přijaly řešení pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. Předpokládá se, že podpora bude poskytována domácnostem vlastnícím obytnou budovu s jedním bytem nebo zahradní stavbu (zahradní domek), které jsou zapsány v národním registru nemovitostí, pokud ke dni podání žádosti o úhradu instalovaly nebo mají v úmyslu instalovat solární nebo větrnou elektrárnu.

	Informace by měly být v souladu s částí A – Druh(y) dotyčných operací. V případě potřeby nezapomeňte uvést všechny oblasti intervencí v programu, na které se vztahuje režim zjednodušeného vykazování nákladů (viz vysvětlivky výše v části A – Kód druhu(druhů) dotyčných operací).	Operace přispěje k dosažení cílů v rámci SC 2 priority 2 programu 2021–2027 na období 2021–2027 – opatření „Podpora výroby elektřiny z OZE a zavádění řešení pro skladování energie v domácnostech“. Předpokládané datum zahájení a ukončení výběru této akce je 3. čtvrtletí 2024 až 2. čtvrtletí 2028.
2. Specifické cíle	Specifický cíl by měl být v souladu s druhem (druhy) dotyčných operací.	**EFRR** RSO2.2
3. Ukazatel aktivující úhradu	Ukazatel by měl být relevantní pro daný druh operací a měl by být jasný, měřitelný a jednoznačný. Ukazatele mohou být: — založeny na druhu nákladů: formulovány z hlediska kategorií nákladů, na které se zjednodušené vykazování nákladů vztahuje, — založeny na procesu: ukazatele formulované v jednotkách vstupů, — založeny na výsledku (nebo na výstupech): ukazatele formulované z hlediska výsledků/výstupů/plnění dosažených v rámci operace. Pozn.: Kdykoli je to možné, doporučuje se nastavit „zastřešující“ ukazatele, aby se předešlo přílišnému počtu používaných ukazatelů. Příklad: místo nastavení tří různých ukazatelů – výkon instalovaných čerpadel vzduch-voda, výkon instalovaných plynových tepelných čerpadel, výkon čerpadel voda-voda – můžete nastavit pouze jeden ukazatel – výkon zařízení vyrábějících teplo v domácnostech – a definovat tři různé hodnoty pro každé zařízení.	**EFRR** — kapacita instalovaného zařízení pro skladování energie, — obydlí (sociální bydlení) se sníženou energetickou náročností, — provedená digitální diagnostika malých a středních podniků, — vydané a schválené konzultační zprávy, — účast malých a středních podniků na mezinárodních veletrzích, — vyškolení zaměstnanci malých a středních podniků, kteří získají osvědčení o absolvování. **ESF+** — odpracované hodiny školitelů, — sledované/dokončené hodiny školených osob, — osoba zapojená do služeb zaměstnanosti, která najde práci, — student, který úspěšně dokončil vzdělávací kurz. **Všechny fondy** — přímé náklady na zaměstnance pro výpočet nepřímých nákladů nebo všech ostatních způsobilých nákladů na operaci (např. cestovné, ubytování atd.)
4. Měrná jednotka pro ukazatel aktivující úhradu	Měrná jednotka by měla odpovídat ukazateli a být relevantní pro daný druh operací.	**EFRR:** — kilowatthodina (kWh), — počet (obydlí, konzultačních zpráv / poradenství malým a středním podnikům, zaměstnanců atd.) **ESF+** — počet (hodin, školených osob, osob atd.)
5. Standardní stupnice jednotkových nákladů, jednorázová částka nebo paušální sazba	Měly by odpovídat druhu vypracovaného zjednodušeného vykazování nákladů.	**EFRR:** Jednotkové náklady **ESF+** Jednotkové náklady
6. Částka na jednotku měření nebo procentní podíl (v případě paušálních sazeb) zjednodušeného vykazování nákladů	Měla by být uvedena jednotlivá částka (částky) nebo paušální sazba zjednodušeného vykazování nákladů. Poznámka: V případě „zastřešujících“ ukazatelů by pole mělo obsahovat částku (částky) pro každý druh jednotlivých výstupů, na které se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů.	**EFRR:** 100 EUR = jednotkové náklady na kWh lithium-železo-fosfátového zařízení pro skladování energie 70 EUR = jednotkové náklady na kWh lithium-iontového zařízení pro skladování energie

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7467/oj
Úř. věst. C, 20.12.2024

7. Kategorie nákladů pokryté jednotkovými náklady, jednorázovou částkou nebo paušální sazbou	Uveďte jednoznačný popis kategorií nákladů, na které se vztahuje zjednodušené vykazování nákladů, aby se zajistilo, že nedojde k dvojímu financování nákladů (zejména v případě kombinace zjednodušeného vykazování nákladů).	**EFRR:** Jednotkové náklady se budou vztahovat na tyto kategorie nákladů: náklady na nákup zařízení pro skladování energie, nákup nezbytného příslušenství pro instalaci zařízení pro skladování energie (nabíječka / hybridní střídač atd.), náklady na instalaci zařízení.
8. Pokrývají tyto kategorie nákladů všechny způsobilé výdaje na operaci? (A/N)	Toto je pole Ano/Ne Pokud nejsou všechny náklady hrazeny prostřednictvím zjednodušeného vykazování nákladů, popište v poli 7, které kategorie nákladů jsou požadovány nad rámec nákladů hrazených prostřednictvím zjednodušeného vykazování nákladů.	**EFRR:** Ano
9. Metoda úprav(y)	Uveďte četnost, termín a časový rámec úpravy (úprav) a jednoznačný odkaz na konkrétní ukazatel. Vysvětlete zdroje, ze kterých úprava vychází (vnitrostátní právní předpisy nebo jiné, včetně případného odkazu na internetové stránky, kde je tento ukazatel zveřejněn), a kdy se začíná upravená částka používat.	**EFRR:** Jednotkové náklady se aktualizují jednou ročně před koncem prvního čtvrtletí roku N, a to za těchto podmínek: — s přihlédnutím ke změně sazby DPH stanovené v zákoně o DPH, — v souladu se změnami indexu spotřebitelských cen (CPI), který zveřejňuje národní statistický úřad. Procento zvýšení/snížení se vypočítá s ohledem na změnu indexu v období mezi posledním měsícem úpravy jednotkových nákladů a měsícem revize. Přepočtené jednotkové náklady se uplatní na operace v rámci výzev vyhlášených po úpravě.
10. Ověření dosažení jednotek — uveďte, jaký dokument (dokumenty) či systém se použijí k ověření dosažení realizovaných jednotek, — popište, co bude během řídicích kontrol kontrolováno, a kým, — popište, jaká opatření budou přijata za účelem shromažďování a uchovávání příslušných údajů/ dokumentů.	Jasně popište dokument(y)/systém(y) použité k ověření; subjekt(y), které mají provést řídicí kontroly, a dokumenty, které mají při řídicích kontrolách zkontrolovat, opatření ke shromažďování a uchovávání příslušných údajů.	**EFRR:** Pro získání platby na základě jednotkových nákladů budou shromažďovány tyto podklady: — doklad o pořízení a instalaci zařízení a jeho převzetí (předání–převzetí zařízení; prohlášení dodavatele o kvalitě provedených prací v souladu s požadavky právních předpisů upravujících instalaci zařízení pro skladování energie), — technické údaje o zařízení (instalační pas a/nebo technická specifikace), v nichž musí být uveden typ zakoupeného zařízení (lithium-železo-fosfátové nebo lithium-iontové) a kapacita. Řídicí orgán provede řídicí kontrolu v souladu se zavedenými postupy. Příslušné dokumenty budou uchovávány v souladu s popisem systému řízení a kontroly a budou k dispozici v elektronickém monitorovacím systému programu.

11. Možné nevhodné pobídky, zmírňující opatření a odhadovaná úroveň rizika (vysoká/střední/nízká)	Vysvětlete, jak může použití zjednodušeného vykazování nákladů negativně ovlivnit provádění operací (ve srovnání s použitím skutečných nákladů), a to uvedením úrovně rizika (nízká/střední/vysoká) a plánovaných zmírňujících opatření. V případě kombinace zjednodušeného vykazování nákladů vždy existuje riziko dvojího financování – popište opatření ke zmírnění tohoto rizika.	**EFRR:** Na trhu se mohou objevit nová technologická řešení, která povedou k výrazným změnám v nákladech na zařízení pro skladování energie nebo k potřebě kombinovat několik technologií, což si vyžádá revizi sazeb. Úroveň rizika: Střední Zmírňující opatření: Pro výpočet jednotkových nákladů na nová technologická řešení bude proveden nový průzkum tržních cen. Metodika bude předložena ke schválení Evropské komisi prostřednictvím změny programu.
12. Celková částka (na vnitrostátní úrovni a úrovni EU), kterou má na tomto základě uhradit Komise	Měla by být v souladu s částí A – Odhadovaný podíl celkového finančního přídělu v rámci priority, na niž bude uplatněno zjednodušené vykazování nákladů v %. Zde by však měla být uvedena celková částka, která má být vynaložena na zjednodušené vykazování nákladů.	5 000 000 EUR

C. – Výpočet standardní stupnice jednotkových nákladů, jednorázových částek nebo paušálních sazeb		
Obecné poznámky: Vzhledem k omezenému počtu znaků v SFC by poskytnuté informace měly být stručným shrnutím podrobnějších informací, které jsou obsaženy v hodnocení auditního orgánu. Pokud to považujete za nutné, můžete do systému nahrát další podklady prostřednictvím sekce Obecné -> Dokumenty.		
Otázka	Zjištění	Příklad
1. Zdroj údajů použitých pro výpočet standardní stupnice jednotkových nákladů, jednorázových částek nebo paušálních sazeb (kdo údaje vytvořil, sbíral a zaznamenával; kde jsou údaje uchovávány; termíny; validace atd.).	Popište zdroje údajů (jsou použita všechna data nebo vzorek?) s jasným uvedením časového rámce údajů. Pokud některé projekty nebyly do analýzy zahrnuty, zdůvodněte proč. Uveďte plný výčet kategorií nákladů použitých pro výpočet zjednodušeného vykazování nákladů. Popište opatření k zajištění aktuálnosti použitých údajů. V případě použití jiných objektivních údajů nebo odborného posudku se ujistěte, že jsou k dispozici údaje, jež prokazují, že váš výpočet je konzistentní, úplný atd.	Příklad č. 1: Řídicí orgán provedl v období od dubna do června 2022 průzkum tržních cen prostřednictvím rozhovorů s dodavateli nových technologických řešení pro zařízení na skladování energie. Seznam dodavatelů vychází z informací o právnických osobách a jejich činnostech získaných z národní databáze, která je veřejně dostupná na internetových stránkách. Databáze je k dispozici v příloze a je zaznamenána v informačním systému řídicího orgánu. Příklad č. 2: Jednotkové náklady byly vypočteny na základě historických údajů programu. Řídicí orgán vybral všechny operace financované v programovém období 2014–2020 související s energetickou účinností. Údaje jsou uchovávány v informačním systému řídicího orgánu a byly validovány prostřednictvím řídicích kontrol a auditů.

2. Upřesněte, proč jsou navrhovaná metoda a výpočet na základě čl. 94 odst. 2 relevantní pro daný druh operace.	Odráží navrhované zjednodušené vykazování nákladů realitu? Proč je nezbytné? Jaké zjednodušení přináší a koho se týká? Proč je použita konkrétní metoda výpočtu? Používá se průměr (nebo střední hodnota, medián)? Proč je použit konkrétní vzorek (je-li to relevantní)?	Příklad č. 1: Tato metodika je pro daný druh akce vhodná, neboť studie byla provedena na základě analýzy tržních cen; byly rovněž přezkoumány vnitrostátní právní předpisy týkající se problematiky šetření. Pro výpočet jednotkových nákladů lze použít pouze metodu analýzy tržních cen, protože zařízení pro skladování energie jsou na trhu nová, jejich nákup nebyl před zahájením šetření financován z rozpočtu EU ani ze státního rozpočtu, a proto nejsou k dispozici historické údaje. Na žádost odpovědělo 80 % všech dodavatelů. Příklad č. 2: Operace financované v programovém období 2014–2020, které jsou zdrojem výpočtů, jsou homogenní povahy. Metodika vychází ze skutečných nákladů ověřených řídicím orgánem; tyto skutečné náklady poskytují objektivně měřitelné výsledky. Stejný druh operací bude financován i v programovém období 2021–2027. Provádění těchto operací na základě skutečně vynaložených nákladů představuje pro příjemce a celý řídicí řetězec mimořádně velkou administrativní zátěž. Úhrada nákladů příjemcům pomocí zjednodušeného vykazování nákladů tuto zátěž výrazně snižuje.
3. Uveďte, jak byly výpočty provedeny, zejména včetně veškerých předpokladů ohledně kvality nebo kvantity. V příslušných případech by měly být použity průkazné statistické údaje a ukazatele, jež by měly být na vyžádání poskytnuty ve formátu, který může Komise použít.	Popište postupný výpočet a způsob, jakým jste dospěli k částce / procentuálnímu podílu (v případě paušálního financování). V případě výběru vzorku vysvětlete, jak a proč. V případě vyloučených údajů (odlehlých hodnot) vysvětlete své důvody. Vyhněte se zaokrouhlování nahoru, protože by mohlo hrozit, že bude výše zjednodušeného vykazování nákladů nadsazená. Rozumným přístupem by mohlo být zaokrouhlení směrem dolů.	Příklad č. 1: Byl analyzován právní rámec upravující podmínky pro zařízení pro skladování energie v členském státě. Na základě této analýzy byly stanoveny minimální technické požadavky. Dodavatelům zjištěným v národní databázi byl rozeslán dotazník. Odpovědělo na něj 80 % dodavatelů. Po získání výsledků průzkumu bylo rozhodnuto při výpočtu průměrných cen rozlišovat mezi zařízeními pro skladování energie a jejich technologiemi, protože mezi těmito různými technologiemi byly zjištěny značné cenové rozdíly. Byly vybrány nejpoužívanější technologie a jednotkové náklady byly vypočteny jako průměr cen získaných v průzkumu. Výpočet je k dispozici v příloze 2 a je uložen v informačním systému řídicího orgánu. Statistická funkce x zkontrolovala, zda se v datech nevyskytují odlehlé hodnoty, a žádné částky nebyly vyloučeny. Příklad č. 2: Na základě historických údajů bylo rozhodnuto rozlišovat mezi energetickou renovací individuálního bydlení a kolektivního bydlení. Jednotkové náklady byly vypočteny jako průměr nákladů na energetickou renovaci individuálního a kolektivního bydlení. Výpočet je k dispozici v příloze 1 a je uložen v informačním systému řídicího orgánu.

4. Vysvětlete, jak jste zajistili, aby do výpočtu standardní stupnice jednotkových nákladů, jednorázové částky nebo paušální sazby byly zahrnuty pouze způsobilé výdaje.	Jde o spolehlivost dat. Očekává se, že vysvětlíte, proč jsou použité údaje smysluplné. Např. u historických údajů o programech, že byly ověřeny prostřednictvím řídicích kontrol a že případná zjištění auditu byla napravena, nebo v případě národních statistik, že základ údajů nezahrnuje nic, co není považováno za způsobilé.	Příklad č. 1: Výpočet jednotkových nákladů zahrnuje pouze relevantní údaje pro analýzu: — při sestavení seznamu dodavatelů byly vyřazeny některé podniky, které uvedly, že neposkytují konkrétní služby, nebo nemohly předložit odpovědi na dotazník, — byly zváženy minimální technické požadavky na zařízení pro skladování energie obsažené ve vnitrostátních právních předpisech, — hypotézy studie byly ověřeny statistickým programem. Výpočet jednotkových nákladů vychází z výsledků korelační analýzy. Příklad č. 2: Pro výpočty byly použity pouze operace související s renovací v oblasti energetické účinnosti. Následující operace týkající se renovací, jež nesouvisely s energetickou účinností, byly vyloučeny: (seznam operací). V rámci financovaných operací byly ověřeny kategorie nákladů a do výpočtu byly zahrnuty pouze náklady hrazené s použitím zjednodušeného vykazování nákladů. Všechny kategorie nákladů použité pro výpočet jednotkových nákladů byly zkontrolovány a schváleny řídicím orgánem a auditním orgánem.
5. Posouzení metodiky výpočtu a částek, jakož i opatření k zajištění ověření, kvality, sběru a uchování údajů, provedené auditním orgánem (orgány).	Předběžné kladné posouzení auditním orgánem je povinné a bude nahráno v SFC v sekci Obecné -> Dokumenty.	Příklad č. 1: Na základě posouzení studie o stanovení zjednodušeného vykazování nákladů může auditní orgán potvrdit, že navrhovaná struktura je v souladu s regulatorními požadavky, a zejména že: a) metoda výpočtu je přiměřená, spravedlivá a ověřitelná; b) použité údaje vycházejí z jiných objektivních informací (průzkum tržních cen). Použité údaje byly vyhodnoceny jako spolehlivé a relevantní pro daný druh operace; c) kategorie a druhy výdajů, které se berou v úvahu při stanovování zjednodušeného vykazování nákladů, jsou v souladu s příslušnými vnitrostátními a unijními pravidly způsobilosti, zejména s pravidly stanovenými v článcích 64 a 67 nařízení o společných ustanoveních; d) na základě dostupných informací o struktuře jednotkových nákladů nehrozí riziko dvojího financování týchž nákladů (dotyčné zjednodušené vykazování nákladů nepokrývá všechny náklady operace, další náklady hrazené jinými způsoby zjednodušeného vykazování nákladů se neduplikují ani nezahrnují stejné náklady); e) stanovené částky zjednodušeného vykazování nákladů na měrnou jednotku jsou v souladu s předpoklady a údaji, jež vedly ke stanovení těchto částek; f) popis metody úpravy poskytuje dostatečné informace o podmínkách a načasování jejího uplatnění, podmínky jsou jednoznačné a měřitelné a metoda je považována za vhodnou. Pokud jde o opatření k zajištění ověření, kvality, sběru a uchování údajů, plánuje se použití vhodných podkladů a systému pro potvrzení dosažení průběžného počtu jednotek a uchovávání údajů.

		Příklad č. 2: Kladné posouzení auditního orgánu podle hodnotící zprávy auditního orgánu (v příloze).

PŘÍLOHA 3

Příklad slučitelnosti zjednodušeného vykazování nákladů s pravidly státní podpory

Společnost získá na základě režimu státní podpory grant na provedení projektu vzdělávání pro své zaměstnance. Podpora z veřejných zdrojů činí 387 000 EUR. Tato podpora je nižší než prahová hodnota oznamovací povinnosti ve výši 3 miliony EUR stanovená pro vzdělávání v čl. 4 odst. 1 písm. n) obecného nařízení o blokových výjimkách a všechny ostatní podmínky stanovené obecným nařízením o blokových výjimkách pro tuto podporu jsou splněny. Proto se použije obecné nařízení o blokových výjimkách.

Příjemce a řídicí orgán se dohodnou na použití jednotkových nákladů za účelem stanovení nákladů kurzu na jednoho účastníka.

V článku 31 obecného nařízení o blokových výjimkách je s ohledem na podporu na vzdělávání uvedeno:

1) Podpora na vzdělávání je slučitelná s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 Smlouvy a je vyňata z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v tomto článku a v kapitole I.

2) Podpora nesmí být poskytnuta na vzdělávání, které podnik organizuje za účelem, aby dodržel závazné vnitrostátní normy vzdělávání.

3) Způsobilé jsou tyto náklady:

   a) osobní náklady školitelů za hodiny, během kterých se školitelé účastní vzdělávání;

   b) provozní náklady školitelů a školených osob přímo spojené s projektem vzdělávání, např. cestovní výdaje, náklady na ubytování, výdaje na materiál a vybavení přímo spojené s projektem, odpisy nástrojů a vybavení v rozsahu, který připadá na jejich výlučné používání pro projekt vzdělávání;

   c) náklady na poradenské služby týkající se projektu vzdělávání;

   d) osobní náklady školených osob a obecné nepřímé náklady (správní náklady, nájemné, režijní náklady) připadající na hodiny, během nichž se školené osoby účastní vzdělávání.

4) Intenzita podpory nesmí přesáhnout 50 % způsobilých nákladů. Lze ji navýšit až na 70 % způsobilých nákladů takto:

   a) o 10 procentních bodů, je-li vzdělávání poskytováno pracovníkům se zdravotním postižením nebo znevýhodněným pracovníkům;

   b) o 10 procentních bodů, je-li podpora poskytnuta středním podnikům, a o 20 procentních bodů, je-li podpora poskytnuta malým podnikům.

5) Pokud se podpora poskytuje v odvětví námořní dopravy, lze intenzitu podpory zvýšit na 100 % způsobilých nákladů, jsou-li splněny tyto podmínky:

   a) školené osoby nejsou aktivními členy posádky, ale jsou na palubě nadpočetné, a

   b) školení se provádí na palubě lodí zapsaných v registrech Unie.

Řídicí orgán se rozhodne stanovit za účelem určení způsobilých výdajů projektu jednotkové náklady. Použije statistické údaje (podle čl. 53 odst. 3 písm. a) bodu i) nařízení o společných ustanoveních) týkající se podobného druhu vzdělávání v dané zeměpisné oblasti.

Po náležitém zpracování statistických údajů činí výsledné průměrné náklady na položku výdajů u tohoto druhu kurzu s podobným počtem účastníků:

Přímé náklady (v EUR)			**Nepřímé náklady (v EUR)**	
Školitel – odměna	100 000		Správní náklady	17 500
Školitel – náklady na cestování	10 000		Nájemné	15 000
Školené osoby – odměna	140 000		Režijní náklady	12 500
Školené osoby – ubytování	55 000		**Celkové nepřímé náklady**	**45 000**

Školené osoby – náklady na cestování	25 000	
Neodepisovatelné spotřební zboží	5 000	
Publicita	2 000	
Náklady na organizaci	5 000	
Celkové přímé náklady	**342 000**	

Při zpracovávání údajů vyloučí řídicí orgán veškeré nezpůsobilé náklady.

Výpočet je proveden následovně:

Celkové způsobilé náklady vzdělávání (celkové náklady – nezpůsobilé náklady)	387 000 EUR – 0 = 387 000 EUR
Předpokládaný počet účastníků, kteří absolvují vzdělávání	300
Náklady na účastníka, který absolvuje vzdělávání (jednotkové náklady)	387 000 EUR / 300 účastníků = 1 290 EUR/účastník

Předběžné financování projektu vzdělávání:

Veřejné financování (vnitrostátní + ESF)	193 500 EUR
Soukromé financování (samofinancování)	193 500 EUR
Intenzita státní podpory	50 %

V čl. 31 odst. 4 obecného nařízení o blokových výjimkách je intenzita podpory omezena na 50 % způsobilých nákladů (jak je uvedeno v dokumentu, který stanoví podmínky podpory). Předběžný rozpočet je v souladu s tímto požadavkem.

Po provedení projektu budou způsobilé náklady založeny na skutečném počtu účastníků absolvujících vzdělávání. Absolvuje-li vzdělávání pouze 200 účastníků, bude podpora činit:

Celkové způsobilé náklady vykázané Komisi	1 290 EUR x 200 = 258 000 EUR
Veřejné financování (vnitrostátní + ESF+)	129 000 EUR
Soukromé financování (samofinancování)	129 000 EUR
Intenzita státní podpory	50 %